

Nazwa przedmiotu/modułu:	PSYCHOLOGIA ZDROWIA
Nazwa angielska:	Health psychology
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
2	20	15	-	-		35	3

II. CEL PRZEDMIOTU

C1 – Zapoznanie studenta z wiedzą psychologiczną dotyczącą postępowania z człowiekiem zdrowym i chorym, uwarunkowań zaburzeń w zachowaniu oraz powrotu do zdrowia, roli stresu, możliwości pomocy, a także kształtowanie wrażliwości na problemy człowieka w sytuacji choroby, jak również czynniki natury psychologicznej sprzyjające zachowaniu i odzyskiwaniu zdrowia.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z zakresu przedmiotów objętych programem kształcenia studiów I stopnia z bloku Nauk społecznych i humanistycznych (Psychologia, Socjologia, Zdrowie publiczne) oraz Podstaw pielęgniarstwa i Nauk z zakresu opieki specjalistycznej.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

A.W1 –modele i podejścia stosowane w psychologii zdrowia;

A.W2 –wsparcia psychologicznego i społecznego w zdrowiu i chorobie;

A.W3 –teorie stresu psychologicznego, zależności pomiędzy stresem, a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia;

A.W4 –podejście salutogenetyczne podmiotowych uwarunkowań optymalnego stanu zdrowia i podejście patogenetyczne uwarunkowane chorobą;

A.W5 –procesy adaptacji człowieka do życia z przewlekłą chorobą i uwarunkowania tych procesów;

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

A.U1 –wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad osobą zdrową i chorą;

A.U2 – wskazywać metody radzenia sobie ze stresem

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S. 2 –formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.

K.S. 5 –ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne.

V. TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 2		
Wykl.1	Przedmiot i zadania psychologii zdrowia. Wybrane koncepcje zdrowia i choroby. Modele i podejścia stosowane w psychologii zdrowia.	3
Wykl.2	Zagadnienia rozwoju psychicznego ze wskazaniem specyfiki funkcjonowania psychicznego i społecznego w różnych etapach życia oraz różnych sytuacjach i ukazaniem możliwości wsparcia.	3
Wykl.3	Wpływ choroby na stan psychiczny pacjenta. Zmiany stanu psychicznego, jako skutek chorób. Teorie stresu, rola stresu, zależność między stresem a stanem zdrowia. Inne psychologiczne determinanty zdrowia.	3
Wykl.4	Psychologiczne aspekty niepełnosprawności, chorób przewlekłych, nieuleczalnych i zagrażających życiu. Procesy adaptacji do życia z chorobą przewlekłą.	3
Wykl.5	Reakcje emocjonalne spowodowane chorobą i kształtowanie postaw wobec własnej choroby.	3
Wykl.6	Czynniki wzmacniające prozdrowotne zachowania pacjenta. Błędy jatrogenne w postępowaniu z pacjentem (rodzaje, przyczyny, skutki).	3
Wykl.7	Podsumowanie wykładów.	2
Suma godzin		20
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Semestr 2		
Ćwicz. 1	Psychologiczne uwarunkowania relacji zespołu leczącego z człowiekiem chorym.	2
Ćwicz. 2	Psychologiczne podstawy współpracy personelu medycznego.	2
Ćwicz. 3	Rola, znaczenie i sposoby wsparcia psychologicznego oraz społecznego w zdrowiu i chorobie.	2
Ćwicz. 4	Metody radzenia sobie ze stresem – aspekty praktyczne.	2
Ćwicz. 5	Interwencje psychologiczne. Formy terapii psychologicznej.	2
Ćwicz. 6	Podejście psychologiczne w promocji zdrowia i kształtowaniu postaw prozdrowotnych.	2
Ćwicz. 7	Postępowanie w sytuacjach kryzysowych.	2
Ćwicz. 8	Podsumowanie ćwiczeń	3
Suma godzin		15
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Prezentacje multimedialne	
2	Opisy rzeczywistych przypadków klinicznych (źródła: czasopisma, dokumentacja medyczna, praktyka własna)	
3	Testy oceny psychologicznej (wzory)	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	wykład informacyjny	
2	dyskusja dydaktyczna	
3	praca w grupie	
4	technika aktywizująca do wyboru	
5	Analiza przypadku	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Odpowiedzi ustne	
F2.	Aktywność podczas zajęć (udział w dyskusji, przygotowanie prezentacji)	
F3.	Analiza przypadku klinicznego/ opracowanie planu działania	
F4.	Obserwacja studenta metodą 360•	
P1.	Egzamin pisemny – test	

IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA	
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	20
Ćwiczenia	15
Ćwiczenia kliniczne	-
Seminaria	-
Zajęcia praktyczne	-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Praktyka zawodowa	-
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	10
Przygotowanie do zajęć	20
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	10
SUMA GODZIN	
	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	
	3

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. Heszen I., Sęk H.: Psychologia zdrowia: Wyd. PWN, Warszawa 2012
2. Heszen-Niejodek I.: Psychologia zdrowia, Warszawa 2007

Literatura uzupełniająca:

1. Sęk H.: Społeczna psychologia kliniczna, Warszawa 2010
2. Antonovsky A.: Rozwikłanie tajemnicy zdrowia, Warszawa 1995
3. Sęk H. Wprowadzenie do psychologii klinicznej, Warszawa 2001

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
A.W1	C1	W 1	1,2,3	1,2,3,4,	F1, 2, 3, 4
A.W2		W 2, Ćw. 3			
A.W3		W 3			
A.W4		W 3, W 4, W 5, W 6			
A.W5		W 4			
A.U1		W2, Ćw. 3			
A.U2		Ćw. 4			
K2		W 1, W 5, W 6 Ćw. 1 -7			
K5		W 1,W 6 Ćw. 1-7			
A.W 1 - A.W6 Ćw.1 - Ćw.7		W 7, Ćw. 8			P1

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCEN

Przedmiot kończy się egzaminem w formie testu . Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest pozytywne zaliczenie ćwiczeń. Student rozwiąże test wielokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne z zakresu Psychologii zdrowia składający się z 50 pytań.

Skala ocen

Bardzo dobry – 50 – 46 punktów.

Dobry plus – 45 – 40 punktów

Dobry – 39 - 35 punktów.

Dostateczny plus – 34 - 30 punktów

Dostateczny - 29 – 25 punktów.

Niedostateczny - 24 lub mniej punktów

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach
- testy /sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć
- przygotowanie co najmniej na ocenę dostateczny prezentacji/analizy przypadku/planu działania
- test mieszany podsumowujący tematykę ćwiczeń

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach WNMiT budynek nr 3 oraz w WCKJ w Jeleniej Górze

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	PRAWO W PRAKTYCE PIELEŃNIARSKIEJ
Nazwa angielska:	Law in nursing practice
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr n. med. Leszek Malkiewicz
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	20	15	-	-	-	35	3

II CEL PRZEDMIOTU

C 1 – zapoznanie studentów z podstawowymi przepisami prawnymi z zakresu prawa medycznego

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstwa oraz pielęgniarstw specjalistycznych w zakresie programu studiów I stopnia.

IV OCZEKIWANE EFEKTY KSZTAŁCENIA

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- A.W6. skutki prawne zdarzeń medycznych;
- A.W7. istotę błędów medycznych w pielęgniarstwie w kontekście niepowodzenia w działaniach terapeutyczno-pielęgnacyjnych
- A.W8. system ubezpieczeń w zakresie odpowiedzialności cywilnej;
- A.W9. uwarunkowania prawne przetwarzania danych wrażliwych w systemie ochrony zdrowia;

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- A.U3. oceniać zdarzenia w praktyce zawodowej pielęgniarki w kontekście zgodności z przepisami prawa oraz możliwości i sposobów dochodzenia roszczeń, a także wskazywać możliwości rozwiązania danego problemu
- A.U4. kwalifikować daną sytuację zawodową w odniesieniu do prawa cywilnego, karnego i zawodowego
- A.U5. analizować przyczyny błędów medycznych i proponować działania zapobiegawcze

W zakresie kompetencji społecznych gotów jest:

- K.S.2 do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania jego godności, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
- K.S5 do rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki;

V TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 3		
Wykl.1	Prawo publiczne, administracyjne, cywilne, karne. Zasady, różnice. Podstawowe wiadomości z zakresu prawa	2
Wykl.2	Umowa jako źródło prawa / Kontrakt z NFZ. Podstawy prawne podmiotu leczniczego (rejestracja)	2
Wykl.3	Formy zatrudnienia pielęgniarek (umowa o pracę, kontrakt, wolontariat)	2
Wykl.4	Odpowiedzialność zawodowa pielęgniarek (cywilna i pracownicza)	2
Wykl.5	Błąd medyczny	2
Wykl.6	Samorząd zawodowy pielęgniarek. Nabycie i utrata prawa do wykonywania zawodu. Odpowiedzialność zawodowa pielęgniarek.	2
Wykl.7	Prawne zróżnicowanie miejsca wykonywania zawodu pielęgniarki (służba więzienna, ZOZ, SOR itd.)	2
Wykl.8	Pielęgniarka jako funkcjonariusz w zakładzie więziennym, wojsku.	2
Wykl.9	Ustawowe obowiązki pielęgniarki – kształcenie podyplomowe, świadczenie i jego odmowa (delegowanie świadczeń, klauzula sumienia).	2
Wykl.10	Prawa pacjenta i prawa pielęgniarki. Zasady unijne wykonywania zawodu w poszczególnych państwach Unii Europejskiej.	2
Suma godzin		20
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Semestr 3		2
Ćwicz. 1	Źródła prawa w Polsce. Konstytucja. Pojęcie i gałęzie prawa w Polsce	2
Ćwicz. 2	Ustawa jako podstawowa jednostka regulacyjna	2
Ćwicz. 3	.Budowa normy prawnej	2
Ćwicz. 4	.Różnica pomiędzy lex specialis a lex generalis.	2
Ćwicz. 5	Kolizje, wykładnia i interpretacja prawa.	2
Ćwicz. 6	Dokumentacja medyczna, wymogi ustawowe i odpowiedzialność	2
Ćwicz. 7	Systemy prawa precedensowego i kontynentalnego	1
Suma godzin		15
VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne	
2	plansze poglądowe,	
3	filmy dydaktyczne	
VII METODY DYDAKTYCZNE		
1	wykład informacyjny	
2	wykład konwersatoryjny	
3	dyskusja dydaktyczna	
4	Studium przypadku - kazusy prawne	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	aktywność na zajęciach	
F2.	przygotowanie prezentacji multimedialnej z zakresu tematycznego wskazanego przez prowadzącego zajęcia	
F3.	Odpowiedź ustna sprawdzająca przygotowanie do zajęć	
P1.	Egzamin – test jednokrotnego wyboru	

IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA					
Forma aktywności					Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)					
Wykłady					20
Ćwiczenia					15
Ćwiczenia kliniczne					-
Seminaria					-
Zajęcia praktyczne					-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)					
Praktyka zawodowa					-
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji					10
Przygotowanie do zajęć					10
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu					10
SUMA GODZIN					65
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU					3
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA					
Literatura podstawowa:					
1. Karkowska D.: Prawo medyczne dla pielęgniarek; Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska SA 2013					
2. Paszkowska M. : Prawo dla pielęgniarek, Wydawnictwo Difin 2017					
Literatura uzupełniająca:					
1. Jabłońska-Bonca J.: Podstawy prawa dla ekonomistów i nie tylko, Wydawnictwo LexisNexis, 2012,					
XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI					
Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
A.W6. A.W7. A.W8. A.W9. A.U3. A.U4 A.U5 K.S2 K.S5	C1	Wykład 1-10 Ćwiczenia 1-7 Wykład 1-10 Ćwiczenia 1-7	1,2,3	1,2, 3,4	F1, F2, F3, P1
XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCEN					
Przedmiot kończy się egzaminem w formie testu jednokrotnego wyboru . Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest pozytywne zaliczenie ćwiczeń. Test składać się będzie z 40 pytań. <u>Skala ocen</u> Bardzo dobry – 40 – 37 punktów. Dobry plus – 36 – 32 punktów					

Dobry – 31 - 27 punktów.
Dostateczny plus – 26 - 24 punktów
Dostateczny - 23 – 20 punktów.
Niedostateczny - 19 lub mniej punktów

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach
- aktywność
- przygotowanie i przedstawienie prezentacji – wypowiedź ustna

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Konsultacje możliwe w godzinach pełnionego dyżuru po wcześniejszym uzgodnieniu przez e-mail: leszek.malkiewicz@wp.pl
Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	ZARZĄDZANIE W PIELEŃNIARSTWIE
Nazwa angielska:	Management in nursing
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
1	15	30	-	-	20	65	4+1

II. CEL PRZEDMIOTU

C 1 – przekazanie wiedzy i umiejętności koncepcyjnych, technicznych i psychospołecznych, których wymaga złożoność roli pielęgniarki kierownika.

C 2 - pogłębienie wiedzy teoretycznej oraz doskonalenie umiejętności praktycznych w zakresie zarządzania w opiece zdrowotnej w tym zarządzanie zasobami ludzkimi i zarządzanie jakością.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z zakresu organizacji pracy pielęgniarskiej programu studiów I stopnia od roku 2019/2020

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

A.W10 - poziomy uprawnień do udzielania świadczeń zdrowotnych przez pielęgniarkę w odniesieniu do poziomów kwalifikacji pielęgniarskich;

A.W11 – zna metody zarządzania w systemie ochrony zdrowia;

A.W12 – określa zasady funkcjonowania organizacji i budowania struktur;

A.W13 – definiuje kulturę organizacyjną i czynniki ją determinujące;

A.W14 – różnicuje mechanizmy podejmowania decyzji w zarządzaniu;

A.W15 - zna style zarządzania i znaczenie przywództwa w rozwoju pielęgniarstwa;

A.W16 – różnicuje zasady świadczenia usług pielęgniarskich i sposób ich finansowania;

A.W17 – zna specyfikę funkcji kierowniczych, w tym istotę delegowania zadań;

A.W18 – określa metody diagnozy organizacyjnej, koncepcje i teorie zarządzania zmianą oraz zasady zarządzania strategicznego;

A.W19 – zna problematykę zarządzania zasobami ludzkimi;

A.W20 – definiuje uwarunkowania rozwoju zawodowego pielęgniarek;

A.W21 – zna naukowe podstawy ergonomii w środowisku pracy;

A.W22 – definiuje modele i strategie zarządzania jakością.

W zakresie umiejętności absolwent rozumie:

A.U6 – potrafi analizować strukturę zadań zawodowych pielęgniarek w kontekście posiadanych kwalifikacji;

A.U7 – stosuje metody analizy strategicznej niezbędne dla funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą;

A.U8 – organizuje i nadzoruje prace zespołów pielęgniarskich;

A.U9 – stosuje różne metody podejmowania decyzji zawodowych i zarządczych;
A.U10 – planuje zasoby ludzkie wykorzystując różne metody, organizuje rekrutację pracowników i realizuje proces adaptacji zawodowej;
A.U11 – opracowuje plan rozwoju zawodowego własnego i podległego personelu pielęgniarskiego;
A.U12 – przygotowuje opisy stanowisk pracy dla pielęgniarek oraz zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;
A.U13 – opracowuje harmonogramy pracy personelu w oparciu o ocenę zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską;
A.U14 – nadzoruje jakość opieki pielęgniarskiej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, w tym przygotowuje ten podmiot do zewnętrznej oceny jakości.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.2 formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgnięcia porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;

V. TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 1		
Wykl.1	System opieki zdrowotnej i modele oraz strategie zarządzania jakością. Metody zarządzania w systemie ochrony zdrowia.	2
Wykl.2	Style zarządzania, mechanizmy podejmowania decyzji, metody diagnozy organizacyjnej, cechy przywództwa.	2
Wykl.3	Funkcjonowanie organizacji, zasady świadczenia usług pielęgniarskich, kultura organizacji.	2
Wykl.4	Funkcje kierownicze, uprawnienia do udzielania świadczeń pielęgniarskich, delegowanie uprawnień.	2
Wykl.5	Ergonomia w środowisku pracy, mierzenie i normowanie pracy.	3
Wykl.6	Zarządzanie zasobami ludzkimi, rozwój zawodowy pielęgniarek.	4
Suma godzin		15
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Semestr 1		
Ćwicz. 1	Cele strategiczne pielęgniarstwa, a cele operacyjne zakładu opieki zdrowotnej. Metody analizy strategicznej.	2
Ćwicz. 2	Metody i techniki aktywizujące stosowane w rozwiązywaniu i analizowaniu problemów.	6
Ćwicz. 3	Standardy w zarządzaniu opieką pielęgniarską. Usprawnianie pracy pielęgniarki na podstawie analizy funkcjonowania przypadków konkretnych jednostek /struktur opieki zdrowotnej.	2
Ćwicz. 4	Ocena możliwości poprawy jakości opieki nad pacjentem na podstawie analizy wybranych przypadków.	2
Ćwicz. 5	Proces formowania kultury, czynniki determinujące kulturę organizacyjną.	2
Ćwicz. 6	Pielęgniarka jako kierownik. Współtworzenie opisów stanowisk pracy dla pielęgniarek, zakresów obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności. Tworzenie harmonogramów pracy personelu. Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy na pielęgniarskim stanowisku pracy. Rekrutacja i adaptacja zawodowa nowo przyjętego pracownika oraz planowanie rozwoju zawodowego.	8
Ćwicz. 7	Modele i metody doskonalenia zawodowego.	2
Ćwicz. 8	Pomiar obciążenia pracą na stanowiskach pielęgniarskich. Metody pomiaru stopnia obciążenia pracą fizyczną. Ocena wysiłku dynamicznego i statycznego. Obciążenie psychiczne na pielęgniarskich stanowiskach pracy.	2
Ćwicz. 9	Aktualne trendy w organizacji i kierowaniu pracą.	3
Ćwicz. 10	Podsumowanie zajęć.	1
Suma godzin		30
Forma zajęć: PRAKTYKA ZAWODOWA		Liczba godzin
Semestr 1		
Praktyka zawodowa	Stosowanie metodyki planowania liczebności pielęgniarek w zakładzie i na poszczególnych oddziałach, badania i analizowania wykorzystania czasu pracy pielęgniarek.	20

	Poznanie zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na stanowisku pielęgniarki, starszej pielęgniarki, pielęgniarki oddziałowej, przełożonej, udziału pielęgniarskiej kadry kierowniczej w opracowywaniu budżetu na opiekę pielęgniarską i dla całego zakładu.	
	Poznanie procedur naboru i doboru oraz programu adaptacji społeczno-zawodowej nowych pielęgniarek, opiekunów medycznych i personelu pomocniczego.	
	Poznanie systemu oceny pracy pielęgniarek, rozwoju zawodowego, planowanie doskonalenia zakładowego i pozazakładowego.	
	Poznanie systemu motywowania, sposobu nagradzania, karania, utrzymywania wartości gratyfikacyjnych.	
	Zapoznanie się z zasadami tworzenia i podtrzymywania zespołu terapeutycznego, ukazanie pozycji pielęgniarek w zespole, kształtowanie klimatu zaufania, zwartości i atrakcyjności zespołu.	
	Bezpieczeństwo i higiena pracy w praktyce, zapobieganie przeciążeniom fizyczno- psychicznym pielęgniarek i zespołowi wypalenia zawodowego.	
	Poznanie procesu tworzenia standardów i procedur w pracy pielęgniarki, stopnia ich nasycenia, upowszechnienia, przestrzegania oraz sposobów egzekwowania.	
	Suma godzin	20
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Prezentacje multimedialne	
2	Studium przypadku	
3	Standardy i procedury obowiązujące w placówce ochrony zdrowia/oddziale	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	wykład informacyjny	
2	dyskusja dydaktyczna	
3	praca w grupie	
4	technika aktywizująca do wyboru	
5	Ćwiczenia	
6	Instruktaż	
7	próba pracy pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)		
F1.	Odpowiedzi ustne	
F2.	Aktywność podczas zajęć	
F3.	Przedłużona obserwacja przez nauczyciela prowadzącego, samoocena	
P1.	Test podsumowujący tematykę zajęć praktycznych	
P2.	Egzamin pisemny – test	
IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		
Wykłady		15
Ćwiczenia		30
Ćwiczenia kliniczne		-
Seminaria		-
Zajęcia praktyczne		-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)		
Praktyka zawodowa		20
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji		10
Przygotowanie do zajęć		25

Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	10
SUMA GODZIN	110
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	5

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. Kautsch M.: Zarządzanie w opiece zdrowotnej - nowe wyzwania, Wyd. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2015
2. Pietrzak B., Karkowski T.: Zarządzanie personelem pielęgniarskim w podmiotach leczniczych. Zagadnienia wybrane, Wyd. Wolters Kluwer Polska, Kraków 2013,
3. Ksykiewicz-Dorota A. (red): Zarządzanie w pielęgniarstwie, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2013
4. Głowacka M.D., Mojs E.: Profesjonalne zarządzanie kadrami w zakładach opieki zdrowotnej, Wyd. Wolters Kluwer Polska, Kraków 2010

Literatura uzupełniająca:

1. Zahradniczek K.: Pielęgniarstwo, PZWL, Warszawa 2004
2. Griffin R. W.: Podstawy zarządzania organizacjami, PWN, Warszawa 2004
3. Krasucki P.: Optymalizacja systemu ochrony zdrowia. Koszty i korzyści, Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa 2004
4. Robbins S.P.: Zachowania w organizacji, PWE, Warszawa 2004
5. Głowacka M.D.: Zarządzanie zakładami opieki zdrowotnej. Wybrane konteksty teoretyczno-praktyczne, Termedia, Poznań 2004
6. Smith J., Walshe K.: Zarządzanie w opiece zdrowotnej, Wyd.Oficyna Wolters Kluwer, Warszawa 2011
7. Jaworzyńska M.: Planowanie finansowe w zakładach opieki zdrowotnej, Wyd. CeDeWu, Warszawa 2010

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
A.W10	C1	W3, W4	1	1	F, P
A.W11		W1, W2			
A.W12		W1, W3, ĆW3			
A.W13		W3, ĆW5			
A.W14		W1, W2, W4, ĆW2			
A.W15		W2, ĆW2			
A.W16		W3, W4			
A.W17		W4, ĆW3, ĆW4			
A.W18		W2, ĆW1, ĆW4			
A.W19		W6			
A.W20		W6, ĆW7			
A.W21		W5, ĆW8			
A.W22		W1, ĆW9			
A.U6		C1, C2			
A.U7	ĆW1, W1, PZ				
A.U8	ĆW4, W3, PZ				
A.U9	ĆW2, W2, PZ				
A.U10	ĆW6, W4, PZ				
A.U11	ĆW6-7, W6, PZ				
A.U12	ĆW6, W4, PZ				
A.U13	ĆW6, W3, PZ				
A.U14	C1, C2	ĆW9, W1, W3-4, PZ		7	F, P

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCEN

Przedmiot kończy się egzaminem w formie testu . Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest pozytywne zaliczenie ćwiczeń. Student rozwiąże test wielokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne z zakresu Zarządzania w pielęgniarstwie składający się z 50 pytań.

Skala ocen

Bardzo dobry – 50 – 46 punktów.

Dobry plus – 45 – 40 punktów

Dobry – 39 - 35 punktów.

Dostateczny plus – 34 - 30 punktów

Dostateczny - 29 – 25 punktów.

Niedostateczny - 24 lub mniej punktów

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach
- testy /sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć
- przygotowanie co najmniej na ocenę dostateczny prezentacji/analizy przypadku/planu działania
- test mieszany podsumowujący tematykę ćwiczeń

Kryteria zaliczenia praktyki zawodowej:

1. 100% obecność na zajęciach
2. przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych
3. zaliczenie umiejętności praktycznych w „Dzienniczku umiejętności pielęgniarskich" przewidzianych programem nauczania w oddziale chorób wewnętrznych
4. pozytywna ocena postawy studenta w czasie praktyki zawodowej, która jest monitorowana przez opiekuna praktyki, pacjenta oraz zespół terapeutyczny.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

- Zajęcia odbywają się w salach WNMiT budynek nr 3 oraz w WCKJ w Jeleniej Górze
- Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
- Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

4

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	DYDAKTYKA MEDYCZNA
Nazwa angielska:	Medical didactics
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr Wioletta Palczewska
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I Formy zajęć, liczba godzin z planu nauczania

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
1	15	20	-	-	-	35	3
Razem						35	3

II CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Przygotowanie studenta do pracy nauczyciela zawodu.

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu: pedagogiki i promocji zdrowia.

IV OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

A.W23. podstawowe pojęcia z zakresu dydaktyki medycznej;

A.W24. zasady przygotowania do działalności dydaktycznej;

A.W25. metody nauczania i środki dydaktyczne stosowane w kształceniu przeddyplomowym i podyplomowym;

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

A.U15. dobierać odpowiednie środki i metody nauczania w działalności dydaktycznej;

A.U16. dokonywać weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się i organizacji procesu kształcenia zawodowego;

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.4 rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań

V TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 1		
Wykl.1	Podstawowe pojęcia dydaktyki, pojęcie i lokacja dydaktyki medycznej.	1
Wykl.2	Cele i zadania dydaktyki medycznej oraz kształcenia medycznego.	1
Wykl.3	Taksonomia celów kształcenia.	2
Wykl.4	Charakterystyka metod kształcenia.	2
Wykl.5	Zasady dydaktyczne stosowane w procesie nauczania. Środki dydaktyczne..	1
Wykl.6	Treści kształcenia, teorie ich doboru. Kształcenie ustawiczne	1
Wykl.7	Konспекty do zajęć teoretycznych, ćwiczeń w pracowni umiejętności pielęgniarskich, zajęć praktycznych w oddziale szpitalnym.	2
Wykl.8	Hospitacja zajęć, protokoły.	1
Wykl.9	Samokształcenie.	2
Wykl.10	Proces kontroli jakości kształcenia – kontrola wewnętrzna i zewnętrzna. Akredytacja uczelni.	1
Wykl.11	Kontrola i samokontrola oraz ocena i samoocena	1
Suma godzin		15
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Semestr 1		
Ćwicz. 1	Podstawowe pojęcia dydaktyczne.	1
Ćwicz. 2	Taksonomia celów kształcenia – konstruowanie celów kształcenia do wybranych tematów zajęć.	2
Ćwicz. 3	Konstruowanie konspektów do zajęć teoretycznych, ćwiczeń w pracowni umiejętności pielęgniarskich, zajęć praktycznych w oddziale szpitalnym.	3
Ćwicz. 4	Zajęcia próbne teoretyczne i w pracowni umiejętności	7
Ćwicz. 5	Hospitacja zajęć, protokoły pohospitacyjne.	5
Ćwicz. 6	Kontrola i samokontrola oraz ocena i samoocena.	2
Suma godzin		20
VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne.	
2	Plansze, foliogramy, tablica.	
3	Wyposażenie pracowni umiejętności pielęgniarskich.	
4	Wyposażenie oddziału szpitalnego.	
VII METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład informacyjny	
2	praca z podręcznikiem	
3	uczenie innych	
4	dyskusja dydaktyczna	
5	ćwiczenia teoretyczne	
6	ćwiczenia praktyczne	
7	pokaz	
8	praktyka zawodowa	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Odpowiedź ustna	
P1.	Student rozwiąże test jednokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne z zakresu wykładów i ćwiczeń.	
P2.	Sprawdzian praktyczny – zaliczenie lekcji próbnych	

IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	15
Ćwiczenia	20
Praktyka zawodowa	35
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	15
Przygotowanie do zajęć	30
Przygotowanie do zaliczenia	10
SUMA GODZIN	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	3

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa

1. Ciechaniewicz W. (red.): Pedagogika. PZWL, Warszawa 2008.
2. Okoń W: Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. „Żak” Warszawa 2003.
3. Wasyluk J.: Podręcznik dydaktyki medycznej. CMKP, Warszawa 1998.

Literatura uzupełniająca

1. Bereźnicki F.: Dydaktyka kształcenia ogólnego. Oficyna Wyd. Impuls, Kraków 2001
2. Centrum metodyczne doskonalenia nauczycieli średniego szkolnictwa medycznego: Ocena oraz ocenianie ucznia i nauczyciela. Warszawa 1992.
3. Kruszewski K.: Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela. PWN, Warszawa, 1995.
4. Kupisiewicz Cz.: Podstawy dydaktyki ogólnej. “BGW”, Warszawa 1994.
5. Ornatowski T., Figurski J.: Praktyczna nauka zawodu. Wydawnictwo i Zakład Poligrafii Instytutu Technologii Eksploatacji, Radom 2000.
6. Półturzycki J.: Dydaktyka dla nauczycieli. Wyd. A. Marszałek, Toruń 1996.
7. Szłosek F.: Wstęp do dydaktyki przedmiotów zawodowych. WSZI, Radom 1995.
8. Zaczyński W.P.: Uczenie się przez przeżywanie. WSiP, Warszawa 1990.
9. Ziarko E. (red.): Przewodnik dydaktyczny dla pielęgniarek – opiekunów praktyk zawodowych. Skrzat, Kraków 2005.
10. Żegnałek K.: Dydaktyka ogólna. Wybrane zagadnienia Wyd. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Warszawie, Warszawa 2005.

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
A.W23.	C1	W.1,Ćw.1	1,2	1,2,4	F
A.W24.	C1	W.2,3, 5, 8, Ćw.2,5	1,2	1,2,4	F
A.W.25	C1	W4,6, 7, 9,10, 11 Ćw.3,4,6,	1,2	1,2,4	F
A.U15.	C1	W.3-11, Ćw.1-5	1,2	1,2,4	F
A.U16.	C1	W.3-11, Ćw.6	1,2	1,2,4	P1,P2

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę w formie testu.

Test wielokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne z wykładów składający się z 30 pytań.

Skala ocen

Bardzo dobry – 30 – 28 punktów.

Dobry plus – 27 – 25 punktów

Dobry – 24 - 22 punktów.

Dostateczny plus – 21 - 19 punktów

Dostateczny - 18 – 16 punktów.

Niedostateczny - 15 lub mniej punktów

Kryteria zaliczenia wykładów i ćwiczeń:

- 100 % obecność na zajęciach
- przedstawienie konspektu zajęć.
- samodzielna realizacja fragmentu zajęć dydaktycznych obejmująca: określenie celów kształcenia, nauczanie umiejętności, przeprowadzenie ewaluacji i oceny zajęć.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

- Zajęcia teoretyczne odbywają się w Centrum Symulacji Medycznej, budynek nr 3
- Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
- Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WPT

Nazwa przedmiotu/modułu:	PIELĘGNIARSTWO WIELOKULTUROWE
Nazwa angielska:	Multicultural nursing
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/ Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr n. med. Jolanta Pietras
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	10	20	-	-	-	30	3

II CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Przygotowanie studenta do samodzielnego podjęcia opieki zdrowotnej nad pacjentami wyznającymi różne religie oraz pochodzącymi z odmiennych kręgów kulturowych.

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z etyki zawodu (w zakresie programu studiów I stopnia) oraz teorii pielęgniarstwa.

IV OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

A.W26.	Europejską Konwencję o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności
A.W27.	Teorię pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger
A.W28.	Kulturowe uwarunkowania zapewnienia opieki z uwzględnieniem zachowań zdrowotnych i podejścia do leczenia;
A.W29.	Różnice kulturowe i religijne w postrzeganiu człowieka i w komunikacji międzykulturowej.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

A.U17.	wykorzystywać w pracy zróżnicowanie w zakresie komunikacji interpersonalnej wynikające z uwarunkowań kulturowych, etnicznych, religijnych i społecznych
A.U18.	stosować w praktyce założenia teorii pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger
A.U19.	rozpoznawać kulturowe uwarunkowania żywieniowe i transfuzjologiczne;
A.U20.	Uwzględniać uwarunkowania religijne i kulturowe potrzeb pacjentów w opiece zdrowotnej

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.1 dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych

V TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr		
Wykl.1	Pojęcie i przedmiot zainteresowań pielęgniarstwa wielokulturowego. Teorie opieki wielokulturowej (przypomnienie).	2
Wykl.2	Główne systemy religijne świata i główne grupy etniczne z uwzględnieniem ich charakterystyki. Zróżnicowanie kulturowe pacjentów polskich placówek medycznych.	4
Wykl. 3	Regulacje prawne w zakresie praw człowieka i podstawowych wolności.	1
Wykl.4	Komunikacja z pacjentem z uwzględnieniem uwarunkowań kulturowych, etnicznych, religijnych i społecznych (style komunikowania, zasady, specyfika, odmienności, bariery, komunikacja werbalna i niewerbalna, elementy antropologii kulturowej).	4
Wykl. 5	Podsumowanie przedmiotu (test)	1
Suma godzin		10
Forma zajęć: ĆWICZENIA		
Ćw.1	Chrześcijaństwo. Opieka zdrowotna nad pacjentami wyznającymi katolicyzm – uwarunkowania religijne i kulturowe.	2
Ćw.2	Opieka zdrowotna nad pacjentami wyznającymi prawosławie – uwarunkowania religijne i kulturowe.	2
Ćw. 3	Opieka zdrowotna nad pacjentami wyznającymi protestantyzm – uwarunkowania religijne i kulturowe.	2
Ćw. 4	Opieka zdrowotna nad pacjentami wyznającymi judaizm – uwarunkowania religijne i kulturowe.	2
Ćw. 5	Opieka zdrowotna nad pacjentami wyznającymi islam – uwarunkowania religijne i kulturowe.	2
Ćw. 6	Opieka zdrowotna nad pacjentami wyznającymi hinduizm – uwarunkowania religijne i kulturowe.	2
Ćw.7	Opieka zdrowotna nad pacjentami wyznającymi buddyzm – uwarunkowania religijne i kulturowe.	2
Ćw.8	Opieka zdrowotna nad pacjentami będącymi Świadkami Jehowy – uwarunkowania religijne i kulturowe.	2
Ćw.9	Opieka zdrowotna nad Romami – uwarunkowania kulturowe.	2
Ćw. 10	Opieka zdrowotna nad pacjentami z kręgu innych (do wyboru przez uczestników zajęć) religii bądź grup etnicznych.	
Suma godzin		20
VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne	
2	Plansze, tablice	
VII METODY DYDAKTYCZNE		
1	wykład	
2	dyskusja dydaktyczna	
3	film	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Krótka prezentacja na wybrany (uzgodniony z wykładowcą temat), bądź opracowanie planu opieki.	
P1.	Zaliczenie na ocenę. Test jednokrotnego wyboru	

IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA	
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	10
Ćwiczenia	20
Godziny bezkontaktowe. Przygotowanie do zajęć, analiza literatury, kwerenda czasopism.	20
Godziny bezkontaktowe. Przygotowanie prezentacji.	15
Godziny bezkontaktowe. Przygotowanie do testu.	15
SUMA GODZIN	80
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	3

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa

Majda A., Zalewska-Puchała J., Ogórek-Tęcza B.: Pielęgniarstwo transkulturowe, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010

Literatura uzupełniająca

1. Tworuschka M., Tworuschka U.: Religie Świata – Chrześcijaństwo. Wydawnictwo Agora, Warszawa 2009
2. Tworuschka M., Tworuschka U.: Religie Świata – Judaizm. Wydawnictwo Agora, Warszawa 2009
3. Tworuschka M., Tworuschka U.: Religie Świata – Islam. Wydawnictwo Agora, Warszawa 2009
4. Tworuschka M., Tworuschka U.: Religie Świata – Buddyzm. Wydawnictwo Agora, Warszawa 2009
5. Tworuschka M., Tworuschka U.: Religie Świata – Hinduizm. Wydawnictwo Agora, Warszawa 2009
6. Tworuschka M., Tworuschka U.: Religie Świata – Inne Religie. Wydawnictwo Agora, Warszawa 2009
- 7.

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
A.W 26	C 1	W3 W5	1, 2	1, 2	F1, P1
A.W 27	C1	W1 W5	1, 2	1, 2	F1, P1
A.W 28	C1	W2, W5	1, 2	1, 2, 3	F1, P1
A.W 29	C1	W2 , W4 W5	1, 2	1, 2, 3	F1, P1
A.U 17	C1	W 4, Ćw.1-10 W5	1, 2	1, 2	F1, P1
A.U 18	C1	W1, Ćw. 1-10 W5	1, 2	1, 2	F1, P 1
A.U 19	C1	W2, Ćw. 1-10 W5	1, 2	1, 2	F1, P 1
A.U 20	C1	W1, W2, Ćw.1-10 W5	1, 2	1, 2, 3	F 1, P1

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

W ramach zajęć studenci (w małych grupach) przygotowują krótką prezentację na wybrany (uzgodniony z wykładowcą temat) **F1**. Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę (w formie testu) **P1**.

Student rozwiąże test jednokrotnego wyboru i uzupełnień obejmujący zagadnienia teoretyczne z przedmiotu **PIELĘGNIARSTWO WIELOKULTUROWE** składający się z 30 pytań.

Skala ocen

Bardzo dobry – 30 – 28 punktów.

Dobry plus – 26 – 24 punktów.

Dobry – 23– 21 punktów

Dostateczny plus – 20 – 18 punktów.

Dostateczny - 17 – 15 punktów

Niedostateczny - 14 lub mniej punktów.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach WNMiT, budynek nr 3

Terminy konsultacji podawane są na stronie internetowej.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	JĘZYK ANGIELSKI
Nazwa angielska:	English Language Course
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	mgr Marta Mędrak mgr Monika Wachowicz
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
2	-	30	-	-	-	30	2
3	-	30	-	-	-	30	2
4	-	30	-	-	-	30	3
Razem						90	7

II CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Wyposażenie w umiejętność swobodnego posługiwania się językiem angielskim w mowie i piśmie w sytuacjach zawodowych (w komunikacji z pacjentami i personelem medycznym) oraz w sytuacjach życia codziennego.

C 2 - Rozumienie literatury fachowej i umiejętność wypowiadania się na tematy z nią związane.

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu znajomości języka angielskiego na poziomie B1

IV OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

A.U21- umiejętność porozumiewania się w języku angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.5 ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne

V TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Semestr 2		
Ćwicz. 1	Podstawowe słownictwo medyczne. Części ciała. Układy. Sterylizacja narzędzi, dezynfekcja, instrumenty medyczne	
Ćwicz. 2	W szpitalu: oddziały, specjalności, izba przyjęć. Czas Present Simple vs Present Continuous. Przyjęcie do szpitala i karta pacjenta	
Ćwicz. 3	W szpitalu: podstawowy sprzęt szpitalny i jego funkcje, przyimki miejsca.	

	Wskazywanie drogi. Wheelchairs- czytanie, wypadki i sytuacje nagłe, ofiary wypadków, , obserwacja pacjenta, skóra, układ oddechowy, trawienny, moczowy, temperatura ciała człowieka. Objawy: opisywanie objawów. Zadawanie pytań . Słotwórstwo. Diagnozowanie na podstawie objawów. Pisanie raportu z rozmowy z pacjentem. Opisywanie typowych objawów powszechnych chorób	
Ćwicz. 4	Pierwsza pomoc-słownictwo. Zdania rozkazujące w poleceniach. Wydawanie instrukcji. Oddział ratunkowy, selekcja pacjentów, nagłe wypadki skierowanie lekarskie, objawy, uzyskiwanie zgody pacjenta	
Ćwicz. 5	Wypadki i sytuacje nagłe. Mówienie -odbieranie i wykonywanie telefonów alarmowych, tworzenie dokumentacji dotyczącej telefonów alarmowych, słuchanie instrukcji ratownika medycznego.	
Ćwicz. 6	Leki: podział leków, sposób podawania, dawkowanie, skutki uboczne, badania kliniczne, testy leków, dawkowanie. Wyrażanie przyszłości. Skróty medyczne	
Suma godzin w semestrze		30
Semestr 3		
Ćwicz. 7	Pielęgniarstwo w położnictwie, ciąża i poród, choroby w okresie ciąży, porady w czasie ciąży	
Ćwicz. 8	Budowa oka, schorzenia oka, opieka nad niewidomym pacjentem, badanie wzroku.	
Ćwicz. 9	Budowa skóry, schorzenia skóry, leczenie oparzeń, opisywanie stanu skóry	
Ćwicz. 10	Pielęgniarstwo w onkologii, terapia nowotworowa i zapobieganie, sposoby leczenia	
Ćwicz. 11	Pielęgniarstwo w neurologii urazy głowy, skala Glasgow, pacjent nieprzytomny – opieka	
Ćwicz. 12	Układ krążenia, choroby serca, leczenie chorób serca	
Ćwicz. 13	Chirurgia, komplikacje pooperacyjne, przygotowywanie pacjenta do zabiegu, pielęgniarka instrumentariuszka	
Ćwicz. 14	Choroby zakaźne, opisywanie objawów, pandemia, kontakt z rodziną pacjenta	
Suma godzin w semestrze		30
Semestr 4		
Ćwicz. 15	Pielęgniarstwo nefrologiczne, jak pracują nerki, dializa, wyjaśnianie leczenia, oddawanie organów	
Ćwicz. 16	Ból: słownictwo do opisywania bólu, słuchanie-wykres bólu. Stopniowanie przymiotników. Tworzenie porównań. Słuchanie-ulga w bólu. Czytanie i mówienie-pytania pomagające ocenić ból.	
Ćwicz. 17	Opieka nad osobami starszymi: domy opieki - za i przeciw-dyskusja. Objawy starzenia się: słownictwo, rozmowa z rodziną pacjenta w podeszłym wieku.	
Ćwicz. 18	Żywność i otyłość: słownictwo, czytanie ze zrozumieniem. Przyczyny , objawy i leczenie cukrzycy. Liczebności. Formułowanie poleceń-czasowniki modalne. Przekazywanie pacjenta drugiej pielęgnowarce.	
Ćwicz. 19	Krew: instrukcje, jak pobrać krew, grupy krwi-rozumienie tekstu czytanego. Praca serca i układ krążenia. Krwiodawstwo-problemy techniczne i moralne	
Suma godzin w semestrze		30
Razem godzin		90
VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Tablica szkolna, podręczniki, ćwiczenie i teksty przedmiotowo-metodyczne, słowniki, fotografie, rysunki i ilustracje	
2	Wykresy, diagramy, foliogramy, przeźrocza, nagrania magnetofonowe, nagrania MP3, nagrania radiowe i telewizyjne, audycje radiowe	
3	urządzenia interkomunikacyjne (tablica interaktywna, rzutnik multimedialny), internet, multimedialne programy komputerowe (słowniki, translatory)	
VII METODY DYDAKTYCZNE		
1	Metoda ekspozycyjno - interakcyjna – elementy różnych metod zależnie od potrzeb, np. dyskusja, dryl, kooperacja uczniów, rozmowa S i S oraz S i N, projekt, burza mózgów, analiza i interpretacja tekstów źródłowych	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Testy praktyczne, pisemne i ustne, oceniające bieżące przygotowanie do zajęć i aktywne uczestnictwo (indywidualne, w parach, w grupach) w zajęciach	

P1.	Testy praktyczne, otwarte i zamknięte, sprawdzające znajomość poszczególnych umiejętności językowych, takich jak: słuchanie, czytanie, pisanie, mówienie oraz testy leksykalno-gramatyczne
P2.	Egzamin sprawdzający wiedzę, umiejętności i kompetencje personalno-społeczne z całego przedmiotu.

IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	-
Ćwiczenia	90
Ćwiczenia kliniczne	-
Seminaria	-
Zajęcia praktyczne	-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Praktyka zawodowa	-
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	-
Przygotowanie do zajęć	60
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	60
SUMA GODZIN	210
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	7

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa

1. Grice, T., Greenam, J. Nursing 2. Oxford English for Careers. OxfordUniversity Press, 2012
2. Allum, V., McGarr, P. Cambridge English for Nursing, Cambridge University Press, Cambridge 2008.
3. Howard, R., Professional English in Medicine. Cambridge, 2007.

Literatura uzupełniająca

1. Evans W., FCE Use of English for Cambridge Examination. Express Publishing, Oxford 1997.
2. Craven, M. Real Listening and Speaking 3. CambridgeUniversity Press, 2013.
3. Lipińska, A., Wiśniewska-Leśków, S., Szczepankiewicz, Z. English for MedicalSciences. MedPharm Polska, 2013.
4. Materiały dydaktyczne kompilowane przez lektorów.

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
A.U21.	C1, C2	Ćwicz. 1-19	1,2,3	1	F, P

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się egzaminem. **Egzamin** sprawdzający wiedzę, umiejętności i kompetencje personalno – społeczne z całego przedmiotu.

Egzamin składa się ze sprawdzenia poziomu kompetencji następujących umiejętności:

- czytanie – (*reading*). Pytania mają na celu sprawdzenie poszczególnych umiejętności związanych z rozumieniem czytanego tekstu. Pytania mogą występować jako test wielokrotnego wyboru – czyli tekst a później odpowiedzi do niego (a, b, c, d) czy uzupełnianie tekstu lub zadania typu *prawda fałsz*. Na tę część przewiduje się 10 pkt.

- zastosowanie struktur leksykalno-gramatycznych: (*English in Use*) – zadania obejmują uzupełnianie pustych miejsc w tekście na zasadzie własnych odpowiedzi studenta (*close test*), transformacje (*sentence transformations*) lub uzupełnienie jedną z wielu podanych możliwości (*multiple choice test*). Innymi zadaniami są np.: korekta błędów, słowotwórstwo, podanie form synonimicznym lub antonimów, zdefiniowanie słów, fraz, idiomów lub, analogicznie, wyjaśnienie znaczenia ww. za pomocą podania definicji, synonimu, antonimu . Na tę część przewiduje się 20 pkt.
- słuchanie – (*listening*). Materiał jest odsłuchany dwukrotnie. Zadania do słuchanego tekstu to: wypełnianie luk w formularzu, dopasowanie prawidłowej odpowiedzi, wybranie poprawnej odpowiedzi z podanych, zadania typu prawda lub fałsz itp. Teksty użyte to np.: dialogi, komunikaty, przemówienia, audycje radiowe, wiadomości na sekretarce. Na tę część przewiduje się 10 pkt.
- mówienie – (*speaking*). W zadaniu pierwszym student omawia wylosowany przez siebie temat. W zadaniu drugim student omawia i interpretuje wylosowaną fotografię lub obrazek. Student oceniany jest przez komisję. Na tę część przewiduje się 10 pkt.

Ocena z egzaminu jest średnią arytmetyczną z wszystkich części egzaminu i jest obliczana w następujący sposób:

ocena bardzo dobra	- 100% -92%
ocena dobra plus	- 91% - 83%
ocena dobra	- 82% - 74%
ocena dostateczna plus	- 73 %- 63%
ocena dostateczna	- 62% - 52%
ocena niedostateczna	- 51% i poniżej

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach
- aktywność na zajęciach ćwiczeniowych;
- ustne odpowiedzi (ocenie ciągłe);
- pisemne testy śród-semestralne sprawdzające wiadomości

Zdobyte na testach punkty odpowiadają ocenie wg następującego przelicznika:

1. ocena bardzo dobra - 100% -92%
2. ocena dobra plus - 91% - 83%
3. ocena dobra - 82% - 74%
4. ocena dostateczna plus - 73 %- 63%
5. ocena dostateczna - 62% - 52%
6. ocena niedostateczna - 51% i poniżej

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

- Zajęcia odbywają się w salach WNMiT, budynek nr 3
- Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
- Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	FARMAKOLOGIA I ORDYNOWANIE PRODUKTÓW LECZNICZYCH
Nazwa angielska:	Pharmacology and prescribing medical products
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne, II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr n. med. Marzena Jaworska-Pełczyńska
Status przedmiotu	obowiązkowy

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka Zawodowa	Łącznie	ECTS
1	15	30	-	-	-	45	3

II. CEL PRZEDMIOT

- C1** - znajomość regulacji prawnych w zakresie ordynowania i kontynuacji zlecenia leków i wyrobów medycznych oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
C2 - specjalistyczną wiedzę w zakresie wskazań, przeciwwskazań i skutków ordynowania wybranych produktów leczniczych, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego
C3 - Uświadomienie konieczności systematycznego uzupełniania i uaktualniania wiedzy na temat działań leków i możliwych skutków ubocznych.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W KATEGORIACH WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI:

Znajomość zasad badania fizykalnego, znajomość podstaw farmakologii i farmakoterapii na poziomie studiów pierwszego stopnia.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy zna i rozumie:

B.W1.- mechanizmy działania produktów leczniczych oraz ich przemiany w ustroju zależne od wieku i problemów zdrowotnych;

B.W2..- regulacje prawne związane z refundacją leków, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;

B.W3.- zasady ordynowania produktów leczniczych zawierających określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, oraz określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie recept lub zleceń;

B.W4.- objawy i skutki uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne;

W zakresie umiejętności potrafi:

B.U1.- dobierać i przygotowywać zapis form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta;

B.U2.- interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych;

B.U3 ordynować leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne oraz wystawiać na nie recepty lub zlecenia;

B.U4-dobierać i zlecać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne w zależności od potrzeb pacjenta;

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.5 ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;

V. TREŚCI PROGRAMOWE:

Forma zajęć: wykład		Liczba godzin
Wykl.1	Mechanizmy działania leków i ich losy w organizmie człowieka	10
Wykl. 2	Regulacje prawne związane z odpłatnością za leki oraz refundacją środków farmakologicznie czynnych.	3
Wykl. 3	Podstawowe zasady ordynowania leków i środków farmakologicznie czynnych	2
Suma godzin		15
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
Ćwicz. 1	Zasady i tryb wystawiania recept, posługiwanie się informatorami farmaceutycznymi.	2
Ćwicz. 2	Zasady bezpiecznego dawkowania leków niezbędnych do kontynuacji leczenia; precyzja w obliczaniu dawki leku.	2
Ćwicz. 3	Przygotowywanie form recepturowych na substancje lecznicze oraz środki spożywcze specjalnego przeznaczenia.	2
Ćwicz. 4	Praktyczne przykłady ordynowania leków przez pielęgniarki: Studium przypadku sześciu pacjentów, u których pielęgniarka na podstawie charakterystyki produktu leczniczego podejmuje decyzje w sprawie drogi podania leku, dawki i postaci oraz uzasadniania ordynację leku w dokumentacji pacjenta.	8
Ćwicz. 5	Praktyczne przykłady ordynowania leków przez pielęgniarki: Sześć przykładów równoczesnego stosowania innych leków - studenci ustalają, czy istnieje możliwość wystąpienia interakcji lekowej, jak również podają propozycje sposobów na zminimalizowanie ryzyka takiej interakcji (inna droga podania leku, zmiana pory podawania leku, itd.).	8
Ćwicz. 6	Praktyczne przykłady ordynowania leków przez pielęgniarki: Studenci posługując się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych wystawiają receptę na leki niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zlecenia lekarskiego, uwzględnia przy tym wszelkie ulgi należne choremu.	8
Suma godzin		30
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1.	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne	
2.	Opis przypadku	
3	Informatory farmaceutyczne, opakowania leków, ulotki dotyczące leków	
4.	Druki recept	
5.	Testy z instrukcją rozwiązywania, zasady przyznawania oceny	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1.	Wykład informacyjny	
2.	Opis	
3.	Dyskusja związana z wykładem	
4.	Dyskusja panelowa	
5.	Studium przypadku	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Testy, sprawdziany cząstkowe sprawdzające opanowanie materiału z wykładu	
F2	Pytania, testy sprawdzające przygotowanie do tematyki ćwiczeń	
F3	Aktywność podczas zajęć	
F4	Studium przypadku sześciu pacjentów	

IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	45
Przygotowanie do zajęć	15
Przygotowanie się do egzaminu	30
SUMA	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3

X Literatura podstawowa i uzupełniająca**Literatura podstawowa:**

Rajtar-Cynke G. (red.): Farmakologia. Podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu akademii medycznych. Wydawnictwo Czelej Sp. Z o.o., Lublin 2015, PZWL

A.Gaworska-Krzemińska, D. Kilańska, I. Dominiak.: Ordynowanie leków i wypisywanie recept – Przewodnik dla pielęgniarek i położnych Wydanie II, Medicon 2016

G. Rajtar-Cynke.: Recepty Zasady wystawiania. PZWL, 2016

Literatura uzupełniająca:

Katzung B. G., Masters S. B., Trevor A. J.: Farmakologia ogólna i kliniczna Tom 1-2, Wyd. Czelej 2012

Mutschler E., Geisslinger G. Heyo K. Kroemer, Ruth P., WWefer-Korting M., Buczko W. (red. Wyd. Pol.): Farmakologia i toksykologia. Podręcznik Mutschlera. MedPharm 2010

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W1,4 B.U2	C1- 3	W1	1,2	1, 3, 5	F1, F3
B.W2 B.U1	C1- 3	W2	1,2	1, 3, 5	F1, F3
B.W3, B.U3-4	C1- 3	W3	5	-	F1
B.U2	C1- 3	Ćw.1	3, 4	2, 5	F2, F3, F4
B.U3	C1- 3	Ćw.2	3, 4	2, 5	F2, F3, F4
B.U4	C1- 3	Ćw.3	3, 4	2, 5	F2, F3, F4
B.W1-4; B.U1-4.	C1- 3	Ćw.4, Ćw.5, Ćw. 6	3, 4	2, 5	F4

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Warunkiem zaliczenia przedmiotu i dopuszczenia do egzaminu jest aktywne uczestnictwo w zajęciach a także zaliczenie testów cząstkowych sprawdzających stopień opanowania poszczególnych etapów treści dydaktycznej.

EGZAMIN KOŃCOWY to sprawdzenie wiedzy i umiejętności na poziomie znajomości materiału oraz rozwiązywania problemów w obszarze farmakologii.

Egzamin pisemny składa się w dwóch części. Część pierwsza ma formę testu, zawiera 30 pytań. Każde pytanie posiada 4 warianty odpowiedzi, z których jeden jest prawidłowy. Za każdą prawidłową odpowiedź student otrzymuje 1 punkt. Warunkiem zdania pierwszej egzaminu jest uzyskanie co najmniej 60% prawidłowych odpowiedzi (24 punkty)

Kryteria oceny:

Bardzo dobry – 30 – 28 pkt

Plus dobry – 27 – 25 pkt

Dobry – 24 – 23 pkt

Plus dostateczny – 22 – 20 pkt

Dostateczny – 19– 16 pkt

Niedostateczny – 15 i poniżej

Część druga stanowi opis przypadku, w którym student samodzielnie wystawia receptę na opisany produkt leczniczy biorąc pod uwagę drogę podania leku, dawkę, postać, możliwość wystąpienia interakcji lekowej.

Kryteria oceny receptariusza:

Za wypełnienie receptariusza studentowi zaznacza się: „zaliczono” lub „niezaliczono”

Zaliczenie otrzymuje student, który wypełnił receptę w prawidłowości na poziomie 70%

Brak zaliczenia występuje poniżej ustalonej granicy lub wówczas, gdy student popełni błąd krytyczny, do których

należy: niewłaściwie obliczona dawka leku, między zapisanymi lekami zachodzą niepożądane interakcje lekowe.
Prawidłowo wypełniona recepta powinna zawierać:

Numer rejestracyjny
Pełną nazwę zakładu opieki zdrowotnej
Imię i nazwisko świadczeniobiorcy
Adres świadczeniobiorcy
PESEL świadczeniobiorcy
Nr Oddziału NFZ
Uprawnienia dodatkowe (opcjonalnie, jeżeli przysługuje)
Symbol odpłatności
Poprawną nazwę leku
Poprawną postać leku
Poprawną liczbę opakowań (kapsułek, drażetek itp.)
Poprawną dawkę leku
Datę wystawienia
Dane świadczeniodawcy
Czytelność danych

Egzamin z przedmiotu uznaje się za zdany wówczas, gdy student otrzyma pozytywną ocenę z testu (zgodnie z kryteriami) oraz zaliczy receptariusz.

Dopuszczalne dwukrotne składanie egzaminu z możliwością zaliczania całościowego lub niezaliczonej części.

Czas przeznaczony na egzamin – 2 godziny dydaktyczne, co stanowi 1,5 godziny zegarowej.

XIII. DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Tematyka przygotowania do ćwiczeń do uzgodnienia z prowadzącym zajęcia
Terminy konsultacji podane są na stronie wirtualnego dziekanatu

Nazwa przedmiotu/modułu:	PIELĘGNIARSTWO EPIDEMIOLOGICZNE
Nazwa angielska:	Epidemiological nursing
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr n. med. Elżbieta Grajczyk
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
2	15	-	-	20	-	35	3

II. CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Poznanie zasad zapobiegania i zwalczania zakażeń w zakładach opieki zdrowotnej, przygotowanie pielęgniarki do prowadzenia działań profilaktycznych, nadzoru i monitorowania działań przeciwepidemicznych w odniesieniu do placówek ochrony zdrowia.

C 2 – Wyciąganie wniosków z zagrożeń epidemiologicznych w placówkach ochrony zdrowia.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstw specjalistycznych programu studiów I stopnia i wiedza z przedmiotów związanych z tematyką zakażeń (np. mikrobiologia, zakażenia szpitalne)

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W5 – założenia organizacji i nadzoru epidemiologicznego w zakładach opieki zdrowotnej;

B.W6 – uwarunkowania występowania, kontroli oraz profilaktyki zakażeń szpitalnych w różnych oddziałach szpitalnych, z uwzględnieniem czynników etiologicznych, w tym patogenów alarmowych;

B.W7 – zasady planowania, opracowania, wdrażania i nadzorowania działań zapobiegawczych i przeciwepidemicznych.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U5 – stosować zasad zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych oraz nadzoru epidemiologicznego w różnych zakładach opieki zdrowotnej;

B.U6 – planować i przeprowadzać edukację personelu w zakresie profilaktyki i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych;

B.U7 – wykorzystywać wskaźniki jakości zarządzania opieką pielęgniarską w nadzorze epidemiologicznym.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.5 ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;

V. TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 2		
Wykl.1	Podstawy epidemiologii chorób zakaźnych i inwazyjnych oraz epidemiologii zakażeń szpitalnych. Regulacje prawne dotyczące zwalczania zakażeń i odpowiedzialności prawnej placówek opieki zdrowotnej.	4
Wykl.2	Standaryzacja dotycząca profilaktyki i kontroli zakażeń szpitalnych (m.in. proces akredytacji, podstawowe zasady DySSSY, ocena ryzyka rozwoju zakażenia). Organizacja i nadzór epidemiologiczny.	2
Wykl.3	Monitorowanie zakażeń szpitalnych (systemy nadzoru, procesy nadzoru i metody nadzoru) występujące w różnych zakładach opieki zdrowotnej i w wybranych obszarach szpitala.	2
Wykl.4	Postępowanie ograniczające zakażenia szpitalne (higiena szpitalna, izolacja chorych). Nadzorowanie działań zapobiegawczych i przeciwepidemicznych.	3
Wykl.5	Ryzyko i odpowiedzialność zawodowa w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Edukacja personelu w zakresie profilaktyki i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych. Zakażenia szpitalne a przestrzeganie procedur pielęgniarstwa.	3
Wykl.6	Podsumowanie zajęć	1
Suma godzin		15
Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Semestr 2		
Ćwicz. klin. 1	Kontrola zakażeń szpitalnych - zadania Zespołu i Komitetu Kontroli Zakażeń, plan pracy oraz programy kontroli zakażeń.	2
Ćwicz. klin. 2	Kontrole wewnętrzne i zewnętrzne - analiza protokołów kontroli, zużycie środków dezynfekcyjnych i ochrony własnej, stały nadzór nad „alert patogenami” i chorobami infekcyjnymi oraz nadzór celowany i selektywny.	3
Ćwicz. klin. 3	Epidemiologiczne aspekty organizacji pracy w oddziałach intensywnej terapii, bloku operacyjnym, oddziale zabiegowym, oddziale chorób wewnętrznych - układ architektoniczny, drogi transportu chorych, materiału medycznego, personelu w obrębie oddziału, wyposażenia stanowisk leczenia, system wentylacji i klimatyzacji oraz kontrola czystości powietrza, normy zatrudnienia w poszczególnych oddziałach.	4
Ćwicz. klin. 4	Czynniki etiologiczne, źródła i drogi szerzenia się zakażeń w oddziałach intensywnej terapii, bloku operacyjnym, oddziale zabiegowym i oddziale chorób wewnętrznych.	4
Ćwicz. klin. 5	Procedury pielęgniarstwa w intensywnej terapii, oddziale zabiegowym oraz leczenia zachowawczego stwarzające ryzyko narażenia pacjenta na zakażenie	2
Ćwicz. klin. 6	Wymagania standardowych środków ostrożności. Zalecenia postępowania w określonych przypadkach zakażeń. Planowanie szkoleń personelu w zakresie profilaktyki i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych.	2
Ćwicz. klin. 7	Zasady prowadzenia dochodzenia epidemiologicznego w przypadku wykrycia patogenów alarmowych.	1
Ćwicz. klin. 8	Praktyczne zasady przestrzegania procedur higieny powierzchni szpitalnych - zasady sprzątnięcia w szpitalu, postępowanie z brudną i czystą bielizną, postępowanie ze sprzętem medycznym, stosowanie preparatów dezynfekcyjnych, inaktywacja materiału biologicznego oraz segregacja odpadów szpitalnych i ich utylizacja a także pobieranie i transportowanie materiałów do badań mikrobiologicznych.	2
Suma godzin		20
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Prezentacje multimedialne, foliogramy, tablica, film dydaktyczny	
2	Dokumentacja pacjenta, dokumentacja oddziału, schematy i standardy postępowania	
3	Sprzęt i aparatura medyczna będąca na wyposażeniu pracowni umiejętności pielęgniarstwa oraz w szpitalach.	

VII. METODY DYDAKTYCZNE	
1	Wykład informacyjny
2	Wykład aktywizujący
3	Opis, objaśnienie i wyjaśnienie
4	Metoda sytuacyjna, ćwiczenia
5	Dyskusja dydaktyczna
6	Studium przypadków
VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)	
F1.	Aktywność podczas zajęć
F2.	Instruktaż wstępny, bieżący, końcowy – ćwiczenia kliniczne
P1.	Egzamin końcowy - test
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA	
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	15
Ćwiczenia	-
Ćwiczenia kliniczne	20
Seminaria	-
Zajęcia praktyczne	-
Praktyka zawodowa	
	-
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	15
Przygotowanie do zajęć	15
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	15
	SUMA GODZIN
	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	
	3
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA	
Literatura podstawowa:	
1. Fleischer M., Bober-Gheek B., Podstawy pielęgniarstwa epidemiologicznego, Urban & Partner, Wrocław 2010.	
2. Bulanda M., Wójkowska-Mach J.: Zakażenia szpitalne w jednostkach opieki zdrowotnej, PZWL, Warszawa 2016	
Literatura uzupełniająca:	
1. Denys A., Zakażenia szpitalne w wybranych oddziałach, cz. II, Wydawnictwo ABC, Warszawa 2013	
2. Dzierżanowski D., Jeljaszewicz J., Zakażenia szpitalne, Wyd. alfa-medica press, Bielsko-Biała 2008.	
3. Heczko B., Wójkowska-Mach J. (red.), Zakażenia szpitalne, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009.	
4. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red.), Procedury pielęgniarstwa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014.	
5. Ustawa o zakażeniach i zwalczaniu chorób zakaźnych u ludzi z dnia 11 września 2008r (Dz. U. 2008, nr 234, poz. 1570).	

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W5	C1, 2	W1-W3, W5, ĆW1-ĆW3, ĆW5-ĆW7	1,2	1,3,4	F, P
B.W6	C1, 2	W3 – W5, ĆW1-ĆW8	1,2	1,2,3,4,5,6	
B.W7	C1, 2	W1 – W5, ĆW1-ĆW8	1,2,3	1,2,3,4,5,6	
B.U5	C1, 2	ĆW1- ĆW8; W3	1,2,3	1,2,3,4,5,6	
B.U6	C1	ĆW3-ĆW8; W5	2,3	3,4,5,6	
B.U7	C1	ĆW 1, 2, 5; W2	2,3	3,4,5	

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Przedmiot kończy się egzaminem w formie testu. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest pozytywne zaliczenie ćwiczeń klinicznych.

Student rozwiąże test wielokrotnego wyboru składający się z 30 pytań.

Skala ocen

Bardzo dobry – 30 – 29 punktów.

Dobry plus – 28 – 27 punktów

Dobry – 26 - 24 punktów.

Dostateczny plus – 23 - 21 punktów

Dostateczny - 20 – 18 punktów.

Niedostateczny - 17 lub mniej punktów

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:

- przestrzeganie regulaminu ćwiczeń klinicznych
- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
- zaliczenie tematyki ćwiczeń klinicznych
- zaliczenie umiejętności praktycznych przewidzianych programem nauczania
- ocena kompetencji społecznych w czasie zajęć odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny. Kryterium oceny postawy studenta- załącznik nr 1
- ocena końcowa z ćwiczeń klinicznych

Na ocenę końcową składa się:

30% oceny wiedzy + 45% oceny umiejętności + 5% oceny postawy studenta+ 20% oceny procesu pielęgnowania

Ocena końcowa:

5,0 – 4,90 – bardzo dobry

4,89 – 4,50 – plus dobry

4,49 – 4,0 – dobry

3,99 – 3,50 plus dostateczny

3,49 – 3,0 – dostateczny

< 3,0 – niedostateczny

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach WNMiT, budynek nr 3

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Ćwiczenia kliniczne odbywają się w oddziałach WCSKJ w Jeleniej Górze

Nazwa przedmiotu/modułu:	ENDOSKOPIA/PACOWNIA ENDOSKOPOWA
Nazwa angielska:	Endoscopy/The Endoscopy Lab
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/ II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
2	15	-	-	20	40	75	1+2+2
Razem	15	-	-	20	40	75	5

II CEL PRZEDMIOTU

- C 1** - Wyposażenie studentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne dotyczące teoretycznych podstaw gastroenterologii; klasyfikowania, rozpoznawania, różnicowania, leczenia oraz sprawowania opieki nad pacjentem przed i po badaniach endoskopowych
- C 2** – Zapoznanie studentów z podstawami działania endoskopów, technikami endoskopowymi stosowanymi w diagnostyce i leczeniu wybranych układów i narządów
- C 3** – Nabycie umiejętności rozpoznawania prawidłowego obrazu poszczególnych odcinków przewodu pokarmowego oraz najczęstszych zmian patologicznych.
- C 4** – Przygotowanie studenta do uczestnictwa w badaniach i zabiegach endoskopowych, prowadzeniu dokumentacji medycznej

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu:
- anatomii, fizjologii, chorób wewnętrznych i chirurgii

IV OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- B.W8** - organizację i funkcjonowanie pracowni endoskopowej oraz zasady wykonywania procedur endoskopowych
- B.W9** - diagnostyczne i terapeutyczne możliwości endoskopii w zakresie przewodu pokarmowego, dróg oddechowych, urologii, ginekologii, laryngologii, anestezjologii i ortopedii;
- B.W10** - zasady prowadzenia dokumentacji medycznej obowiązujące w pracowni endoskopowej

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U8 - uczyć pacjenta i jego rodzinę postępowania przed planowanym i po wykonanym procesie diagnostyki i terapii endoskopowej

B.U9 - współuczestniczyć w procesie diagnostyki i terapii endoskopowej

B.U10 - prowadzić dokumentację medyczną w pracowni endoskopowej

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.4 rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań

V TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 2		
Wykl.1	Historia badań endoskopowych. Cel i rodzaje badań endoskopowych. Wskazania i przeciwwskazania do badań. Dokumentacja medyczna.	3
Wykl.2	Charakterystyka badań endoskopowych wykonywanych w zakresie diagnostyki przewodu pokarmowego. Metody endoskopowe stosowane w leczeniu: krwawień, żylaków dna żołądka, żylaków przełyku, zwężeń w obrębie przewodu pokarmowego, chorób dróg żółciowych i trzustki, jelita grubego, polipów.	4
Wykl.3	Charakterystyka badań endoskopowych w zakresie diagnostyki układu oddechowego. Endoskopia zabiegowa dróg oddechowych.	2
Wykl.4	Diagnostyka endoskopowa stosowana w ortopedii, laryngologii, urologii, ginekologii i anestezjologii.	4
Wykl.5	Kompetencje zawodowe pielęgniarki w pracowni endoskopowej. Przygotowanie pacjenta do badań i zabiegów endoskopowych.	2
Suma godzin		15
Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Semestr 2		
Ćwicz. Klin.1	Specyfika opieki pielęgniarskiej przed poszczególnymi badaniami i zabiegami endoskopowymi	5
Ćwicz. Klin.2	Zasady przygotowania pacjenta do badań i zabiegów endoskopowych w zakresie diagnostyki przewodu pokarmowego. Opieka pielęgniarska nad pacjentem po badaniach endoskopowych. Prowadzenie dokumentacji. Standardy postępowania. Edukacja zdrowotna	5
Ćwicz. Klin. 3	Zasady przygotowania pacjenta do badań i zabiegów endoskopowych w zakresie diagnostyki dróg oddechowych. Opieka pielęgniarska nad pacjentem po badaniach endoskopowych. Prowadzenie dokumentacji. Standardy postępowania. Edukacja zdrowotna.	5
Ćwicz. Klin.4	Zasady przygotowania pacjenta do badań i zabiegów endoskopowych w zakresie diagnostyki stosowanej w ortopedii, laryngologii, urologii, ginekologii i anestezjologii. Opieka pielęgniarska nad pacjentem po badaniach endoskopowych. Prowadzenie dokumentacji. Standardy postępowania. Edukacja zdrowotna.	5
Suma godzin		20
Forma zajęć: PRAKTYKA ZAWODOWA		Liczba godzin
Semestr 2		
	Organizacja Pracowni Endoskopowej. Standardowe wyposażenie. Budowa oraz zastosowanie sprzętu endoskopowego. Klasyfikacja urządzeń endoskopowych. Przygotowanie sprzętu do użycia. Rodzaj dokumentacji medycznej. Czynniki narażenia zawodowego oraz metody ochrony zdrowia personelu medycznego- Przepisy prawne.	10
	Udział pielęgniarki w badaniach endoskopowych. Zastosowanie i zasady działania sprzętu endoskopowego. Procedury postępowania z materiałem pobieranym do badań podczas endoskopii. Asystowanie przy badaniach endoskopowych.	10
	Udział pielęgniarki w zapobieganiu powikłaniom związanym z badaniami i zabiegami endoskopowymi– edukacja zdrowotna.	10
	Udział pielęgniarki w opiece nad pacjentem przed i po badaniach endoskopowych. Dokumentowanie działań pielęgnacyjnych. Udzielenie wsparcia psychicznego pacjentowi przed i po endoskopii	10
Suma godzin		40

VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE	
1	Prezentacje multimedialne, plansze poglądowe, filmy dydaktyczne, tablica
2	Sprzęt i aparatura medyczna na wyposażeniu Pracowni Endoskopowej
3	Studium przypadku
4	Materiały dydaktyczne, broszury, ulotki, będące na wyposażeniu Pracowni Endoskopowej oraz pomoce własne do edukacji zdrowotnej
5	Testy z instrukcją rozwiązywania, kryteria oceny
VII. METODY DYDAKTYCZNE	
1	wykład informacyjny
2	wykład aktywizujący
3	opis, objaśnienie i wyjaśnienie
4	dyskusja dydaktyczna
5	pokaz, ćwiczenia
6	metoda problemowa
7	metoda przypadku
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)	
F1.	Testy, sprawdziany, odpowiedzi ustne z tematyki zajęć
F2.	Ocena postawy studenta w roli członka zespołu terapeutycznego
P1.	Zadanie podsumowujące tematykę zajęć
P2.	Zaliczenie na ocenę – test końcowy
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA	
Forma aktywności	
Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	15
Ćwiczenia kliniczne	20
Praktyka zawodowa	40
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	15
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie do zaliczenia	20
SUMA GODZIN	
130	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	
5	
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA	
Literatura podstawowa	
1. Konturek S., Gastroenterologia i hepatologia kliniczna, Wyd. PZWL Warszawa 2006	
2. Floch M. A. (red.) Gastroenterologia Nettera, Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2009	
3. Fox Ch. Lambert M. Konturek S. Gabryelewicz A. Gonciarz M., Gastroenterologia, Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2007	
4. Ginsberg G.G. i wsp, Kliniczna endoskopia przewodu pokarmowego. Wyd. polskie red. Nowak A., Nowakowska-Dulawa E. T.1-3, Wyd. MediPage 2009	
5. Kózka M (red); Stany zagrożenia życia. Wybrane standardy opieki i procedury postępowania pielęgniarskiego 2006	
Literatura uzupełniająca	
1. Misiewicz JJ. Forbes A. Atlas gastroenterologii klinicznej, Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2006	
2. Tadatak Yamada i In. Podręcznik gastroenterologii Wyd. Czelej, Lublin 2008	

Czasopisma:

1. Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne - dwumiesięcznik
2. Remedium – miesięcznik
3. Razem z Tobą – miesięcznik

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W8.	C2, C4	W5, Ćw.kl.1, PZ	1	1	P2
B.W9.	C1, C3	W2, Ćw.kl.4, PZ	1	1	F1,P2
B.W10.	C1	W1, Ćw.kl.2-4, PZ	1,3,5	1,3,7	F1,P2
B.U8.	C1	W5, Ćw.kl.2-4, PZ	2,,3,4	1,3,5,6	F1,P1,P2
B.U9.	C1, C2, C3	W5, Ćw.kl.2-4, PZ	1,3	1,2,3,7	F1,P1
B.U10.	C4	W1, Ćw.kl.2-4, PZ	1,3	1,2,3,7	F1,P1
B.K1., B.K2., B.K3., B.K4., B.K5., B.K6., B.K7., B.K8.,B.K9.	C1,C2, C3,C4	Ćw.kl.1-8; PZ			F2

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę w formie testu .

Student rozwiąże test jednokrotnego/wielokrotnego wyboru, obejmujący zagadnienia teoretyczne z przedmiotu **Endoskopia/Pracownia Endoskopowa**, składający się z 20 pytań.

Skala ocen

Bardzo dobry – 20-19 punktów.

Dobry plus – 18-17 punktów

Dobry – 16-15 punktów.

Dostateczny plus – 14 - 13 punktów

Dostateczny - 12 punktów.

Niedostateczny - 11 lub mniej punktów

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:

- przestrzeganie regulaminu ćwiczeń klinicznych
- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
- zaliczenie tematyki ćwiczeń klinicznych
- zaliczenie procesu pielęgnowania
- zaliczenie umiejętności praktycznych przewidzianych programem nauczania
- ocena kompetencji społecznych w czasie zajęć odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny. Kryterium oceny postawy studenta .....
- ocena końcowa z ćwiczeń klinicznych

Na ocenę końcową składa się:

30% oceny wiedzy + 45% oceny umiejętności + 5% oceny kompetencji społecznych + 20% oceny procesu pielęgnowania

Ocena końcowa:

5,0 – 4,90 – bardzo dobry

4,89 – 4,50 – plus dobry

4,49 – 4,0 – dobry

3,99 – 3,50 plus dostateczny

3,49 – 3,0 – dostateczny

< 3,0 - niedostateczny

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach WPT piętro ....., budynek nr 3

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Ćwiczenia kliniczne/ Praktyka zawodowa odbywają się w Oddziale Wewnętrznym z Pododdziałem Gastrologicznym/ Oddziale Chirurgicznym/Pracowni Endoskopowej

Nazwa przedmiotu/modułu:	PORADNICTWO W PIEŁĘGNIARSTWIE
Nazwa angielska:	Nursing care of a patient with intestinal fistula
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	10	-	-	10	-	20	1+1
Razem							

II CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Student pogłębi wiedzę z zakresu nauk społecznych i medycznych, zastosuje w praktyce pielęgniarskiej zdobytą wiedzę niezbędną do wykonywania profesjonalnych świadczeń wobec chorego i jego rodziny w opiece szpitalnej

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu programu studiów I stopnia w zakresie przedmiotów: psychologia, pedagogika, socjologia, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne.

IV OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy:

- A.W2. Student zna znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie
- A.W5. Student zna procesy adaptacji człowieka do życia z przewlekłą chorobą i uwarunkowania tych procesów
- A.W10 Zna poziomy uprawnień do udzielania świadczeń zdrowotnych przez pielęgniarkę w odniesieniu do poziomów kwalifikacji pielęgniarskich
- A.W20. Student zna uwarunkowania rozwoju zawodowego pielęgniarek

W zakresie umiejętności:

- B.W11 Zna założenia teoretyczne poradnictwa w pracy pielęgniarki bazujące na regulacjach prawnych i transteoretycznym modelu zmiany (Prochaska i DiClemente);
- B.W12 Zna predyktory funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego, z uwzględnieniem choroby przewlekłej
- B.W13 Zna metody oceny stanu zdrowia pacjenta w poradnictwie pielęgniarskim
- B.W14 Zna zasady postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych problemów zdrowotnych
- B.W15 Zna zasady doboru i interpretacji badań diagnostycznych w zakresie posiadanych uprawnień zawodowych
- B.U11 Potrafi diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą
- B.U12 Potrafi oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej
- B.U13 Potrafi udzielać porad osobom zagrożonym uzależnieniami i uzależnionym wykorzystując transteoretyczny model zmian (Prochaska i DiClemente);
- B.U14 Potrafi przygotowywać materiały edukacyjne dla pacjenta i jego rodziny w ramach poradnictwa zdrowotnego
- B.U15 Potrafi wykorzystywać zasoby technologiczne dla potrzeb poradnictwa zdrowotnego
- B.U16 Umie dobierać i stosować metody oceny stanu zdrowia pacjenta w ramach udzielania porad pielęgniarskich

W zakresie kompetencji społecznych:		
A.U1 Potrafi wskazać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad osobą zdrową i chorą		
A.U5 Potrafi analizować przyczyny błędów medycznych i proponować działania zapobiegawcze		
A.U6 Potrafi analizować strukturę zadań zawodowych pielęgniarek w kontekście posiadanych kwalifikacji		
B.W1 mechanizmy działania produktów leczniczych oraz ich przemiany w ustroju zależne od wieku i problemów zdrowotnych		
V TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Semestr 3		
Ćwicz. klin. 1	Zapisy w ustawie o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym dotyczące praktyki pielęgniarskiej. Wybrane zapisy ustawy o zakładach opieki zdrowotnej	2
Ćwicz. klin. 2	Wpływ choroby na funkcjonowanie rodziny	2
Ćwicz. klin. 3	Oczekiwania chorego i jego rodziny wobec profesjonalistów w opiece szpitalnej.	2
Ćwicz. klin. 4	Wsparcie społeczne pacjenta i jego rodziny w różnych sytuacjach życiowych	1
Ćwicz. klin. 5	Pielęgniarka środowiskowo – rodzinna jako edukator chorego i rodziny	2
Ćwicz. klin. 6	Przygotowanie chorego i jego rodziny do samoopieki z cukrzycą	2
Ćwicz. klin. 7	Wybrane problemy w opiece nad przewlekle chorym w domu	2
Ćwicz. klin. 8	Wybrane elementy rehabilitacji chorego z ograniczoną sprawnością psycho-fizyczną	2
Suma godzin		15
VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Plansze, foliogramy, tablica.	
2	Sprzęt medyczny do pielęgnacji stomii będący na wyposażeniu placówki medycznej	
VII METODY DYDAKTYCZNE		
1	dyskusja dydaktyczna	
2	burza mózgów	
3	ćwiczenia praktyczne	
4	studium przypadku	
5	wykorzystanie form multimedialnych	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)		
F.1	Odpowiedzi ustne	
F.2	Proces pielęgnowania	
F.3	Ocena umiejętności praktycznych	
F.4	Ocena kompetencji społecznych	
F.5	Test	
P.	Ocena końcowa	
IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		
Ćwiczenia kliniczne		15
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)		
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji		2

Przygotowanie do zajęć	5
Przygotowanie do zaliczenia	8
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	1

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa

1. Kawczyńska-Butrym Z., Wyzwania rodziny: zdrowie, choroba, niepełnosprawność, starość, Lublin 2008
2. Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M., Kompendium pielęgnowania pacjentów w starszym wieku, Lublin 2007
3. Kózka M., Wybrane standardy opieki pielęgniarskiej, UJ, Kraków 1997
4. Ustawa o zawodach pielęgniarki i położnej
5. Ustawa świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Literatura uzupełniająca

1. De Walden –Gałuszko K., Kaptacz A., (red.):, Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej, PZWL, Warszawa 2005.

Czasopisma:

1. Artykuły w czasopismach medycznych i pielęgniarskich, np. Współczesna onkologia, Problemy Pielęgniarstwa

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W.11	C1	Ćw.1	1,2	1,3,4,5	F1
B.W.12	C1	Ćw.1-8	1,2	1-5	F1-F3
B.W.13	C1	Ćw.1-8	1,2	1-5	F1-F4
B.W.14	C1	Ćw.1-8	1,2	1-5	F1-F4
B.W.15	C1	Ćw.1-8	1,2	1-5	F1-F4
B.W.16	C1	Ćw.1-8	1,2	1-5	F1-F4
B.U.11	C1	Ćw.1-8	1,2	3,4,5	F1-F3
B.U.12	C1	Ćw.1-8	1,2	1,3,4,5	F1-F3
B.U.13	C1	Ćw.1-8	1,2	1-5	F1-F3
B.U.14	C1	Ćw.1-8	1,2	1-5	F1-F3,P, F5
B.U.15	C1	Ćw.1-8	1,2	1-5	F1-F4
B.U.16	C1	Ćw.1-8	1,2	1-5	F1-F4

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę .

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:

- przestrzeganie regulaminu ćwiczeń klinicznych
- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
- zaliczenie tematyki ćwiczeń klinicznych
- zaliczenie procesu pielęgnowania
- zaliczenie umiejętności praktycznych przewidzianych programem nauczania
- ocena kompetencji społecznych w czasie zajęć odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny, w/g kryterium oceny postawy studenta
- ocena końcowa z ćwiczeń klinicznych

Na ocenę końcową składa się:

30% oceny wiedzy + 45% oceny umiejętności + 5% oceny kompetencji społecznych + 20% oceny procesu pielęgnowania

Ocena końcowa:

5,0 – 4,90 – bardzo dobry

4,89 – 4,50 – plus dobry

4,49 – 4,0 – dobry

3,99 – 3,50 plus dostateczny

3,49 – 3,0 – dostateczny

< 3,0 – niedostateczny

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Ćwiczenia kliniczne odbywają się w: WCSKJ w Jeleniej Górze, oddziale chirurgii ogólnej i onkologicznej, poradni onkologicznej.

Nazwa przedmiotu/modułu	KOORDYNOWANA OPIEKA ZDROWOTNA
Nazwa angielska:	Managed health care
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/ Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
2	15		-	10		25	2

II. CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Przygotowanie studenta do podjęcia koordynowanej opieki zdrowotnej.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z zakresu teorii pielęgniarstwa, organizacji pracy pielęgniarstwa, zarządzania w pielęgniarstwie, POZ pielęgniarstw specjalistycznych, pielęgniarstwa europejskiego.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy zna i rozumie :

B.W16.	modele opieki koordynowanej funkcjonujące w Polsce i w wybranych krajach świata
B.W17.	regulacje prawne w zakresie koordynacji opieki zdrowotnej nad świadczeniobiorcą w systemie ochrony zdrowia;
B.W18.	zasady koordynowania programów zdrowotnych oraz procesu organizacji i udzielania świadczeń w różnych obszarach systemu ochrony zdrowia
B.W19.	zasady funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych w opiece zdrowotnej

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U17.	dokonywać wyboru i zlecać badania diagnostyczne w ramach posiadanych uprawnień zawodowych
B.U18.	wdrażać działania terapeutyczne w zależności od oceny stanu pacjenta w ramach posiadanych uprawnień zawodowych
B.U19.	koordynować realizację świadczeń zdrowotnych dla pacjentów ze schorzeniami przewlekłymi
B.U20.	opracowywać diagnozę potrzeb zdrowotnych i plan organizacji opieki oraz leczenia na poziomie organizacji i międzyinstytucjonalnym
B.U21.	planować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych, z uwzględnieniem kryterium jakości i efektywności

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.4 rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań

Dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr		
Wykl.1	* Podstawowe pojęcia (kompleksowość, koordynacja, efektywność, jakość opieki, managed health care - Kompleksowa Opieka Zdrowotna - KOZ, OOK, POZ). * Koncepcja i kluczowe założenia KOZ.	3
Wykl.2	* Historia KOZ na świecie i w wybranych krajach Unii Europejskiej. * Modele opieki koordynowanej.	3
Wykl. 3	*Koordynowana opieka zdrowotna w Polsce.	2
Wykl.4	* Podstawowe typy finansowania opieki zdrowotnej i instrumenty nadzoru nad kosztami, jakością i wykorzystaniem zasobów w KOZ.	3
Wykl. 5	* Regulacje prawne w zakresie koordynacji opieki zdrowotnej nad świadczeniobiorcą w systemie ochrony zdrowia.	2
Wykl. 6	*Zasady funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych w opiece zdrowotnej. *Podsumowanie przedmiotu (test).	2
Suma godzin		15
Forma zajęć: Ćwiczenia		
Ćw. 1	* Koordynowanie programów zdrowotnych oraz procesu organizacji i udzielania świadczeń w różnych obszarach systemu ochrony zdrowia.	5
Ćw. 2	* Miejsce i rola pielęgniarki w koordynowanej i kompleksowej opiece nad chorym z uwzględnieniem przemysłów własnych.	5
Suma godzin		10

VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne
2	film

VII. METODY DYDAKTYCZNE

1	wykład
2	dyskusja dydaktyczna

VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)

F1	Aktywność na zajęciach.
F2	Krótką prezentacją na wybrany (uzgodniony z wykładową tematyką) lub dotyczący własnych spostrzeżeń.
P1.	Zaliczenie na ocenę. Test jednokrotnego wyboru.

IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	15
Ćwiczenia	10
Ćwiczenia kliniczne	20
Przygotowanie do zajęć	20
SUMA GODZIN	45
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	
	2

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa

1. Kowalska K.: Koordynowana opieka zdrowotna. Doświadczenia polskie i międzynarodowe; Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2009
2. Stein V.: Opieka koordynowana na świecie. Przykłady mające pomóc usprawnić podstawową opiekę zdrowotną w Polsce; narodowy Fundusz Zdrowia, Departament Analiz i Strategii, Warszawa 2016

Literatura uzupełniająca

Kwerenda artykułów tematycznych.

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W16	C 1	W2, W 3 W6	1, 2	1, 2	F1, P1
B.W17	C1	W5 W6	1, 2	1, 2	F1, P1
B.W18	C1	W3, W4 W6	1, 2	1, 2,	F1, P1
B.W19	C1	W6 W6	1, 2	1, 2,	F1, P1
B.U17	C1	W5 Ćw.1-2	1, 2	1	F1, F2
B.U18	C1	W5, W6 Ćw.1-2	1, 2	1	F1, F2
B.U19	C1	W5 Ćw. 1-2	1, 2	1	F1, F2
B.U20	C1	W5 Ćw.1-2	1, 2	1	F 1, F2
B.U21	C1	W1, W5 Ćw.1-2	1,2	1	F1, F2

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

W ramach zajęć studenci będą aktywni **F1**.

W małych grupach przygotowują krótką prezentację na wybrany (uzgodniony z wykładowcą temat) lub dotyczącą własnych spostrzeżeń/przemyśleń w w/w kwestiach **F2**.

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę (w formie testu) **P1**.

Student rozwiąże test jednokrotnego wyboru oraz uzupełnień obejmujący zagadnienia teoretyczne z przedmiotu Koordynowana Opieka Zdrowotna składający się z 30 pytań.

Skala ocen

Bardzo dobry – 30- 28 punktów.

Dobry plus – 27-25 punktów.

Dobry – 24- 22 punktów

Dostateczny plus – 21-19 punktów.

Dostateczny – 18- 16 punktów

Niedostateczny -15 lub mniej punktów.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach WNMiT, budynek nr 3

Terminy konsultacji podawane są na stronie internetowej.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	PROMOCJA ZDROWIA I ŚWIADCZENIA PROFILAKTYCZNE
Nazwa angielska:	Health Promotion and Preventive Services
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Tryb/Poziom studiów:	Stacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu:	obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Samokształcenie	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Łącznie	ECTS
1	10	20	-	-	-	30	1+2

II. CEL PRZEDMIOTU

C1 Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności dotyczące promocji zdrowia, różnego rodzaju zachowań zdrowotnych, założeń promocji zdrowia wg WHO i NPZ w Polsce.
C2 Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności dotyczące roli i zadań pielęgniarki promującej zdrowie w środowisku rodzinnym, szkolnym, w środowisku pracy, w placówkach ochrony zdrowia.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstw specjalistycznych i psychologii w zakresie programu studiów I stopnia.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- B.W20 założenia i zasady opracowywania standardów postępowania pielęgniarstwa z uwzględnieniem praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (*evidence based medicine*) i w pielęgniarstwie (*evidence based nursing practice*);
- B.W21 założenia i zasady tworzenia oraz ewaluacji programów zdrowotnych oraz metody edukacji zdrowotnej
- B.W22 zakres profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, chorób społecznych i chorób cywilizacyjnych
- B.W23 procedurę i zakres bilansu zdrowia dziecka i osoby dorosłej
- B.W24 badania profilaktyczne oraz programy profilaktyczne finansowane ze środków publicznych przez Narodowy Fundusz Zdrowia
- B.W25 zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego i opieki nad pacjentami z nadciśnieniem tętniczym, zaburzeniami rytmu serca, przewlekłą niewydolnością krążenia oraz nowoczesne technologie wykorzystywane w terapii i monitorowaniu pacjentów z chorobami układu krążenia;
- B.W26 patomechanizm, objawy, diagnostykę i postępowanie pielęgniarstwa w przewlekłej niewydolności oddechowej

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U22 dostosowywać do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych dostępne programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej

B.U23 wdrażać programy promocji zdrowia dla pacjentów i ich rodzin;

B.U24 stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej

B.U25 prowadzić działania w zakresie profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, chorób społecznych i chorób cywilizacyjnych

B.U26 reagować na swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do

K.S.1 dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁADY		Liczba godzin
W.1	Podstawy teoretyczne promocji zdrowia.	2
W.2	Zachowania zdrowotne: prozdrowotne i antyzdrowotne	2
W.3	Założenia koncepcji promocji zdrowia zalecanej przez WHO i NPZ w Polsce.	2
W.4	Promocja zdrowia jako zadanie dla opieki zdrowotnej.	2
W.5	Rola pielęgniarki w promocji zdrowia w różnym środowisku i wobec pacjentów w różnym wieku.	2
Suma godzin		10
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Ćw. 1	Promocja zdrowia a profilaktyka chorób. Role zawodowe w promocji zdrowia. Rola profesjonalistów medycznych w promocji zdrowia.	3
Ćw. 2	Główne zagrożenia zdrowotne i sposoby ich zwalczania.	2
Ćw. 3	Promocja zdrowia w poszczególnych okresach życia.	3
Ćw. 4	Planowanie edukacji zdrowotnej. Etapy działania w procesie edukacji zdrowotnej	3
Ćw. 5	Zadania pielęgniarki wynikające z funkcji profilaktycznej i funkcji promującej zdrowie.	3
Ćw. 6	Zasady budowania programów zdrowotnych z zakresu profilaktyki i edukacji zdrowotnej.	3
Ćw. 7	Rozpoznawanie problemów wybranych środowisk. Ustalenie programu promocji zdrowia.	3
Suma godzin		20
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1.	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne, tablica	
2.	Dokumentacja placówki medycznej, programy zdrowotne,	
3.	Konспект do zajęć	
4.	Film dydaktyczny	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1.	Wykład informacyjny	
2.	Wykład aktywizujący	
3.	Dyskusja dydaktyczna	
4.	samodzielne dochodzenie do wiedzy,	
5.	analiza literatury	
6.	Projekt	
7.	Studium przypadku	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Testy, sprawdziany cząstkowe sprawdzające opanowanie materiału z zajęć teoretycznych	
F2	Konспект do przeprowadzenia zajęć w ramach promocji zdrowia	
F3	Aktywność podczas zajęć	
P	ZALICZENIE NA OCENĘ	

IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć- wykłady)	10
Ćwiczenia	20
Wykonanie projektu, dokumentacji, opisu przypadku, samokształcenia itd	20
Przygotowanie do zajęć	15
Przygotowanie do zaliczenia	15
SUMA GODZIN	80
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. Andruszkiewicz A., Banaszekiewicz red.: Promocja zdrowia dla studentów studiów licencjackich kierunku pielęgniarstwa i położnictwa. Promocja zdrowia w praktyce pielęgniarki i położnej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2010r.
2. Borzucka-Sitkiewicz K. Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna, Wyd. IMPULS, 2012
3. Kiwerski J., Praktyka i teoria promocji zdrowia, Wyd. CeDeWu Warszawa 2011

Literatura uzupełniająca:

4. Woynarowska B. Edukacja zdrowia. Podręcznik akademicki, Wyd. PWN Warszawa 2007
5. Cianciara D., Zarys współczesnej promocji zdrowia, Wyd. PZWL 2010
6. Banaszekiewicz M., Andruszkiewicz A.: Promocja zdrowia T. 1 Teoretyczne podstawy promocji zdrowia, Wyd. Czelej Lublin 2008
7. Jacennik B.: Komunikowanie społeczne w promocji i ochronie zdrowia Vizja Press&IT, Warszawa 2010;
8. Karski J. B. Postępy promocji zdrowia. Przegląd międzynarodowy, Wyd. CeDeWu, 2006
9. Lisicki T, Wilk B., Walentukiewicz A.: Prozdrowotny styl życia. Uwarunkowania społeczne, Wyd. AWF 2005
10. Barić L., Osińska H.: Oświata zdrowotna i promocja zdrowia. Podręcznik dla studentów i praktyków, Wyd. Polskie Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej, 2006
- 11.

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W20	C2	W, Ćw.	1	1,4,5	F1,F2,F3,P
B.W21	C1	W	1	1	F1,P
B.W22	C2	W, Ćw.	1,2,3	1,4,5,6	F1,F2,F3,P
B.W23	C2	W	1	1	F1,P
B.W24	C1,C2	W	1	1	F1,P
B.W25	C1	W	1	1,3	F1,P
B.U21	C2	Ćw.	2,3	5,6,7	F1,F3,P
B.U22	C2	Ćw.	2,3	4,5,6,7	F2,F3,P
B.U23	C2	Ćw.	2,3	4,5,6,7	F2,F3,P
B.U24	C2	Ćw.	1,2,3	4,5,6,7	F2,F3,P
B.U25	C2	W, Ćw.	1,2	2,4,5,6	F1,F2,F3,P
B.U26	C1,C2	W, Ćw.	1,2	2,4,5,6,7	F1,F2,F3,P

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekt	Zasady weryfikacji
B.W20	Student rozwiąże test jednokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia: systemów opieki zdrowotnej, ich finansowania, promocji zdrowia, działań profilaktycznych, prozdrowotnych oraz roli pielęgniarki w edukacji pacjentów składający się z 30 pytań. Bardzo dobry – 30 - 28 punktów. Dostateczny – 17 – 14 punktów. Dobry plus – 27 – 25 punktów Niedostateczny – 13 lub mniej punktów Dobry – 24 – 21 punktów. Dostateczny plus – 20 -18 punktów
B.W21	
B.W22	
B.W23	
B.W24	
B.W25	
B.U25	
B.U26	
B.W20	
B.W22	Student przygotuje konspekt i przeprowadzi zajęcia z zakresu promocji zdrowia w wybranej grupie pacjentów. zaliczenie umiejętności praktycznych w „Dzienniczku umiejętności pielęgniarskich” przewidzianych
B.U21	
B.U22	
B.U23	
B.U24	
B.U25	

Na ocenę końcową składa się :

40 % oceny z wiedzy teoretycznej / TEST/

50 % oceny z umiejętności praktycznych / wybór tematu, czynności przygotowawcze, konspekt/ /.

10 % oceny kompetencji społecznych

Podczas zajęć praktycznych student podlega ciągłej obserwacji przez nauczyciela prowadzącego. Zachowanie, działanie podejmowane wobec pacjentów jest monitorowane.

Ocena kompetencji społecznych odbywa się na podstawie samooceny studenta oraz oceny nauczyciela prowadzącego.

Ocena końcowa

5,0 – 4,8	bardzo dobry
4,79 – 4,4	+dobry
4,39 – 3,9	dobry
3,85 – 3,4	+dostateczny
3,39 – 3,0	dostateczny
< 3,0	niedostateczny

XIII. DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Informacje na temat miejsca odbywania się zajęć - sala 113 budynek nr 3

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce) – informacja w tablicy informacyjnej i na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W NIEWYDOLNOŚCI KRĄŻENIA I ZABURZEŃ RYTMU
Nazwa angielska:	Therapeutic care and education in circular failure and rhythm disorders
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	15	15	-	20		35	3

II. CEL PRZEDMIOTU

C1 – Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności dotyczące etiologii, obrazu klinicznego, metod i zabiegów diagnostycznych, leczenia schorzeń kardiologicznych.

C2 – Wyposażenie studentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje rozpoznawania potrzeb, problemów zdrowotnych, planowania opieki pielęgniarskiej nad pacjentem kardiologicznym.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstw specjalistycznych i psychologii w zakresie programu studiów I stopnia.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA

B.W.25 zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego i opieki nad pacjentami z nadciśnieniem tętniczym, zaburzeniami rytmu serca, przewlekłą niewydolnością krążenia oraz nowoczesne technologie wykorzystywane w terapii i monitorowaniu pacjentów z chorobami układu krążenia;

W zakresie umiejętności potrafi:

B.U.27 przygotowywać pacjenta z nadciśnieniem tętniczym, przewlekłą niewydolnością krążenia i zaburzeniami rytmu serca do samoopieki i samopielęgnacji.

B.U.28 planować i przeprowadzać edukację terapeutyczną pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji przy nadciśnieniu tętniczym, w przewlekłej niewydolności krążenia i przy zaburzeniach rytmu serca;

B.U.29 wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania pacjentów z chorobami układu krążenia;

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.1 dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;

V. TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 1		
Wykl.1	Stany zagrożenia życia w kardiologii: bradykardia, zespoły tachy- brady, migotanie przedsionków, częstoskurcz komorowy, migotanie komór	3
Wykl.2	Zabiegi w kardiologii inwazyjnej: koronarografia, angiografia, stymulator kardiowerter	3
Wykl.3	Rodzaje i właściwości stentów naczyniowych.	2
Wykl.4	Leki stosowane w kardiologii	2
Wykl.5	Zasady postępowania w niewydolności serca PTK	2
Wykl.6	Jakość życia z niewydolnością serca	3
Suma godzin		15
Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Semestr 2		
Ćwicz. 1	Pielęgnowanie pacjenta w stanach zagrożenia życia :bradykardia, zespoły tachy-brady, migotanie przedsionków, częstoskurcz komorowy, migotanie komór.	2
Ćwicz. 2	Pielęgnowanie pacjenta po zabiegach: koronarografii, angiografii, wentrykulografii, aortografii.	2
Ćwicz. 3	Pielęgnowanie pacjenta po zabiegach implantacji: elektrody czasowej, rozrusznika, kardiowertera- defibrylatora.	2
Ćwicz. 4	Edukacja pacjenta na temat prewencji chorób serca (zdrowy styl życia, umiarkowana aktywność fizyczna, dieta śródziemnomorska, unikanie używek, systematyczna farmakoterapia	2
Ćwicz. 5	Edukacja pacjenta na temat samoobserwacji pod kątem prawidłowej pracy rozrusznika ub kardiowertera defibrylatora.	1
Ćwicz. 6	Edukacja pacjenta na temat konieczności prowadzenia dzienniczka samokontroli	2
Ćwicz. 7	Zasady bezpiecznego korzystania z pracowni hemodynamiki zgodnie z zasadami BHP Monitorowanie i pielęgnacja pacjentów po zabiegach: koronarografii, angiografii, wentrykulografii, aortografii	2
Ćwicz. 8	Monitorowanie i pielęgnacja pacjenta z założoną koszulką naczyniową.	2
Ćwicz. 9	Pielęgnowanie pacjenta z ostrym zespołem wieńcowym. Przegląd badań klinicznych w ostrych zespołach wieńcowych.	2
Ćwicz. 10	Sprawowanie opieki nad chorym w wybranym zaburzeniu kardiologicznym, przygotowanie chorego do samoopieki, założenie dokumentacji i procesu pielęgnowania u wybranego pacjenta	2
Ćwicz. 11	cena i samoocena wyników pracy studenta.	1
Suma godzin		15
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne.	
2	Plansze, foliogramy, tablica	
3	Programy zdrowotne.	
4	Sprzęt i dokumentacja medyczna pacjenta i oddziału.	
5	Standardy i procedury obowiązujące w oddziale.	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład informacyjny	
2	Dyskusja.	
3	Metoda sytuacyjna	

4	Metoda przypadków.				
5	Ćwiczenia praktyczne.				
6	Pokaz.				
VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)					
F1.	Odpowiedź ustna.				
F2.	Ocena umiejętności praktycznych.				
F3.	Ocena kompetencji społecznych.				
P1.	Test.				
P2.	Ocena końcowa ćwiczeń.				
P3.	Egzamin test				
IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA					
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)					
Wykłady	15				
Ćwiczenia kliniczne	20				
Ćwiczenia	-				
Seminaria	-				
Zajęcia praktyczne	-				
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)					
Analiza literatury przedmiotu	10				
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	10				
Przygotowanie do zajęć	10				
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	10				
SUMA GODZIN	75				
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	3				
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA					
Literatura podstawowa:					
1. Szczeklik A.: Interna Szczeklika 2012. Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2012. \					
1. 2 Dorota Talarska, (red.) Dorota Zozulińska-Ziółkiewicz: Pielęgniarstwo internistyczne. PZWL, Warszawa 2017					
Literatura uzupełniająca:					
1. Topol E. J. wyd. I polskie,(red.) Gil. R. J., Opolski G., Kardiologia interwencyjna. Tom 1,2,3 rok wydania: 2009 – 2010.					
2. Opolski G. Filipiak K. J, Poloński L (red.) Ostre zespoły wieńcowe wyd. II rok wydania: 2004					
XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI					
Efekty uczenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W.25	C1, C2	Ćw. 1,2,3,6,8,9	2,3,5	1,2,3,4,5,6	F
B.U.27		Ćw. 1,2,4,9	1,4,5		
B.U.28		Ćw. 1,3,7,9	1,4,5		
B.U.29		Ćw. 1,2,3,4,5,6,7,8,9	1,2,3,4,5		

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Przedmiot kończy się egzaminem w formie testu.. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest pozytywne zaliczenie ćwiczeń.

Student rozwiąże test wielokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne z zakresu Opieki i edukacji terapeutycznej w niewydolności krążenia i zaburzeniach rytmu składający się z 50 pytań.

Student rozwiąże test wielokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne. Test składa się z 50 pytań.

Skala ocen

Bardzo dobry – 50 – 46 punktów

Dobry plus – 45 – 40 punktów

Dobry – 39 - 35 punktów

Dostateczny plus – 34 - 30 punktów

Dostateczny - 29 – 25 punktów

Niedostateczny - 24 lub mniej punktów

Kryteria zaliczenia wykładu:

1. obecność na zajęciach
2. sprawdziany ustne z tematyki wykładów sprawdzające przygotowanie do zajęć – załącznik nr 1

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach
- sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć – załącznik nr 2

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:

- przestrzeganie regulaminu ćwiczeń klinicznych
- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
- zaliczenie tematyki ćwiczeń klinicznych
- zaliczenie procesu pielęgnowania
- zaliczenie umiejętności praktycznych przewidzianych programem nauczania
- ocena kompetencji społecznych w czasie zajęć odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny, w/g kryterium oceny postawy studenta
- ocena końcowa z ćwiczeń klinicznych

Na ocenę końcową składa się:

30% oceny wiedzy + 45% oceny umiejętności + 5% oceny kompetencji społecznych + 20% oceny procesu pielęgnowania

Ocena końcowa:

5,0 – 4,90 – bardzo dobry

4,89 – 4,50 – plus dobry

4,49 – 4,0 – dobry

3,99 – 3,50 plus dostateczny

3,49 – 3,0 – dostateczny

< 3,0 - niedostateczny

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej KPSW

Ćwiczenia kliniczne odbywają się w oddziale kardiologicznym WCKJ w Jeleniej Górze.

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W NADCIŚNIENIU TĘTNICZYM
Nazwa angielska:	Therapeutic care and Education in Hypertension
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I Formy zajęć, liczba godzin z planu nauczania

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	-10	-	-	10		20	1+1
Razem							

II CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Przygotowanie studenta do sprawowania specjalistycznej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem chorym na przewlekłą chorobę układu oddechowego oraz roli edukatora pacjentów i ich rodzin.

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z pielęgniarstw specjalistycznych w zakresie programu studiów I stopnia.

IV OCZEKIWANE EFEKTY KSZTAŁCENIA

W zakresie wiedzy, absolwent zna i rozumie:

- B.W14. zasady postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych problemów zdrowotnych;
- B.W25 zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego i opieki nad pacjentami z nadciśnieniem tętniczym, zaburzeniami rytmu serca, przewlekłą niewydolnością krążenia oraz nowoczesne technologie wykorzystywane w terapii i monitorowaniu pacjentów z chorobami układu krążenia;
- B.W30. przyczyny i zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego oraz opieki nad pacjentami z niewydolnością narządową;

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- B.U 27. przygotowywać pacjenta z nadciśnieniem tętniczym, przewlekłą niewydolnością krążenia i zaburzeniami rytmu serca do samoopieki i samopielęgnacji;
- B.U.28.planować i przeprowadzać edukację terapeutyczną pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji przy nadciśnieniu tętniczym, w przewlekłej niewydolności krążenia i przy zaburzeniach rytmu serca;
- B.U.29.wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania pacjentów z chorobami układu krążenia;

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

- K.S.4.rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;

V TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁAD		
Wykl 1 Nadciśnienie klasyfikacje		1
Wykl 2 Nadciśnienie przyczyny		2
Wykl 3 Nadciśnienie czynniki ryzyka objawy		2
Wykl 4 Nadciśnienie diagnostyka i leczenie		2
Wykl 5 Nadciśnienie zapobieganie / dieta używki /		2
Wykl 6 Radzenie ze stresem		1
Razem		10
Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Semestr 1		
Ćwicz. klin. 1	Zasady rozpoznania i klasyfikację nadciśnienia tętniczego	2
Ćwicz. klin. 2	badania zalecane w diagnostyce nadciśnienia tętniczego holter RR	2
Ćwicz. klin. 3	podstawowe zasady postępowania terapeutycznego w nadciśnieniu tętniczym	1
Ćwicz. Klin. 4	zasady postępowania z nadciśnieniem tętniczym w szczególnych grupach chorych np.: ciąża, zabieg operacyjny	1
Ćwicz. klin. 5	Interpretuje wyniki badania podmiotowego i przedmiotowego	1
Ćwicz. klin. 6	Planuje postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne	1
Ćwicz. klin. 7	postawa promująca zdrowie i aktywność fizyczną	1
Suma godzin		10
VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Studium przypadku	
2	Dokumentacja pacjenta i oddziału	
3	Prezentacje multimedialne plansze ,ulotka informacyjna	
4	Sprzęt i aparatura będąca na wyposażeniu oddziału szpitalnego	
5	Standardy i procedury obowiązujące na oddziale	
6	Testy z instrukcją rozwiązania , klucz odpowiedzi	
VII METODY DYDAKTYCZNE		
1	Dyskusja dydaktyczna	
2	Opis, objaśnienie i wyjaśnienie	
3	Metoda sytuacyjna	
4	Analiza dokumentacji medycznej	
5	Obeszwacja	
6	Proces pielęgnowania	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Pytania, testy jednokrotnego wyboru i mieszane sprawdzające przygotowanie do tematyki zajęć	
F2.	Dokumentacja procesu pielęgnowania	
F3.	Obserwacja działań i postawy studenta w roli członka zespołu terapeutycznego w oddziale	
P1.	Test podsumowujący tematykę ćwiczeń klinicznych	
P2.	Analiza dokumentacji procesu pielęgnowania, umiejętności praktycznych i postawy	

IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	-15
Ćwiczenia	-
Ćwiczenia kliniczne	10
Seminaria	-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Praktyka zawodowa	
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	20
Przygotowanie do zajęć	20
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	15
SUMA GODZIN	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	
2	

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa

1. Andrzej Szczeklik-choroby wewnętrzne. Rozdziały: Nadciśnienie tętnicze, Choroby nadnerczy, Obturacyjny bezdech senny. Med. Prakt. 2014
2. Andrzej Więcek i wsp. Hipertensjologia-patogeneza, diagnostyka i leczenie nadciśnienia tętniczego

Literatura uzupełniająca

3. Aktualne wytyczne postępowania w nadciśnieniu tętniczym, dostępne na stronie internetowej Polskiego Towarzystwa Nadciśnienia Tętniczego: http://www.nadcisnienietetnicze.pl/dla_lekarzy/zalecenia_i_standardy/zalecenia_

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W 14	C1	W1,W2,Ćw .2 , 4 ,6, 7	2,4,	1,2,3,4,5,6	F
B.W 25		W3,W4,Ćw 2 ,4,6,7,			
B. W 30		W5,W6,Ćw 2 3,6, 9	1,3,5,6,		
B. U 27,28,29		Ćw 1,2,5,6,7			

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:

- przestrzeganie regulaminu ćwiczeń klinicznych
- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
- zaliczenie tematyki ćwiczeń klinicznych
- zaliczenie procesu pielęgnowania
- zaliczenie umiejętności praktycznych przewidzianych programem nauczania
- ocena kompetencji społecznych w czasie zajęć odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny.
- ocena końcowa z ćwiczeń klinicznych

Na ocenę końcową składa się:

30% oceny wiedzy + 45% oceny umiejętności + 5% oceny kompetencji społecznych + 20% oceny procesu pielęgnowania

Ocena końcowa:

5,0 – 4,90 – bardzo dobry

4,89 – 4,50 – plus dobry

4,49 – 4,0 – dobry

3,99 – 3,50 plus dostateczny

3,49 – 3,0 – dostateczny

< 3,0 - niedostateczny

- Zaliczenie umiejętności praktycznych w „Dzienniczku umiejętności pielęgniarских”
- Pozytywna ocena kompetencji społecznych w czasie praktyki zawodowej. Postawa studenta jest monitorowana przez opiekuna praktyki, pacjenta oraz zespół terapeutyczny..

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

- Zajęcia odbywają się w salach WNMiT piąto budynek nr
- Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
- Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT
- Ćwiczenia kliniczne odbywają się w Wojewódzkim Centrum Kotliny Jeleniogórskiej

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W NIEWYDOLNOŚCI ODDECHOWEJ
Nazwa angielska:	Care and therapeutic education in respiratory failure
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
1	15	-	-	10		25	1+1
Razem							

II CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Przygotowanie studenta do sprawowania specjalistycznej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem chorym na przewlekłe choroby układu oddechowego oraz roli edukatora pacjentów i ich rodzin.

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z pielęgniarstw specjalistycznych w zakresie programu studiów I stopnia.

IV OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W.1. - Omawia rodzaje, wskazania i użyteczność nowoczesnych technik diagnostycznych;

B.W. 13. - Charakteryzuje specjalistyczną opiekę nad chorym w przewlekłych schorzeniach układu oddechowego

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U.9. - Realizuje proces pielęgnowania nad pacjentem z przewlekłymi chorobami układu oddechowego

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.1 dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych

K.S.5 ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne

V TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: Wykłady		Liczba godzin
Semestr 1		
Wykl. 1	Podstawowe jednostki pulmonologiczne – charakterystyka schorzeń.	2
Wykl. 2	Profilaktyka chorób pulmonologicznych.	2
Wykl. 3	Badania diagnostyczne w pulmonologii. przygotowanie chorego do badań diagnostycznych, specjalistycznych, obserwacja w kierunku powikłań i opieka po badaniach.	2
Wykl. 4	Udział pielęgniarki w leczeniu chorych - formy podawania leków w przewlekłych chorobach układu oddechowego: nebulizacje, inhalatory proszkowe, inhalatory pod ciśnieniem	2

Wykl. 5	Rehabilitacja ogólnie usprawniająca i oddechowa, udział pielęgniarki w usprawnianiu chorych, formy i metody rehabilitacji pulmonologicznej w przewlekłych chorobach układu oddechowego	2
Wykl. 6	Domowe leczenie tlenem, inwazyjna i nieinwazyjna wentylacja mechaniczna, koncentratory tlenowe, obsługa, edukacja chorego, rodziny	2
Wykl. 7	Edukacja podopiecznych i ich rodzin w zakresie samoopieki i samo pielęgnacji; rozpoznawanie sytuacji życiowej pacjenta.	2
Wykl. 8	Podsumowanie wykładów.	1
Suma godzin		15
Ćwiczenia kliniczne		
Ćw. 1	Opieka nad chorym z zapaleniem płuc.	2
Ćw. 2	Opieka nad chorym z POCHP oraz astmą oskrzelową z uwzględnieniem aspektów edukacyjnych.	2
Ćw. 3	Opieka nad chorym z chorobą nowotworową w obrębie układu oddechowego.	2
Ćw. 4	Opieka w innych (wybranych) schorzeniach układu oddechowego.	2
Ćw. 5	Podsumowanie ćwiczeń.	2
Suma godzin		10
VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Dokumentacja pacjenta	
2	Prezentacje multimedialne plansze, ulotka informacyjna	
3	Sprzęt i aparatura będąca na wyposażeniu oddziału szpitalnego	
4	Standardy i procedury obowiązujące na oddziale	
5	Testy z instrukcją rozwiązania, klucz odpowiedzi	
VII METODY DYDAKTYCZNE		
1	dyskusja dydaktyczna	
2	opis, objaśnienie i wyjaśnienie	
3	metoda sytuacyjna	
4	analiza dokumentacji medycznej	
5	obserwacja	
6	proces pielęgnowania	
7	studium przypadku	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Pytania, testy jednokrotnego wyboru i mieszane sprawdzające przygotowanie do tematyki zajęć	
F2.	Dokumentacja procesu pielęgnowania	
F3.	Obserwacja działań i postawy studenta w roli członka zespołu terapeutycznego w oddziale	
P1.	Test podsumowujący tematykę ćwiczeń klinicznych	
P2.	Ocena indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania, umiejętności praktycznych i postawy	
P3	Egzamin pisemny-test	
IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		
Wykłady		15
Ćwiczenia		-
Ćwiczenia kliniczne		10
Seminaria		-

Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Praktyka zawodowa	
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	10
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	5
	SUMA GODZIN
	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	2

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa

1. Gabriel Khan, J.P. Lynch, Droszcz W. (red. wyd. pol.): Choroby płuc. Diagnostyka i terapia. Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, 2000

Literatura uzupełniająca

- Doboszyńska A., Wrotek K.: Badania czynnościowe układu oddechowego. PZWL, 2004
- Lubiński W., Zielonka T.M., Gutkowski P. Badanie spirometryczne. Zasady wykonywania i interpretacji. Wydawca Górnicki, 2010
- G. Currie red. wyd. pol. Anna Brzecka: ABC przewlekłej obturacyjnej choroby płuc. Wyd. Górnicki Wydawnictwo Medyczne Wrocław 2013
- W. Droszcz: Astma. Wyd PZWL Warszawa 2007
- Krajewska-Kułak E., Rolka H., Jankowiak B. (red.): Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia. WL PZWL, Warszawa 2009
- T. Przybyłowski; K. Hildebrand; P. Bielicki : Atlas badań czynnościowych układu oddechowego. Wyd. Medical Tribune Polska Warszawa 2015

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W1	C1	W3, W8	1,2,3,4,5	1,2,3,4,5,6,7	F 1.2.3, P 1,2,3
BW13		W1- W8			
B.U9		Ćw.1-Ćw. 5			
K.S.1,K.S.5		W1-W8 Ćw.1-C5			

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCEN

Przedmiot kończy się egzaminem w formie testu.

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:

- przestrzeganie regulaminu ćwiczeń klinicznych
- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
- zaliczenie tematyki ćwiczeń klinicznych
- zaliczenie procesu pielęgnowania
- zaliczenie umiejętności praktycznych przewidzianych programem nauczania
- ocena kompetencji społecznych w czasie zajęć odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny.
- ocena końcowa z ćwiczeń klinicznych

Na ocenę końcową składa się:

30% oceny wiedzy + 45% oceny umiejętności + 5% oceny kompetencji społecznych + 20% oceny procesu pielęgnowania

Ocena końcowa:

- 5,0 – 4,90 – bardzo dobry
- 4,89 – 4,50 – plus dobry
- 4,49 – 4,0 – dobry
- 3,99 – 3,50 plus dostateczny
- 3,49 – 3,0 – dostateczny
- < 3,0 - niedostateczny

Kryteria zaliczenia praktyki zawodowej:

1. 100% obecność na zajęciach
2. przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych
3. zaliczenie umiejętności praktycznych w „Dzienniczku umiejętności pielęgniarskich” przewidzianych programem nauczania w oddziale chorób płuc
4. zaliczenie procesu pielęgnowania
5. pozytywna ocena kompetencji społecznych w czasie praktyki zawodowej. Postawa studenta jest monitorowana przez opiekuna praktyki, pacjenta oraz zespół terapeutyczny.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

- Zajęcia odbywają się w salach WNMiT piętro budynek nr 3
- Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
- Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT
- Ćwiczenia kliniczne odbywają się w oddziale chorób płuc w Wojewódzkim Centrum Kotliny Jeleniogórskiej

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W LECZENIU NERKOZASTĘPCZYM
Nazwa angielska:	Health care and education in renal replacement therapy
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	Dr n. med. Izabela Wróblewska
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	15	-	-	15	-	30	1+1
Razem							

II CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Przygotowanie studenta do zapewnienia opieki nad dorosłym pacjentem leczonym nerkozastępczo z uwzględnieniem przygotowania pacjenta i jego rodziny do samoopieki w warunkach domowych.

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstw specjalistycznych i psychologii w zakresie programu studiów I stopnia.

IV OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W.28 – standardy specjalistycznej opieki pielęgniarzkiej nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych i technikach ciągłych (*Continuous Renal Replacement Therapy, CRRT*);

B.W.29 – zasady funkcjonowania stacji dializ i leczenia nerkozastępczego (ciągła ambulatoryjna dializa otrzewnowa CADO, ambulatoryjna dializa otrzewnowa ADO, hemodializa, hiperalimentacja);

B.W.30 – przyczyny i zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego oraz opieki nad pacjentami z niewydolnością narządową

B.W. 31 – zasady opieki nad pacjentem przed i po przeszczepieniu narządów

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U.31 – sprawować specjalistyczną opiekę pielęgniarzką nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych oraz technikach ciągłych (*Continuous Renal Replacement Therapy, CRRT*);

B.U.32 – planować i przeprowadzać edukację pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji podczas dializy i hemodializy

B.U.33 – i planować i sprawować opiekę pielęgniarzką nad pacjentem z niewydolnością narządową, przed i po przeszczepieniu narządów;

W zakresie kompetencji społecznych absolwent zna i rozumie:

K.S.4 rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań

V TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 3		
W 1	Pielęgnowanie pacjenta dializowanego. Indywidualizacja leczenia nerkozastępczego.	3
W 2	Ocena stopnia nawodnienia: wywiad, badanie przedmiotowe, wyniki badań dodatkowych, bilans płynów u pacjenta dializowanego, pomiar masy ciała, pomiar RR	2
W 3	Zaburzenia gospodarki wodnej u pacjenta dializowanego (hipowolemia, hiperwolemia)	3
W 4	Zaburzenia gospodarki elektrolitowej u pacjenta dializowanego, ocena i postępowanie: hiponatremia, hipernatremia, hiperkaliemia, hipokaliemia.	3
W 5	Postępowanie w zaburzeniach równowagi kwasowo-zasadowej u pacjenta dializowanego (kwasica metaboliczna, alkalozja metaboliczna),	3
W 6	Funkcjonowanie w rodzinie i społeczeństwie osób przewlekle dializowanych.	1
Suma godzin		15
Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Semestr 3		
Ćwiczenie 1	Całościowe i zindywidualizowane pielęgnowanie pacjenta z ostrą i przewlekłą niewydolnością nerek	4
Ćwiczenie 2	Całościowe i zindywidualizowane pielęgnowanie pacjenta dializowanego.	4
Ćwiczenie 3	Znaczenie dokumentacji w procesie pielęgnowania.	4
Ćwiczenie 4	Specyfika organizacji stanowiska pracy w oddziałach specjalistycznych oraz farmakoekonomika	3
Suma godzin		15
Razem godzin		30
VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne, filmy.	
2	Plansze, foliogramy, tablica.	
3	Studium przypadku	
4	Dokumentacja pacjenta i oddziału	
5	Sprzęt i aparatura będąca na wyposażeniu oddziału szpitalnego	
6	Standardy i procedury obowiązujące w stacji dializ	
VII METODY DYDAKTYCZNE		
1	Plansze, foliogramy, tablica.	
2	opis, objaśnienie i wyjaśnienie	
3	metoda sytuacyjna	
4	analiza dokumentacji medycznej	
5	obserwacja	
6	proces pielęgnowania	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Pytania, testy jednokrotnego wyboru i mieszane sprawdzające przygotowanie do zajęć	
F2.	Dokumentacja procesu pielęgnowania	
F3.	Obserwacja działań i postawy studenta w roli członka zespołu terapeutycznego w oddziale	
P1.	Test podsumowujący tematykę wykładów i ćwiczeń klinicznych	
P2.	Ocena indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania, umiejętności praktycznych i postawy	

IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA	
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	15
Ćwiczenia	-
Ćwiczenia kliniczne	15
Seminaria	-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Praktyka zawodowa	-
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	6
Przygotowanie do zajęć	8
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	6
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	2

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa

1. Białobrzaska B.: Pielęgniarstwo nefrologiczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013
2. Ślizień-Dębska A., Król E.: Przewlekła choroba nerek – przewodnik dla pacjentów i ich rodzin, Wyd. Czelej, Lublin 2008
3. Rutkowski B.: Nefrologia i leczenie nerkozastępcze. Praktyczny przewodnik, wyd. 1. Wyd. Via Medica, Gdańsk 2013

Literatura uzupełniająca

Myśliwiec M.: Choroby nerek. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008
 Daniluk J., Jurkowska G.: Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa. Wyd. Czelej, Lublin 2005
 Pietrzyk J. (red.): Żywnienie chorych z niewydolnością nerek. Janssen Cilag, Kraków 2010
 Cavanaugh B.: Badania laboratoryjne i obrazowe dla pielęgniarzek. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2006

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W.28	C1	W1-4, Ćw.kl 1,4	1	1	F1, F2, F3, P1, P2
B.W.29		W2-6, Ćw.kl 2-4	1,2,3,4,5,6	1,2,3,4,5,6	
B.W.30		W4-6, Ćw.kl 1-4			
B.W.31		W4-6, Ćw.kl 1-4			
B.U.31					
B.U.32					
B.U.33					

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCEN

Przedmiot kończy się egzaminem w formie testu. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest pozytywne zaliczenie ćwiczeń klinicznych.
 Student rozwiąże 30 pytaniowy test wielokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne z Opieki i edukacji zdrowotnej w leczeniu nerkozastępczym.

Skala ocen

Bardzo dobry – 30 – 28 punktów.

Dobry plus – 27 – 25 punktów

Dobry – 24 - 22 punktów.

Dostateczny plus – 21 - 19 punktów

Dostateczny - 18 – 16 punktów.

Niedostateczny - 15 lub mniej punktów

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:

- przestrzeganie regulaminu ćwiczeń klinicznych
- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
- zaliczenie tematyki ćwiczeń klinicznych
- zaliczenie procesu pielęgnowania
- zaliczenie umiejętności praktycznych przewidzianych programem nauczania
- ocena kompetencji społecznych w czasie zajęć odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny.
- ocena końcowa z ćwiczeń klinicznych

Na ocenę końcową składa się:

30% oceny wiedzy + 45% oceny umiejętności + 5% oceny kompetencji społecznych + 20% oceny procesu pielęgnowania

Ocena końcowa:

5,0 – 4,90 – bardzo dobry

4,89 – 4,50 – plus dobry

4,49 – 4,0 – dobry

3,99 – 3,50 plus dostateczny

3,49 – 3,0 – dostateczny

< 3,0 – niedostateczny

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach WNMiT budynek nr 3 oraz w stacji dializ WCSKJ

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W CUKRZYCY
Nazwa angielska:	Therapy care and education diabetes
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Tryb/Poziom studiów:	Stacjonarne/II-go stopnia –ma
Profil studiów	praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu:	obowiązkowy

I. Formy zajęć, liczba godzin z planu nauczania

Semestr	Wykład	Ćwiczenia kliniczne	Samokształcenie	Łącznie	ECTS
2	15	15	-	30	1+1

II. CEL PRZEDMIOTU

C1 Opanowanie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu diabetologii oraz pielęgnowania pacjenta i edukacji w cukrzycy, w warunkach szpitalnych i domowych.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza umiejętności i kompetencje z podstaw pielęgniarstwa, fizjologii, pielęgniarstwa internistycznego, patologii, interny, farmakologii

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

BW 32 zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji w cukrzycy,

B.W33. patomechanizm cukrzycy oraz powikłania i zasady koordynacji działań związanych z prowadzeniem edukacji terapeutycznej;

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U34. wykorzystywać aktualną wiedzę w celu zapewnienia wysokiego poziomu edukacji terapeutycznej pacjentów chorych na cukrzycę, ich rodzin i opiekunów;

B.U35. planować i koordynować opiekę nad pacjentem chorym na cukrzycę;

B.U36 motywować pacjenta chorego na cukrzycę do radzenia sobie z chorobą i do współpracy w procesie leczenia

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K S 5. ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;

V. TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁADY		Liczba godzin
W.1	Organizacja ośrodków diabetologicznych, stowarzyszenia, koszty społeczne leczenia cukrzycy, epidemiologia cukrzycy.	3
W.2	Rozwój pielęgniarstwa diabetologicznego, stosowane teorie pielęgnowania pacjentów diabetologicznych.	4
W.3	Edukacja jako istotny element terapii w cukrzycy i główne jej obszary.	4
W.4	Motywacja - gwarantem poprawy jakości życia pacjenta z cukrzycą.	4
Suma godzin		15
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Ćw. 1	Diagnostowanie potrzeb pacjentów z cukrzycą. pod kątem edukacji zdrowotnej oraz planowanie programu edukacyjnego.	4
Ćw. 2	Dobór metod wspierających zaangażowanie pacjentów, tworzenie atmosfery sprzyjającej edukacji.	4
Ćw. 3	Motywacja pacjenta do dbania o swoje zdrowie i	4
Ćw. 4	Ewaluacja wyników edukacji w zależności od stanu zdrowia, wieku i statusu społecznego pacjenta	3
Suma godzin		15
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1.	prezentacje multimedialne	
2.	Filmy, plansze	
3.	Studium przypadku	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1.	wykład informacyjny	
2.	wykład konwersatoryjny	
3.	dyskusja dydaktyczna	
4.	Proces pielęgnowania chorego na cukrzycę	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Kolokwium cząstkowe	
P1	Egzamin. Test jednokrotnego wyboru i pytania otwarte sprawdzające wiedzę i umiejętności.	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		30
Przygotowanie do zajęć		10
Przygotowanie prezentacji edukacji		10
Przygotowanie do egzaminu		10
SUMA GODZIN		60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		2
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA		
Literatura podstawowa:		
1. Tatoń J., Czech A. : Podręcznik samokontroli cukrzycy. PZWL, WARSZAWA 2013r.		
2. Szewczyk A.: Pielęgniarstwo diabetologiczne. PZWL, 2013r.		
Literatura uzupełniająca:		
1. Tatoń J., Czech A. ,Idaszek D. Żywnienie w cukrzycy.PZWL, Warszawa 2007r.		
2. Komafel W. Praktyczna opieka diabetologiczna, PZWL, Warszawa 2013		

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
BW 32	C1	W1,CW1	1,2,3	1,2,3,4	F; F2.P1
B.W33	C1	W2, CW2	1,2,3	1,2,3,4	F; F2, P1
A.U 34,35	C1	Ćw.2, W2, W3 ,W4CW4	1,2,3	1,2,3,4	F;F2, P1
A.U36.	C1	Ćw. 1,W3	1,2,3	1,2,3	F P1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Zasady weryfikacji	
	<p>Przedmiot kończy się egzaminem po II semestrze Forma egzaminu: pytania zamknięte jedno lub wielokrotnego wyboru. Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie 60% pozytywnych odpowiedzi z egzaminu oraz zaliczanie na ocenę pozytywną wykładów i ćwiczeń – test pytania zamknięte. Na zajęciach obowiązuje 100% obecność. W przypadku nieobecności student ma obowiązek zaliczenia w terminie uzgodnionym z wykładowcą.</p>

XIII. DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

<ol style="list-style-type: none"> 1. Informacje na temat miejsca odbywania się zajęć – budynek nr 3 2. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT. 3. Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce) – informacja w tablicy informacyjnej i na stronie internetowej WNMiT
--

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W CHOROBYCH NOWOTWOROWYCH
Nazwa angielska:	Nursing in oncological surgery
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/ Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	15	-	-	15	-	30	2

II CEL PRZEDMIOTU

- C 1 – Student wykorzystuje wiedzę i umiejętności pielęgniarские w zakresie profesjonalnej opieki nad pacjentem chorym na chorobę nowotworową oraz jego rodziną.
 C 2 – Kształtowanie umiejętności w zakresie rozpoznawania potrzeb i problemów bio-psycho-społecznych.
 C 3 – Okazywanie szacunku do różnic kulturowych i wyznaniowych pacjenta.
 C 4 – Przygotowanie studenta do formułowania profesjonalnych diagnoz pielęgniarских i planowania opieki nad pacjentem onkologicznym.
 C 5 – Zapoznanie studenta z metodami wsparcia pacjenta i jego rodziny.

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Sprawne posługiwanie się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami z zakresu programu studiów I stopnia, w zakresie przedmiotów: chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne.

IV OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- B.W12 predyktory funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego, z uwzględnieniem choroby przewlekłej
 B.W36 zasady leczenia i opieki nad pacjentem z chorobą nowotworową, w tym terapii spersonalizowanej;
 B.W38 metody rozpoznawania reakcji pacjenta na chorobę i leczenie onkologiczne;

W zakresie umiejętności:

- B.U1. dobierać i przygotowywać zapis form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta;
 B.U2. interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych
 B.U3. ordynować leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne oraz wystawiać na nie recepty lub zlecenia
 B.U4 dobierać i zlecać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne w zależności od potrzeb pacjenta
 B.U11 diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą
 B.U12 oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej
 B.U37 planować opiekę nad pacjentami z wybranymi chorobami nowotworowymi leczonymi systemowo
 B.U39 rozpoznawać sytuację psychiczną pacjenta i jego reakcje na chorobę oraz proces leczenia, a także udzielać mu

wsparcia motywacyjno-edukacyjnego;
 B.U45 oceniać natężenie bólu według skal z uwzględnieniem wieku pacjenta i jego stanu klinicznego
 B.U46 monitorować skuteczność leczenia przeciwbólowego

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.4 rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań

V TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁAD	Liczba godzin
---------------------	---------------

Semestr

Wykl.1	Struktura organizacyjna opieki onkologicznej.	1
Wykl.2	Podstawowe definicje dotyczące nowotworów. Epidemiologia nowotworów.	2
Wykl.3	Diagnostyka chorób nowotworowych w chirurgii onkologicznej.	2
Wykl.4	Klasyfikacja i stopnie zaawansowania choroby nowotworowej.	2
Wykl.5	Metody leczenia nowotworów.	2
Wykl.6	Rola pielęgniarki w żywieniu chorych na nowotwór.	2
Wykl.7	Problem jakości życia w chorobie nowotworowej.	2

Suma godzin 15

Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE

Liczba godzin

Semestr

Ćwicz. klin. 1	Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych w chirurgii onkologicznej.	2
Ćwicz. klin. 2	Opieka nad pacjentkami z chorobą nowotworową piersi.	2
Ćwicz. klin. 3	Planowanie opieki nad pacjentem z chorobą nowotworową narządów jamy brzusznej.	2
Ćwicz. klin. 4	Opieka nad pacjentem z nowotworem tarczycy.	1
Ćwicz. klin. 5	Postępowanie z pacjentem z chorobą nowotworową skóry.	2
Ćwicz. klin. 6	Postępowanie w stanach zagrożenia życia w chirurgii onkologicznej.	1
Ćwicz. klin. 7	Rola pielęgniarki w różnych etapach choroby: diagnostyka, okres przedoperacyjny i pooperacyjny pacjenta.	2
Ćwicz. klin. 8	Specyfika opieki pielęgniarskiej w chirurgii onkologicznej nad chorym i jego rodziną.	1
Ćwicz. klin. 9	Modele opieki pielęgniarskiej nad chorym z wybranym umiejscowieniem nowotworu.	1
Ćwicz. klin. 10	Edukacja pacjenta i jego rodziny w zakresie radzenia sobie z chorobą nowotworową.	1

Suma godzin 15

VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1	Rzutnik multimedialny
2	Prezentacje multimedialne
3	Plansze
4	Tablica
5	Filmy edukacyjne
6	Dokumentacja medyczna

VII METODY DYDAKTYCZNE

1	Wykład informacyjny
2	Dyskusja związana z wykładem
3	Metoda sytuacyjna
4	Studium przypadku

VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)	
F1.	Testy, sprawdziany cząstkowe sprawdzające opanowanie materiału z wykładu
F2.	Testy, sprawdziany cząstkowe sprawdzające opanowanie materiału z ćwiczeń klinicznych
F3.	Aktywność podczas ćwiczeń klinicznych
P1.	Egzamin

IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA	
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	10
Ćwiczenia Ćwiczenia kliniczne	20
Seminaria	-
Zajęcia praktyczne	-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Praktyka zawodowa	-
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	20
Przygotowanie do zajęć	20
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	20
SUMA GODZIN	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	3

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa

1. Fibak J. „Chirurgia”, PZWL, Warszawa 2010
2. Walewska E. (red.): „Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego”, PZWL, Warszawa 2007
3. Koper A. (red.): „Pielęgniarstwo onkologiczne”, Warszawa 2011
4. Kułakowski A., Skowrońska-Gardas A. (red.): „Onkologia – podręcznik dla studentów medycyny”, PZWL, Warszawa 2008

Literatura uzupełniająca

1. Jeziorski A. „Onkologia”, Warszawa 2009
2. Jeziorski A.(red.): „Onkologia – podręcznik dla pielęgniarek”, PZWL, Warszawa 2005
3. de Walden – Gałuszko K. (red.): „Psychoonkologia w praktyce klinicznej”, PZWL, Warszawa 2011
4. Kędziora – Kornatowska K., Muszalik M., Krajewska – Kułak E., Wrońska I. (red. naukowa), „Repetytorium z pielęgniarstwa”, PZWL, Warszawa, 2010
5. Krzakowski M., Herman K., Jassem J. (red): „Zalecenia postępowania diagnostyczno – terapeutycznego w nowotworach złośliwych”, Via Medica, Gdańsk 2007

Czasopisma:

Artykuły w czasopismach medycznych i pielęgniarstwach, np. Współczesna onkologia, Problemy Pielęgniarstwa

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
BW12,B.U1	C1, C4	W 3; Ćw 1,7,9	1,2,3,5,6	1,2,3,4	F1,F2,F3

B.U2	C2,C4	W 5,7, Ćw. 2,7,.8	5,6	2	F3
BW38,B.U3	C1, C2, C3	W 1; Ćw 2 - 6,9	1,2,3,5,6	1,2,3,4	F1,F2,F3
BW36,B.U4	C1, C4	W 6 - 7; Ćw 10	1,2,6	1,2,3,4	F1,F2,F3
B.U11	C1, C2	W 1,2,4	1,2,6	1,2,3,4	F1,F2
B.U12	C1, C4	W 3; Ćw 1	1,2,5	1,2,3,4	F1,F2,F3
B.U37	C1, C2, C4	W 3,5; Ćw 6	1,2,3,5	1,2,3,4	F1,F2,F3
B.U39	C1, C3, C5	Ćw 7 - 10	1,2,3	3,4	F2,F3
B.U45	C1, C2, C3, C5	Ćw 1,8	1,2,3,5	3,4	F2,F3
B.U46	C1, C2, C5	Ćw 2 - 3	1,2,5,6	3,4	F2,F3

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Przedmiot kończy się egzaminem w formie testu .

Student rozwiąże test wielokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne składający się z 50 pytań.

Skala ocen

Bardzo dobry – 50 – 46 punktów.

Dobry plus – 45 – 40 punktów

Dobry – 39 - 35 punktów.

Dostateczny plus – 34 - 30 punktów

Dostateczny - 29 – 25 punktów.

Niedostateczny - 24 lub mniej punktów

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:

- przestrzeganie regulaminu ćwiczeń klinicznych

- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach

- zaliczenie tematyki ćwiczeń klinicznych

- zaliczenie procesu pielęgnowania

- zaliczenie umiejętności praktycznych przewidzianych programem nauczania

- ocena kompetencji społecznych w czasie zajęć odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny. Kryterium oceny postawy studenta – załącznik nr 1

- ocena końcowa z ćwiczeń klinicznych

Na ocenę końcową składa się:

30% oceny wiedzy + 45% oceny umiejętności + 5% oceny kompetencji społecznych + 20% oceny procesu pielęgnowania

Ocena końcowa:

5,0 – 4,90 – bardzo dobry

4,89 – 4,50 – plus dobry

4,49 – 4,0 – dobry

3,99 – 3,50 plus dostateczny

3,49 – 3,0 – dostateczny

< 3,0 - niedostateczny

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w WPNMiT budynek nr 3

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Ćwiczenia kliniczne odbywają się w WCSKJ w Jeleniej Górze, oddział chirurgii onkologicznej, poradnia chirurgii onkologicznej

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W RANACH PRZEWLEKŁYCH I PRZETOKACH
Nazwa angielska:	Nursing care of a patient with chronic wounds
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/ Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	-	-	-	15	-	15	1

II CEL PRZEDMIOTU

C1. - Przygotowanie studenta do sprawowania kompleksowej opieki specjalistycznej nad pacjentem z ranami przewlekłymi.
C 2 – Przygotowanie studenta do sprawowania specjalistycznej opieki pielęgniarstwa nad pacjentem z wylonioną przetoką jelitową z uwzględnieniem roli edukacyjnej pacjenta i jego rodziny

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza, umiejętności i kompetencje w zakresie takich przedmiotów jak: farmakologia, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne na poziomie programu studiów I stopnia;

IV OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- B.W38 metody oceny ran przewlekłych i ich klasyfikację;
- B.W39 nowoczesne metody terapii i rolę hiperbarii tlenowej oraz terapii podciśnieniowej w procesie leczenia najczęściej występujących ran przewlekłych, w szczególności owrzodzeń żylnych, owrzodzeń niedokrwiennych, odleżyn, odmrożeń, zespołu stopy cukrzycowej;
- B.W40 zasady doboru opatrunków w leczeniu ran przewlekłych;
- B.W41 zasady przygotowania pacjenta i jego rodziny w zakresie profilaktyki występowania ran oraz ich powikłań;
- B.W44 zasady przygotowania pacjenta z przetoką jelitową i moczową oraz jego rodziny do samoobserwacji i samoopieki oraz zasady doboru sprzętu stomijnego i jego refundacji;

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- B.U40 oceniać i klasyfikować rany przewlekłe
- B.U41 dobierać opatrunki z uwzględnieniem rodzaju i stanu rany
- B.U42 przygotowywać pacjenta i jego rodzinę do profilaktyki, samokontroli i pielęgnacji rany
- B.U44 przygotowywać pacjenta ze stomią do samoopieki i zapewniać doradztwo w doborze sprzętu stomijnego;

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

- K.S.1 dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;

V TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Semestr 4		
Ćwicz. klin. 1	Charakterystyka ran trudno gojących się, ocena procesu gojenia się ran;	1
Ćwicz. klin. 2	Klasyfikacja i ocena odleżyn, profilaktyka, powikłania odleżyn; opieka nad pacjentem	1
Ćwicz. klin. 3	Inne rodzaje ran: owrzodzenia kończyn dolnych, rany oparzeniowe, odmrożenia, rany pooperacyjne, rany urazowe, stopa cukrzycowa; opieka nad pacjentem	2
Ćwicz. klin. 4	Metody leczenia ran przewlekłych; Charakterystyka i zastosowanie specjalistycznych nowoczesnych opatrunków; Udział pielęgniarki w leczeniu ran przewlekłych	2
Ćwicz. klin. 5	Modele opieki pielęgniarskiej i specyfika pielęgnowania pacjenta z ranami przewlekłymi	1
Ćwicz. klin. 6	Rodzaje stomii, wskazania do wyłonienia przetoki jelitowej i moczowej. Powikłania wczesne i późne. Czynniki ryzyka, profilaktyka powikłań.	2
Ćwicz. klin. 7	Rola i zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem z wyłonioną stomią jelitową i moczową. Żywnienie pacjentów z przetoką jelitową	2
Ćwicz. klin. 8	Rodzaje sprzętu stomijnego. Przygotowanie pacjenta i rodziny do samoopieki. Umiejętność zaopatrywania stomii.	2
Ćwicz. klin. 9	Znaczenie rehabilitacji- ćwiczenia zalecane i przeciwwskazane. Problemy akceptacji zmiany wyglądu. Znaczenie wsparcia psychologicznego	1
Ćwicz. klin. 10	Ból – standardy postępowania w bólu przewlekłym	1
Suma godzin		15
VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Opisy przypadków	
2	Dokumentacja medyczna pacjenta i oddziału szpitalnego	
3	Standardy i procedury obowiązujące w oddziale szpitalnym	
4	Plansze poglądowe	
5	Sprzęt, aparatura i materiały medyczne stanowiące wyposażenie oddziału szpitalnego	
VII METODY DYDAKTYCZNE		
1	Ćwiczenia przedmiotowe	
2	Dyskusja dydaktyczna	
3	Analiza dokumentacji pacjenta	
4	Obserwacja	
5	Proces pielęgnowania	
6	Wykorzystanie form multimedialnych	
7	Burza mózgów	
8	Ćwiczenia praktyczne	
9	Studium przypadku	
10	Wykorzystanie form multimedialnych	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)		
F.1	Test	
F.2	Proces pielęgnowania	
F.3	Ocena umiejętności praktycznych	
F.4	Ocena kompetencji społecznych	
F.5	Odpowiedź ustna	
P.	Ocena końcowa	
IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	-
Ćwiczenia kliniczne	15
Seminaria	-
Zajęcia praktyczne	-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Praktyka zawodowa	-
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	5
Przygotowanie do zajęć	5
Przygotowanie do zaliczenia na ocenę	5
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	1

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa

1. Dariusz Baziński, Zbigniew Banaszkiewicz, Aleksander Berwecki, Leczenie ran przewlekłych, Wyd. PZWL Warszawa 2013
2. Maria Szewczyk T., Arkadiusz Jawień, Leczenie ran przewlekłych, Wyd. PZWL Warszawa 2012
3. Fibak J., Chirurgia- repetytorium, PZWL, Warszawa 2010.
4. Jarosz M., Żywnienie chorych ze stomią, PZWL 2007 .

Literatura uzupełniająca:

1. Nguyen Tom C., Abilez Oscar J. Opieka nad pacjentem leczonym chirurgicznie, Wyd. Edra Urban& Partner 2013
5. Maria Kózka, L. Płaszewska-Żywko.: Diagnostyka i interwencje pielęgniarskie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008. SKrasowski G., Kruk M., Leczenie odleżyn i ran przewlekłych, PZWL, Warszawa 2008
2. Marek Bębenek, Stanisław Bień, Adam Bilski Powikłania chirurgii okologicznej. Występowanie. Leczenie, Wyd. PZWL Warszawa 2014
3. Noszczyk W. (red.); Chirurgia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009.
4. Walewska E., Ścisło L (red.): Procedury pielęgniarskie w chirurgii, PZWL, Warszawa, 2012.
5. Alex Benson, Dean Boyce, William Dickson Leczenie ran w praktyce, Wyd PZWL Warszawa 2015
6. Derek Alderson, Rouin Amirfeyz, Timothy Burge, Choroby chirurgiczne. Diagnostyka i leczeni., Wyd. PZWL Warszawa 2013
7. Kózka M., Model opieki nad chorym z przetoką jelitową (stomią), w: Walewska E. (red.), Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego, PZWL, Warszawa 2010
8. Lidia Rudnicka, Marta Sar-Pomian, Małgorzata Olszewska, Dermatologia, Wyd. PZWL Warszawa 2014
9. Joseph E. Grey, Keith G. Harding, Leczenie ran w praktyce, Wyd. PZWL 2010
10. Grzegorz Krasowski, Marek Kruk, Leczenie odleżyn i ran przewlekłych, Wyd. PZWL Warszawa 2008
11. Trott Alexander T., Rany i obrażenia. Zaopatrzenie i pielęgnacja w stanach nagłych, Wyd. PZWL Warszawa 2013
12. De Walden –Gałuszko K., Kaptacz A., (red.): Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej, PZWL, Warszawa 2005

Czasopisma:

Polskie Towarzystwo Leczenia Ran, kwartalnik Leczenie ran,
Artykuły w czasopismach medycznych i pielęgniarskich, np. Współczesna onkologia, Problemy Pielęgniarstwa

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI

PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W38	1,2	Ćw. kl. 1-10	1, 2, 4	1-10	F2-F5
B.W39	1,2	Ćw. kl. 1-10	1, 2, 3, 5	1-10	F2-F5
B.W40	1,2	Ćw. kl. 1-10	1, 2, 3, 4	1-10	F2-F5
B.W41	1,2	Ćw. kl. 1-10	1, 2, 3, 4,5	1-10	F2-F5
B.W44	1,2	Ćw. kl. 1-10	3, 5	1-10	F2-F5,P,F1
B.U40	1	Ćw. kl. 1-5,9	1, 3, 5	1, 5, 6	F2-F5,P,F1
B.U41	1	Ćw. kl. 1-5,9	1, 3, 5	7,8,9,10	F2-F5,P,F1
B.U42	1	Ćw. kl. 1-5,9	1, 3, 5	1, 4, 5,6	F2-F5,P,F1
B.U44	2	Ćw. kl. 6-9	1, 2, 3, 4,5	1-10	F2-F5

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCEN**Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:**

- przestrzeganie regulaminu ćwiczeń klinicznych
- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
- ustne zaliczenie tematyki ćwiczeń klinicznych na bieżący temat
- zaliczenie procesu pielęgnowania
- zaliczenie umiejętności praktycznych przewidzianych programem nauczania
- ocena kompetencji społecznych w czasie zajęć odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny.
- ocena końcowa z ćwiczeń klinicznych

Na ocenę końcową składa się:

30% oceny wiedzy + 45% oceny umiejętności + 5% oceny kompetencji społecznych + 20% oceny procesu pielęgnowania

Ocena końcowa:

5,0 – 4,90 – bardzo dobry

4,89 – 4,50 – plus dobry

4,49 – 4,0 – dobry

3,99 – 3,50 plus dostateczny

3,49 – 3,0 – dostateczny

< 3,0 - niedostateczny

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Ćwiczenia kliniczne odbywają się w WCSKJ w Jeleniej Górze, oddział chirurgiczny, poradnie chirurgii ogólnej i chirurgii onkologicznej.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach przez nauczyciela prowadzącego.

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W BÓLU.
Nazwa angielska:	Care and health education in pain.
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
2	15		-	15	-	30	1+1
Razem							

II CEL PRZEDMIOTU

C 1 – opanowanie przez studenta wiedzy i umiejętności niezbędnych do sprawowania opieki pielęgniarskiej nad pacjentem wymagającym leczenia przeciwbólowego.

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstw specjalistycznych i psychologii w zakresie programu studiów I stopnia.

IV OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W44 metody oceny bólu w różnych sytuacjach klinicznych i farmakologiczne oraz niefarmakologiczne metody jego leczenia;

B.W49 zna i rozumie wpływ choroby przewlekłej na funkcjonowanie psychofizyczne człowieka i kształtowanie więzi międzyludzkich;

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U45. potrafi oceniać natężenie bólu według skal z uwzględnieniem wieku pacjenta i jego stanu klinicznego

B.U46. dobierać i stosować metody leczenia farmakologicznego bólu oraz stosować metody niefarmakologicznego leczenia bólu w zależności od stanu klinicznego pacjenta;

B.U47. potrafi monitorować skuteczność leczenia przeciwbólowego

B.U48. potrafi prowadzić edukację pacjenta w zakresie samokontroli i samopielęgnacji w terapii bólu

V TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 1		
Wykl.1	Patofizjologia, definicja i klasyfikacja, diagnostyka bólu.	2
Wykl.2	Ból ostry i przewlekły. Ból nowotworowy.	2
Wykl.3	Ból pooperacyjny. Ból pourazowy.	2
Wykl.4	Ból neuropatyczny. Ból ischemiczny.	2
Wykl.5	Zespoły bólowe.	2
Wykl.6	Farmakoterapia bólu. Metody interwencyjne.	2
Wykl.7	Leczenie bólu u dzieci.	2
Wykl.8	Podsumowanie zajęć	1
Suma godzin		15
Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Semestr 1		
Ćwicz. 1	Diagnostyka bólu- skale oceny bólu, mapa bólu.	2
Ćwicz. 2	Zadania pielęgniarki w diagnostyce i terapii bólu- podstawowe grupy leków. Leki adiuwantowe.	2
Ćwicz. 3	Techniki analgezji, zasady prowadzenia analgezji w zależności od oceny nasilenia bólu oraz stanu pacjenta.	2
Ćwicz. 4	Zadania pielęgniarki w terapii przeciwbólowej w wybranych grupach pacjentów.	2
Ćwicz. 5	Niekorzystne interakcje leków stosowanych w farmakoterapii – rola i zadania pielęgniarki	2
Ćwicz. 6	Rola i zadania pielęgniarki w edukacji pacjenta w bólu i jego rodziny.	2
Ćwicz. 7	Aspekty psychologiczne bólu. Niefarmakologiczne metody terapii bólu.	2
Ćwicz. 8	Podsumowanie zajęć	1
Suma godzin		15
VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny	
2	Sprzęt audio-video	
3	Laptop	
4	Podręczniki	
VII METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład multimedialny	
2	case study (stadium przypadków)	
3	praca zbiorowa	
4	praca własna	
5	metody dramowe (inscenizacje),	
6	burza mózgów	
7	dyskusja dydaktyczna	
8	praca z podręcznikiem	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Odpowiedzi ustne z tematyki ćwiczeń	
P1.	Test końcowy	

IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	15
Ćwiczenia kliniczne	15
Seminaria	-
Zajęcia praktyczne	-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Praktyka zawodowa	
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	10
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	10
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	2

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa : 1. Buse M., Kurowska K. Opieka nad pacjentem w bólowej matni. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012

2. Wordliczek J., Dobrogowski J., Leczenie bólu PZWL, 2011,

3. Wordliczek J., Krajnik M., M. Malec-Milewska Chory na nowotwór kompendium leczenia bólu, Medical Education, 2016,

Literatura uzupełniająca

Malec-Milewska M, Woron J., Kompendium leczenia bólu., Medical Education Wydawnictwo Warszawa 2017

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W44	C1	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, ĆW1, ĆW2	1,2,3,4	1,2,3,7,5	F1,P1
B.W49	C1	ĆW7, ĆW6, ĆW8	1,2,3,4	2,3,7,8,5	F1,P1
B.U45.	C1	W1, W3, W6, W7, W8, ĆW1, ĆW2, ĆW3, ĆW4, ĆW5, Ć7, ĆW8	1,2,3,4	1,2,3,7,8,5	F1,P1
B.U46.	C1	ĆW 6, ĆW7, ĆW 8	1,2,3,4	3,5,7	F1,P1
B.U47.	C1	W6, W8, ĆW2, ĆW3, ĆW4, ĆW8	1,2,3,4	1,2,3,6	F1,P1
B.U48	C1	ĆW1, ĆW2, ĆW3, ĆW4, ĆW5, ĆW6, Ć7, ĆW8	1,2,3,4	2,3,7,8,5	F1,P1

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCEN

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę w formie testu.

Student rozwiąże test wielokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne z tematyki wykładów składający się z 50 pytań.

Skala ocen

Bardzo dobry – 50 – 46 punktów.

Dobry plus – 45 – 40 punktów

Dobry – 39 - 35 punktów.

Dostateczny plus – 34 - 30 punktów

Dostateczny - 29 – 25 punktów.

Niedostateczny - 24 lub mniej punktów

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach
- aktywny udział w zajęciach
- testy /sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach WNMiT budynek nr 3

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W LECZENIU ŻYWIENIOWYM
Nazwa angielska:	Therapeutic care and Education in Nutritional treatment
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Tryb/Poziom studiów:	Stacjonarne/ Niestacjonarne/II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu:	obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN W PLANIE NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia kliniczne	Samokształcenie	Łącznie	ECTS
4	15	15	-	30	1+1

II CEL PRZEDMIOTU:

C1 Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności dotyczące zasad żywienia dietetycznego w wybranych chorobach oraz wdrażanie do realizacji edukacji i profilaktyki zdrowotnej w zakresie żywności i żywienia z wykorzystaniem wiedzy z zakresu edukacji żywieniowej.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Znajomość podstaw anatomii, fizjologii, biochemii, patologii, psychologii i pedagogiki, promocji zdrowia

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W21. założenia i zasady tworzenia oraz ewaluacji programów zdrowotnych oraz metody edukacji terapeutycznej

B.W22. zakres profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, chorób społecznych i chorób cywilizacyjnych

B.W45. zasady współpracy z zespołem żywieniowym w planowaniu i realizacji metod, technik i rodzajów żywienia dojelitowego i pozajelitowego w ramach profilaktyki powikłań

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U4. dobierać i zlecać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne w zależności od potrzeb pacjenta

B.U.14 przygotowywać materiały edukacyjne dla pacjenta i jego rodziny w ramach poradnictwa zdrowotnego

B.U.15. wykorzystywać zasoby technologiczne dla potrzeb poradnictwa zdrowotnego

B.U.22. dostosowywać do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych dostępne programy promocji zdrowia i edukacji

zdrowotnej

B.U.23 wdrażać programy promocji zdrowia dla pacjentów i ich rodzin;

B.U.24 stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej

B.U.25 prowadzić działania w zakresie profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, chorób społecznych i chorób cywilizacyjnych

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.4 rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: wykłady		Liczba godzin
W.1	Podstawowe składniki odżywcze, zapotrzebowanie energetyczne dla dzieci i dorosłych oraz zasady racjonalnego żywienia wg IŻŻ	2
W.2	Klasyfikacja i charakterystyka diet leczniczych, żywienie dietetyczne w wybranych chorobach dietozależnych oraz żywienie po zabiegach chirurgicznych dojelitowe i pozajelitowe.	3
W.3	Strategie promocji zdrowia, zasady tworzenia programów zdrowotnych oraz udział pielęgniarki w edukacji żywieniowej pacjentów.	2
W.4.	Profilaktyka i prewencja chorób zakaźnych, społecznych i cywilizacyjnych	3
W5.	Rola zespołu żywieniowego w planowaniu metod, techniki i rodzajów żywienia do- i pozajelitowego.	2
W.6	Rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego	2
W.7	Podsumowanie wiedzy	1
Suma godzin		15
Forma zajęć: ćwiczenia kliniczne		Liczba godzin
Ćw. kliniczne 1	Edukacja żywieniowa dzieci w szkole	5
Ćw. kliniczne 2	Edukacja żywieniowa dla pacjentów poradni chorób metabolicznych	5
Ćw. kliniczne 3	Edukacja żywieniowa dla pacjentów w oddziale chorób układu pokarmowego	5
Suma godzin		15
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE:		
1.	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne	
2.	Plansze, foliogramy, tablica	
3.	Filmy dydaktyczne	
4.	Dokumentacja pacjenta, poradni, oddziału	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1.	Wykład informacyjny	
2.	Wykład aktywizujący	
3.	Analiza dokumentacji medycznej	
4.	Dyskusja dydaktyczna	

5.	Metoda przypadków				
VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)					
P1	Test uzupełnień sprawdzający opanowanie materiału z wykładów				
P2	Test uzupełnień wyboru sprawdzający opanowanie materiału z ćwiczeń klinicznych				
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA					
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	30				
Przygotowanie do zajęć	20				
SUMA GODZIN	50				
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	2				
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA					
<p><u>Literatura podstawowa:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Contento I. Edukacja żywieniowa. PWN 2018 2. Woynarowska B. Edukacja zdrowotna. PWN 2012 3. Ogden J., Psychologia odżywiania się. Wyd. UJ 2011 <p><u>Literatura uzupełniająca:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. Ciborowska H., Rudnicka A. PZWL 2019 2. Dietetyka kliniczna Grzymisławski M., PZWL 2019 3. Tabele składu i wartości odżywczej żywności. Kunachowicz H., Nadolna B. PZWL 2019 					
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI					
Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W.21	C1	W1-3	1-4	1-4	P1
B.W.22	C1	W1-3	1-3	1,2,4	P1
B.W.22	C1	W1,2, 4 Ćw. klin. 1,2,3	1-3	1-5	P1
B.W.45	C1	W5,6 Ćw. klin. 2,3	1-3	1-5	P1
B.U.4	C1	W1,2,6 Ćw. klin.1-3	1-3	3-5	P1
B.U.14	C1	W1-4 Ćw. klin.1-3	1-4	3-5	P2
B.U.15	C1	W1,2,3,5 Ćw. klin.1-3	1-4	3-5	P2
B.U.22	C1	W3,4,5 Ćw. klin.1-3	1-4	3-5	P2
B.U.23	C1	W3-6 Ćw. klin.1-3	1-4	3-5	P2
B.U.24	C1	W3-6 Ćw. klin.1-3	1-4	3-5	P2
B.U.25	C1	W2-6	1-4	3-5	P2

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Efekt	Zasady weryfikacji
B.W.21	Student rozwiąże test uzupełnień podsumowujący z zakresu wykładów (załącznik nr1)
B.W.22	
B.W.45	
B.U.4	Student rozwiąże test uzupełnień podsumowujący z zakresu ćwiczeń (załącznik nr2)
B.U.14	
B.U.15	
B.U.22	
B.U.23	
B.U.24	
B.U.25	

XIII. DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) oraz miejsca odbywania się zajęć (sala/budynek)– zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.
2. Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce) – informacja w tablicy informacyjnej i na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W TLENOTERAPII CIĄGŁEJ I WENTYLACJI MECHANICZNEJ
Nazwa angielska:	Health care and education in continuous oxygen therapy and mechanical ventilation
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
2	15		-	15	-	30	3
Razem							

II CEL PRZEDMIOTU

C 1 Opanowanie przez studenta wiedzy i umiejętności niezbędnych do sprawowania opieki pielęgniarskiej nad pacjentem poddanym tlenoterapii ciągłej i wentylacji mechanicznej

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstw specjalistycznych i psychologii w zakresie programu studiów I stopnia.

IV OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W46 zasady stosowania nowoczesnych metod tlenoterapii, monitorowania stanu pacjenta leczonego tlenem i toksyczności tlenu

B.W47 wskazania i zasady stosowania wentylacji mechanicznej inwazyjnej i nieinwazyjnej oraz możliwe powikłania jej zastosowania;

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U52. przygotowywać sprzęt i urządzenia do wdrożenia wentylacji mechanicznej inwazyjnej, w tym wykonywać test aparatu

B.U53. obsługiwać respirator w trybie wentylacji nieinwazyjnej

B.U54. przygotowywać i stosować sprzęt do prowadzenia wentylacji nieinwazyjnej;

B.U55. zapewniać pacjentowi wentylowanemu mechanicznie w sposób inwazyjny kompleksową opiekę pielęgniarską;

B.U56. komunikować się z pacjentem wentylowanym mechanicznie z wykorzystaniem alternatywnych metod komunikacji

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.4 rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań

V TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 1		
Wykl.1	Fizjologia układu oddechowego.	2
Wykl.2	Patofizjologia zaburzeń w zakresie funkcjonowania układu oddechowego. Zaburzenia wymiany gazowej.	4
Wykl.3	Tlenoterapia.	2
Wykl.4	Wentylacja mechaniczna inwazyjna i nieinwazyjna wskazania.	2
Wykl.5	Techniki i tryby wentylacji.	2
Wykl.6	Metody oceny skuteczności wentylacji. Wskazania i metody zakończenia wentylacji mechanicznej.	2
Wykl.7	Podsumowanie zajęć	1
Suma godzin		15
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Semestr 1		
Ćwicz. 1	Pielęgnowanie pacjenta wentylowanego mechanicznie.	2
Ćwicz. 2	Zapobieganie zakażeniom związanych z wentylacją mechaniczną.	2
Ćwicz. 3	Profilaktyka powikłań związanych z tlenoterapią, wentylacją inwazyjną i nieinwazyjną.	2
Ćwicz. 4	Specyfika prowadzenia wentylacji mechanicznej w środowisku domowym pacjenta – rola i zadania pielęgniarki.	2
Ćwicz. 5	Zabiegi fizjoterapeutyczne rola i zadania pielęgniarki. Edukacja i wsparcie pacjenta i rodziny pacjenta wentylowanego mechanicznie w warunkach domowych.	2
Ćwicz. 6	Problemy pacjenta wentylowanego mechanicznie. Metody komunikacji z pacjentem.	2
Ćwicz. 7	Proces pielęgnowania pacjenta poddanym tlenoterapii ciągłej i wentylacji mechanicznej.	2
Ćwicz. 8	Podsumowanie zajęć	1
Suma godzin		15
VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny	
2	Sprzęt audio-video	
3	Laptop	
4	Podręczniki	
VII METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład multimedialny	
2	Stadium przypadków	
3	Praca zbiorowa	
4	Praca własna	
5	Metody dramowe (inscenizacje),	
6	Burza mózgów	
7	Dyskusja dydaktyczna	
8	Praca z podręcznikiem	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Odpowiedzi ustne z tematyki ćwiczeń	
P1.	Test końcowy	

IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA					
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)					
Wykłady	15				
Ćwiczenia kliniczne	15				
Seminaria	-				
Zajęcia praktyczne	-				
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)					
Praktyka zawodowa					
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	20				
Przygotowanie do zajęć	20				
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	20				
SUMA GODZIN	90				
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	3				
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA					
<p>Literatura podstawowa Oczenski W., Werba A., Andel H.: Podstawy wentylacji mechanicznej. α-Medical Press, 2003</p> <p>Wołowicka L., Dyk D. (red.): Anestezjologia i intensywne opieka. Klinika i pielęgniarstwo. WL PZWL, Warszawa 2007</p> <p>Krajewska-Kuśak E., Rolka H., Jankowiak B. (red.): Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia. WL PZWL, Warszawa 2009</p> <p>Literatura uzupełniająca: Traczyk W.: Fizjologia człowieka w zarysie. PZWL, 2013</p>					
XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI					
Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W46	C1	W1, W2, W3, W7, ĆW1-ĆW8	1-4	1-8	F1, P1
B.W47	C1	W4, W5, W6, W7, ĆW1-ĆW8	1-4	1-8	F1, P1
B.U52	C1	ĆW1-ĆW8	1-4	2-8	F1, P1
B.U53	C1	ĆW1-ĆW8	1-4	2-8	F1, P1
B.U54	C1	ĆW1-ĆW8	1-4	2-8	F1, P1
B.U55	C1	ĆW1-ĆW8	1-4	2-8	F1, P1
B.U56	C1	ĆW1-ĆW8	1-4	2-8	F1, P1
XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCEN					
<p>Przedmiot kończy się <u>zaliczeniem na ocenę</u> w formie testu.</p> <p>Student rozwiąże test wielokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne z tematyki wykładów składający się z 50 pytań.</p> <p><u>Skala ocen</u></p> <p>Bardzo dobry – 50 – 46 punktów.</p> <p>Dobry plus – 45 – 40 punktów</p> <p>Dobry – 39 - 35 punktów.</p> <p>Dostateczny plus – 34 - 30 punktów</p>					

Dostateczny - 29 – 25 punktów.

Niedostateczny - 24 lub mniej punktów

Kryteria zaliczenia:

- obecność na zajęciach
- aktywny udział w zajęciach
- testy /sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach WNMiT budynek nr 3

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W ZABURZENIACH UKŁADU NERWOWEGO
Nazwa angielska:	Care and therapeutic education in nervous system disorders
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I. Formy zajęć, liczba godzin z planu nauczania

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
4	5	10	-	-		15	1+1

II. CEL PRZEDMIOTU

C1 – Zapoznanie studenta z zagadnieniami dotyczącymi wiedzy oraz umiejętności w zakresie opieki i edukacji terapeutycznej w odniesieniu do chorych z zaburzeniami układu nerwowego.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z zakresu przedmiotów objętych programem kształcenia studiów I stopnia z bloku Nauk Podstawowych (Anatomia, Fizjologia, Patologia), Nauk społecznych i humanistycznych (Psychologia), Nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej (Podstawy pielęgniarstwa) i Nauk z zakresu opieki specjalistycznej (Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne).

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W52 –zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym chorobami degeneracyjnymi.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U61 –sprawować zaawansowaną opiekę pielęgniarską nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym z chorobami degeneracyjnymi.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.1 –do dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych.

K.S.2 – formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.

K.S.5– ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne.

V. TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 4		
Wykl.1	Wybrane schorzenia układu nerwowego, w tym choroby degeneracyjne – charakterystyka.	2
Wykl.2	Specyfika opieki pielęgniarstwa w zaburzeniach układu nerwowego z uwzględnieniem roli i zasad edukacji terapeutycznej.	2
Wykl.3	Podsumowanie wykładów.	1
Suma godzin		5
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Semestr 4		
Ćwicz. 1	Opieka pielęgniarstwa nad chorym z padaczką i schorzeniami napadowymi.	2
Ćwicz. 2	Opieka pielęgniarstwa w chorobach naczyniowych mózgu.	2
Ćwicz. 3	Opieka pielęgniarstwa w chorobach nowotworowych układu nerwowego.	2
Ćwicz. 4	Opieka pielęgniarstwa w schorzeniach neurodegeneracyjnych.	2
Ćwicz. 5	Opieka pielęgniarstwa w innych wybranych chorobach układu nerwowego.	2
Suma godzin		10
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Prezentacje multimedialne	
2	Opisy przypadków klinicznych (źródła: czasopisma, dokumentacja medyczna, praktyka własna)	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1	wykład informacyjny	
2	dyskusja dydaktyczna	
3	technika aktywizująca do wyboru	
4	analiza przypadku	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Odpowiedzi ustne	
F2.	Aktywność podczas zajęć (udział w dyskusji, przygotowanie prezentacji)	
F3.	Analiza przypadku klinicznego/ opracowanie planu działania	
P1.	Egzamin pisemny – test.	
IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		
Wykłady		5
Ćwiczenia		10
Ćwiczenia kliniczne		-
Seminaria		-
Zajęcia praktyczne		-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)		
Praktyka zawodowa		
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji		10
Przygotowanie do zajęć		15
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu		10
SUMA GODZIN		50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU		2

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. Jaracz K. (red.): Pielęgniarstwo neurologiczne, Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2019
2. Hauser S.: Neurologia w medycynie klinicznej, Wyd. Czelej 2010
3. Wrońska I.: Edukacja zdrowotna w praktyce pielęgniarstwa, Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2014
4. Wachtel P.: Komunikacja terapeutyczna; Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2013

Literatura uzupełniająca:

1. Adamczyk K.: Pielęgniarstwo neurologiczne, Wyd. Czelej, Lublin 2000
2. Sikorski W.: Komunikacja terapeutyczna. Relacja pozasłowna; Impuls 2019

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W 52	C1	W 1, W 2, W 3	1,2	1,2,3,4,	F1, 2, 3, P1
B.U61		Ćw.1-5.			
K1, K2, K5		Ćw.1-5			

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCEN

Przedmiot kończy się egzaminem w formie testu . Warunkiem dopuszczenia jest pozytywne zaliczenie ćwiczeń.

Skala ocen

Bardzo dobry – 100 – 91 % poprawnych odpowiedzi (punktów).

Dobry plus – 90 – 81% punktów

Dobry – 80- 71 % punktów.

Dostateczny plus – 70- 61 % punktów

Dostateczny – 60 - 50 % punktów.

Niedostateczny – 49 % lub mniej punktów

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach
- sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć
- przygotowanie przynajmniej na ocenę dostateczny prezentacji/analizy przypadku/planu działania
- test podsumowujący tematykę ćwiczeń

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

- Zajęcia odbywają się w salach WNMiT budynek nr 3 oraz w WCKJ w Jeleniej Górze
- Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
- Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA PACJENTA W ZABURZENIACH ZDROWIA PSYCHICZNEGO
Nazwa angielska:	Patient care and therapeutic education in mental health disorders
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Tryb/Poziom studiów:	Stacjonarne/II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu:	obowiązkowy

I. FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia kliniczne	Zajęcia praktyczne	Łącznie	ECTS
4	15	15		30	1+1
Razem				30	2

II. CEL PRZEDMIOTU

C1 Wyposażenie studenta w wiedzę umożliwiającą podjęcie opieki nad chorym psychicznie i jego rodziną zgodnie z przepisami prawnymi i standardami obowiązującymi w psychiatrii.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i kompetencje z psychiatrii i pielęgniarstw psychiatrycznego.

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W50. zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjentem uzależnionym,

B.W.51 zakres pomocy i wsparcia w ramach świadczeń oferowanych osobom z problemami zdrowia psychicznego i ich rodzinom lub opiekunom

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U 57. oceniać potrzeby zdrowotne pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego, a także planować interwencje zdrowotne,

B. U58. analizować i dostosowywać do potrzeb pacjenta dostępne programy promocji zdrowia psychicznego.

B. U59. rozpoznawać sytuację życiową pacjenta w celu zapobiegania jego izolacji społecznej.

B.U60. prowadzić psychoedukację pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego i jego rodziny (opiekuna), a także stosować treningi umiejętności społecznych jako formę rehabilitacji psychiatrycznej

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S5. ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;

V. TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁADY		Liczba godzin
Semestr 1		
W 1.	Komunikowanie się z chorym psychicznie, jego rodziną ,zespołem terapeutycznym i i innymi pacjentami z oddziału.	3
W. 2	Psychoedukacja i rehabilitacja jako element postępowania leczniczo-pielęgniacyjnego w wybranych zaburzeniach psychicznych.	3
W. 3	Przepisy prawne dotyczące zdrowia psychicznego.	3
W. 4	Kierunki rozwoju promocji zdrowia psychicznego -zadania pielęgniarki.	3
W. 5	Udział pielęgniarki w leczeniu somatycznym chorych psychicznie.	3
Suma godzin		15
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE		
ĆW 1	Standard opieki nad chorym psychicznie w wybranej jednostce chorobowej.	5
ĆW 2	Poradnictwo dla pacjenta lub jego rodziny dotyczące postępowania z wybranymi jego problemami	5
Ć 3	.Proces pielęgnowania pacjenta w wybranej jednostce chorobowej	5
Suma godzin		15
Łączna liczba godzin		30
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1.	Podręczniki, plansze, wydruki badań	
2.	filmy dydaktyczne, prezentacje multimedialne	
3	Studium przypadku	
4.	Ćwiczenia teoretyczne	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1.	Podająca	
2.	Eksponująca (film)	
3.	Studium przypadku- proces pielęgnowania	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Kolokwia pisemne	
F2	Ocena przeprowadzonej edukacji	
P1.	Test zamknięty wyboru	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		30
Opracowanie projektu edukacji		10
Przygotowanie do zajęć		10
Przygotowanie do kolokwium końcowego		10
SUMA GODZIN		60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		2

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. Góra k. JaraczK, Rybakowski J.; Pielęgniarstwo psychiatryczne. PZWL, Warszawa 2012r.
2. Wilczek-Różycka E. Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego. Czelej, Lublin 2007r.
3. Wilczek-Różycka E. Komunikowanie się z chorym psychicznie. Czelej Lublin 2007r.
4. Kimak K. Zbiór standardów przyjęcia, opieki, socjalizacji i wypisu chorego ze szpitala psychiatrycznego. Czelej Lublin 2007r.

Literatura uzupełniająca:

1. Bilikiewicz A. Psychiatria. Podręcznik dla studentów medycyny. PZWL Warszawa 2003

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
BW.50	C1	W1 , W2, W3, W4 Ćw1-3.	1,2,3,4	1,2,3	F1 F2, P1
BW51,B.U57	C1	W2, W3, CW2, CW3; .	1,2,3,4	1,2,3	F1,F2, P1
B.U58	C1,	W3 ,W4 ,CW2	1,2,3,4	1,2,3	F1, F2, P1,
.B.U59	C1	W1 ,W3 Ćw2,CW3.	1,2,3,4	1,2,3	F1, F2, P1,
B.U60.	C1	W1,W3,CW CW3	1,2,3,4	1,2,3	F1, F2, P1,

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

- Forma zaliczenia kolokwium końcowe : pytania zamknięte jedno lub wielokrotnego wyboru.
  - Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie 60% pozytywnych odpowiedzi z kolokwium oraz zaliczanie na ocenę pozytywną wykładów i ćwiczeń – test pytania zamknięte
1. . Na zajęciach obowiązuje 100% obecność.
  2. W przypadku nieobecności student ma obowiązek zaliczenia tematu w terminie uzgodnionym z wykładowcą.
  - 3.

XIII. DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Informacje na temat miejsca odbywania się zajęć – budynek nr 3
2. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.
3. Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce) – informacja w tablicy informacyjnej i na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	PODSTAWY ENDOKRYNOLOGII
Nazwa angielska:	Bases of endocrinology
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/ Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	prof. dr hab. n. med. Andrzej Milewicz
Status przedmiotu	

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
1	30	-	-	-	-	30	1

II CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Usystematyzowanie podstawowych wiadomości z zakresu fizjologii, patologii układu endokrynologicznego.
C 2 – Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności dotyczące etiologii, obrazu klinicznego, metod i zabiegów diagnostycznych, leczenia schorzeń endokrynologicznych.

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza z zakresu anatomii, fizjologii, chorób wewnętrznych.

IV OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy zna i rozumie:

B.W.53 zna epidemiologię, etiopatogenezę, obraz kliniczny, nowoczesne metody diagnostyczne i leczenie schorzeń endokrynologicznych.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.3 okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarności zawodową;

V TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 1		
Wykl.1	Anatomia i fizjologia układu wewnątrzwydzielniczego. Integracyjna funkcja hormonów i ich rola w przekazywaniu informacji w organizmie.	3
Wykl.2	Rola układu podwzgórzowo-przysadkowego i choroby związane z dysfunkcją tego układu.	4
Wykl.3	Rola hormonów tarczycy i przytarczyc. Choroby tarczycy i przytarczyc - objawy, diagnostyka i sposoby leczenia.	4
Wykl.4	Mechanizmy i efekty działania hormonów nadnerczy. Choroby nadnerczy - objawy, diagnostyka i sposoby leczenia.	4
Wykl.5	Nowotwory neuroendokrynne i zespoły wieloguczołowe.	4
Wykl.6	Zaburzenia endokrynne związane z procesem starzenia się. Medycyna	4

	przeciwwstarzeniowa jako interdyscyplinarna specjalizacja medyczna.				
Wykl.7	Zaburzenia gospodarki węglowodanowej- ocena czynności wewnątrzwydzielniczej trzustki, objawy, sposoby leczenia i profilaktyka. Hiperandrogenizm – objawy, przyczyny, diagnostyka i leczenie.	4			
Wykl. 8	Hipogonadyzm u mężczyzn. Ginekomastia- przyczyny, diagnostyka i sposoby leczenia.	3			
Suma godzin		30			
VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE					
1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne.				
2	Plansze, foliogramy, tablica.				
3	Programy zdrowotne.				
VII METODY DYDAKTYCZNE					
1	Wykład informacyjny				
2	Dyskusja związana z wykładem				
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)					
F1.	Odpowiedź ustna.				
P1.	Test sprawdzający opanowanie materiału z wykładu.				
IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA					
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności			
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)					
Wykłady		30			
Ćwiczenia		-			
Ćwiczenia kliniczne		-			
Seminaria		-			
Zajęcia praktyczne		-			
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)					
Analiza literatury przedmiotu		-			
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji		-			
Przygotowanie do zajęć		-			
Przygotowanie do zaliczenia		5			
SUMA GODZIN		35			
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU		1			
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA					
Literatura podstawowa					
1. Garaner D, Shoback D, Endokrynologia ogólna i kliniczna Greenspane. Wyd. Czelej 2011					
2. Milewicz A., Endokrynologia kliniczna. PZWL 2012					
Literatura uzupełniająca					
1. Traczyk W. Fizjologia człowieka w zarysie. PZWL, Warszawa 2010					
2. Hermann F., Muller P., Lohman T., Endokrynologia w praktyce klinicznej. PZWL 2009					
XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI					
Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny

B.W.53

C1, C2

W.1-W.8

1,2,3

1,2

F1, P1

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę w formie testu . Student rozwiąże test wielokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne z wykładów.

Skala ocen

Bardzo dobry – 30-28 punktów.

Dobry plus –27 punktów

Dobry –26-22 punktów.

Dostateczny plus –21-19 punktów

Dostateczny – 18-16 punktów.

Niedostateczny - 15 lub mniej punktów

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach WNMiT, budynek nr 3

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

26.1

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	PODSTAWY TOKSYKOLOGII
Nazwa angielska:	Basics of toxicology
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne, II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr n. med. Wioletta Palczewska
Status przedmiotu	obowiązkowy

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka Zawodowa	Łącznie	ECTS
1	10	20	-	-	-	35	2

II CEL PRZEDMIOT

C1 – wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu podstawowych pojęć z toksykologii ogólnej i szczegółowej w zakresie wybranych zatruć;
C2 – wyposażenie studenta w umiejętność oszacowania niebezpieczeństwa toksykologicznego w zależności od wieku i stanu zdrowia.

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W KATEGORIACH WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI:

Znajomość podstaw biochemii, fizjologii, patofizjologii, farmakologii na poziomie studiów pierwszego stopnia

IV OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W54. zna podstawowe pojęcia stosowane w toksykologii, procesy i mechanizmy jakim substancje toksyczne ulegają w organizmie

B.W55. zna objawy i zasady postępowania diagnostycznego w najczęściej występujących ostrych zatruciach, w tym alkoholami, narkotykami, substancjami psychoaktywnymi oraz metalami ciężkimi oraz wybranymi grupami leków

W zakresie umiejętności:

B.U61. potrafi oszacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w stanach niewydolności wątroby i nerek, a także zapobiegać zatruciom lekami

W zakresie kompetencji społecznych:

KS.1. Absolwent jest gotów do dokonywania samooceny w zakresie wiedzy i umiejętności, uznawania wiedzy w rozwiązywaniu problemów zawodowych i do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z ich samodzielnym rozwiązaniem;

V TREŚCI PROGRAMOWE:		
Forma zajęć: wykład		Liczba godzin
Wykl.1	Podstawowe pojęcia z toksykologii ogólnej, zasady postępowania diagnostycznego w zatruciach ostrych	3
Wykl. 2	Ogólne zasady postępowania terapeutycznego w zatruciach ostrych, odtrutki swoiste i nieswoiste stosowane w zatruciach ostrych.	4
Wykl. 3	Wpływ zanieczyszczeń chemicznych żywności na zdrowie, interakcje toksykologiczne.	3
Suma godzin		10
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
Ćwicz. 1	Rodzaje zagrożeń stwarzanych przez substancje chemiczne oraz czynniki warunkujące toksyczność ksenobiotyków.	2
Ćwicz. 2	Diagnostyka i leczenie zatruc substancjami pochodzenia roślinnego, zwierzęcego i grzybami.	3
Ćwicz. 3	Zatrucia lekami – diagnostyka, postępowanie lecznicze, profilaktyka zatruc.	3
Ćwicz. 4	Zatrucia alkoholem, nikotynizm, narkotyki, środki dopingowe – rozpoznawanie, postępowanie terapeutyczne, profilaktyka zatruc.	3
Ćwicz. 5	Zatrucia gazami i substancjami lotnymi – rozpoznawanie, leczenie, profilaktyka.	3
Ćwicz. 6	Zatrucia metalami – skutki zdrowotne, narażenia, leczenie	3
Ćwicz. 7	Zagrożenia zdrowotne stwarzane przez preparaty stosowane w gospodarstwie domowym – zatrucia środkami chemicznymi, kosmetykami – rozpoznawanie, postępowanie lecznicze, profilaktyka.	3
Suma godzin		20
VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1.	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne	
3	Plansze, tablice	
VII METODY DYDAKTYCZNE		
1.	Wykład informacyjny	
2.	Opis przypadku	
3.	Dyskusja związana z wykładem	
4.	Dyskusja panelowa	
5.	Studium przypadku	
VIII SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Testy, sprawdziany cząstkowe sprawdzające opanowanie materiału z wykładu	
F2	Pytania, testy sprawdzające przygotowanie do tematyki ćwiczeń	
F3	Aktywność podczas zajęć	
F4	Studium przypadku pacjentów	
P	Egzamin	
IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		35
Przygotowanie do zajęć		10
Przygotowanie się do egzaminu		15
SUMA		60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		2

X LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. Bogdanik T. / red. nauk. Seńczuk W.: Toksykologia współczesna Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017
2. Jerzy K. Piotrowski J.K.: Podstawy toksykologii. Kompendium dla studentów szkół wyższych. Wydawnictwo Naukowo-Techniczne, Warszawa 2017

Literatura uzupełniająca:

1. Panasiuk L., Szponar E., Szponar J.: Ostre zatrucia. PZWL, Warszawa 2010

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W54, KS.1.	C1, C2	W1	1,2	1, 3, 4	F1, F3
B.W54, B.W55, KS.1.	C1, C2	W2	1,2	1, 3, 4	F1, F3
B.W55, KS.1.	C1, C2	W3	1,2	1, 3, 4	F1, F3
B.W55. B.U61, KS.1.	C1, C2	Ćw.1 – Ćw.7	1,2	2, 5	F2, F3, F4

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Ocenę podsumowującą przedmiot stanowi egzamin - P

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest aktywne uczestnictwo w zajęciach a także zaliczenie testów cząstkowych sprawdzających stopień opanowania poszczególnych etapów treści dydaktycznej.

EGZAMIN KOŃCOWY to sprawdzenie wiedzy i umiejętności na poziomie znajomości materiału oraz rozwiązywania problemów w obszarze toksykologii.

Egzamin pisemny ma formę testu, zawiera 30 pytań. Każde pytanie posiada 4 warianty odpowiedzi, z których jeden jest prawidłowy. Za każdą prawidłową odpowiedź student otrzymuje 1 punkt.

Kryteria oceny:

Bardzo dobry – 30 – 28 pkt

Plus dobry – 27 – 25 pkt

Dobry – 24 – 23 pkt

Plus dostateczny – 22 – 20 pkt

Dostateczny – 19– 16 pkt

Niedostateczny – 15 i poniżej

Czas przeznaczony na egzamin – 2 godziny dydaktyczne, co stanowi 1,5 godziny zegarowej.

Termin egzaminu – w czasie sesji zimowej

XIII DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Tematyka przygotowania do ćwiczeń do uzgodnienia z prowadzącym zajęcia

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach

26.2.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	PODSTAWY IMMUNOLOGII
Nazwa angielska:	Fundamentals of Immunology
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/ Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	prof. dr hab. n. med. Maria Boratyńska
Status przedmiotu	Fakultatywny (do wyboru)

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
1	15	20	-	-	-	35	3
Razem							

II CEL PRZEDMIOTU

C1 - Wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu podstaw immunologii, mechanizmów immunologicznych, chorób o podłożu immunologicznym.

C2 - Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności rozpoznawania patogenów wziewnych, pokarmowych i kontaktowych, powodować powstanie lub zaostrzenie choroby o podłożu alergicznym

C3 – Student zna, rozumie i potrafi wykorzystać w praktyce wiedzę z zakresu immunologii ogólnej i klinicznej (częściowo).

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z podstaw genetyki, fizjologii i biochemii w zakresie programu studiów I stopnia.

IV OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W61 - zna podstawy immunologii ogólnej, ma wiedzę na temat podstawowych testów immunologicznych i regulacji odpowiedzi immunologicznej oraz rozumie wpływ odżywiania na odporność ustroju .

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U69 Potrafi określić cechy charakterystyczne odpowiedzi immunologicznej w przewodzie pokarmowym. Zna specyfikę badań stanu odporności

B.U70. Rozumie rolę edukacji pacjenta lub jego rodziny, w zakresie podstaw immunologii, potrafi przekazać im wiedzę i praktyczne zalecenia oraz rady z tego zakresu

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

KS3 okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową

V TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 1		
Wykl.1	Układ immunologiczny człowieka-charakterystyka komórek zaangażowanych w odpowiedź immunologiczną.	1
Wykl.2	Odporność nieswoista komórkowa i humoralna.	2

Wykl.3	Odpowiedź swoista (nabyta). Główny układ zgodności tkankowej HLA	2
Wykl.4	Rola diagnostyki laboratoryjnej w rozpoznaniu choroby immunologicznej	1
Wykl.5	Mechanizmy regulacji odpowiedzi immunologicznej. Rola cytokin.	2
Wykl.6	Pierwotne i wtórne niedobory odporności	1
Wykl.7	Mechanizmy chorób o podłożu autoimmunologicznym. Choroby autoimmunologiczne	2
Wykl.8	Podstawy immunologii nowotworów	1
Wykl.9	Odporność przeciwwzakaźna. Szczepionki.	1
Wykl.10	Podstawy immunologii transplantacyjnej	2
Suma godzin		15
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Semestr 1		
Ćwicz. 1	Wykładniki odpowiedzi immunologicznej. Nowoczesne techniki badania stanu odporności.	4
Ćwicz. 2	Odżywianie a system odpornościowy: wpływ białek, węglowodanów i tłuszczów na układ immunologiczny, probiotyki, wpływ witamin na układ immunologiczny, oddziaływanie mikro- i makroelementów na system odpornościowy.	4
Ćwicz. 3	Skóra jako narząd immunologiczny. Utkanie limfatyczne błon śluzowych. Reakcje immunologiczne w układzie pokarmowym. Mechanizmy nadwrażliwości, atopia. Reakcje alergiczne.	3
Ćwicz. 4	Rola pielęgniarki w poradnictwie specjalistycznym w zakresie wiedzy na temat chorób o podłożu alergicznym	3
Ćwicz. 5	Edukacja pacjenta z chorobą o podłożu alergicznym.	1
Ćwicz. 6	Laboratoryjna diagnostyka ostrych i przewlekłych stanów zapalnych	4
Ćwicz. 7	Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych uzyskanych w czasie kursu	1
Suma godzin		20
VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik, prezentacje multimedialne, filmy dydaktyczne	
2	Plansze, tablice	
VII METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład informacyjny	
2	Dyskusja dydaktyczna	
3	Projekt	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)		
F2.	Studium przypadku	
F3.	Odpowiedz ustna	
P1.	Test wielokrotnego wyboru	
P2.	Zadanie podsumowujące tematykę zajęć	
IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		
Wykłady		15
Ćwiczenia		20
Ćwiczenia kliniczne		-
Seminaria		-

Zajęcia praktyczne	-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)	
Praktyka zawodowa	-
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	10
Przygotowanie do zajęć	20
Przygotowanie do zaliczenia	10
SUMA	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. „Immunologia” Jakub Gołąb, Marek Jakóbisiak, Witold Lasek, Tomasz Stokłosa, PWN, Warszawa 2012
2. "Podstawy immunologii" Ptak W., Ptak M., Szczepanik M. , 2008r., wyd. PZWL
3. “Immunologia Krótkie wykłady” Lodyard P.M., Whelan A., Fanger M.W., 2009r., wyd. PWN.
4. „Immunologia - podstawowe zagadnienia i aktualności" Witold Lasek, PWN, Warszawa 2005

Literatura uzupełniająca:

1. "Immunologia", Lasek W., 2009r., wyd. PWN,
2. „Immunologia w biologii medycznej", Piątkowska I., 2009r., wyd. PWN,
3. "Zarys immunologii klinicznej", Zembala M., Górski A., 2001r., wyd. PZWL,
4. "Immunologia kliniczna", Kowalski M.L., 2000r., wyd. Mediton.
5. Wytyczne Polskiego Towarzystwa Alergologicznego sprawie leczenia dietetycznego w chorobach układu pokarmowego o podłożu alergicznym
6. Wytycznych Polskiego Towarzystwa Gastroenterologicznego Polskiego w sprawie leczenia dietetycznego w przypadkach nietolerancji pokarmowej i zespole złego wchłaniania

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W61	C1, C3	W 1-10	1	1,2	F, P1
B.U69	C2	Ćw. 1-7	1,2	2,3	F
B.U70	C3, C1	Ćw.1-7	1,2	2,3	F,P2

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCEN

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę w formie testu.

Student rozwiąże test jednokrotnego wyboru.

Skala ocen

Suma maksymalnej liczby punktów za wszystkie pytania stanowi 100 % możliwych do uzyskania punktów.

Ocena:	Kryteria oceny
5,0	uzyskanie co najmniej 90,1 % punktów
4,5	uzyskanie co najmniej 82,5 % punktów
4,0	uzyskanie co najmniej 75,1 % punktów
3,5	uzyskanie co najmniej 65% punktów
3,0	uzyskanie co najmniej 55% punktów
2,0	uzyskanie poniżej 55% punktów

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach 100%

- testy /sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć

- przygotowanie i zaprezentowanie prezentacji multimedialnej na zadany przez prowadzącego temat

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w sali dydaktycznej WPT bud. 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	PODSTAWY OKULISTYKI I PIEŁĘGNIARSTWA OKULISTYCZNEGO .
Nazwa angielska:	Basics of ophtalmology and ophtalmology nursing
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/ Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	prof. dr hab. n. med. Marzenna Podhorska
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
1	15	-	-	25	-	40	1+3

II CEL PRZEDMIOTU

- C 1 – Zapoznanie studentów z problematyką w zakresie schorzeń narządu wzroku.
 C 2 - Kształtowanie umiejętności rozpoznawanie problemów opiekuńczych osób ze schorzeniami narządu wzroku,
 C 3 - Zapoznanie z sylwetką psychofizyczną osoby z zaburzeniami widzenia.

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstwa pielęgniarstw specjalistycznych w zakresie programu studiów I stopnia

IV OCZEKIWANE EFEKTY KSZTAŁCENIA

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W.56 - zna epidemiologię, etiopatogenezę, obraz kliniczny, nowoczesne metody diagnostyczne i leczenie schorzeń narządu wzroku

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U.63. planuje i realizuje proces pielęgnowania pacjentów ze schorzeniami okulistycznymi w tym pacjentów po zabiegach operacyjnych

B.U.64. przygotowuje pacjenta do badań diagnostycznych w obrębie narządu wzroku

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.4 rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;

V TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 1		
Wykł.1	Budowa i fizjologia narządu wzroku.	3
Wykł.2	Wady wzroku. Widzenie barw.	3

Wykl.3	Badanie ostrości wzroku i zakresu pola widzenia	4
Wykl.4	Wybrane schorzenia narządu wzroku: choroby powiek, choroby aparatu ochronnego, choroby gruczołu łzowego i dróg łzowych, choroby spojówek, twardówki i rogówki, zmiany chorobowe soczewki.	5
Suma godzin		15
Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Semestr 1		
Ćwicz. klin. 1	Metody komunikacji z pacjentem słabo widzącym i niewidomym - problemy pielęgnacyjne,	3
Ćwicz. klin. 2	Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego- zasady postępowania przed i po zabiegu operacyjnym	5
Ćwicz. klin. 3	Pielęgnowanie chorego w wybranych schorzeniach narządu wzroku: choroby powiek, choroby aparatu ochronnego, choroby gruczołu łzowego i dróg łzowych, choroby spojówek ,twardówki i rogówki, zmiany chorobowe soczewki.	14
Ćwicz. klin. 4	Zasady podawania leków okulistycznych, zakładanie opatrunków na oko, pierwsza pomoc w nagłych wypadkach, płukanie oka, iniekcje podspojówkowe, podawanie leków – metodą jonoforezy	3
Suma godzin		25
VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Prezentacje multimedialne, foliogramy, tablica, film dydaktyczny	
2	Dokumentacja pacjenta, dokumentacja oddziału, schematy i standardy postępowania	
3	Sprzęt i aparatura medyczna będąca na wyposażeniu pracowni umiejętności pielęgniarских oraz oddziału okulistycznego.	
VII METODY DYDAKTYCZNE		
1	wykład informacyjny	
2	wykład aktywizujący	
3	opis, objaśnienie i wyjaśnienie	
4	metoda sytuacyjna, ćwiczenia	
5	dyskusja dydaktyczna	
6	studium przypadków	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Testy, sprawdziany cząstkowe sprawdzające opanowanie materiału z wykładu	
F2	Aktywność podczas zajęć	
F3	Proces pielęgnowania	
F4	Instruktaż wstępny, bieżący , końcowy – ćwiczenia kliniczne	
F5	Ukierunkowana obserwacja czynności wykonywanych przez studenta	
P1.	Zaliczenie na ocenę	
IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		
Wykłady		15
Ćwiczenia		-
Ćwiczenia kliniczne		25
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)		

Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	10
Przygotowanie do zajęć	15
Przygotowanie do zaliczenia	10
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	4

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa

1. Cynthia A. Bradford A. C. (red. wyd. pol. J Izdebska J.) : Okulistyka. Podręcznik dla studentów; Wydawnictwo Elsevier Urban & Partner, 2001
2. DuBois L.,(red. wyd. pol. Misiuk-Hojło M.): Badania okulistyczne; Górnicki Wydawnictwo Medyczne, 2010,

Literatura uzupełniająca

3. Scanlon H., P., Charles P. Wilkinson P. CH., Aldington J. S., Matthews D., red. (wyd. pol. Raczyńska K.): Retinopatia cukrzycowa; Elsevier Urban & Partner, 2012
4. Prost E. M. , Jachowicz R., Nowak Z. J.: Kliniczna farmakologia okulistyczna; Elsevier Urban & Partner Wydawnictwo, Wrocław 2013,

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W.56	C1, C2,C3	W1,W3,W4,W5,ĆW2 ĆW3, ĆW4,ĆW1	1,2,3	1,2,3,4,5,6	F
B.U.63	C1,C2,C3	W4,ĆW2, ĆW3, ĆW4	1,2,3	1,2,3,4,5,6	F
B.U.64	C1,C2,C3	W2,W3, ,ĆW2, , ĆW4	1,2,3	1,2,3,4,5,6	F, P

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Wykład kończy się zaliczeniem na ocenę w formie testu .

Student rozwiąże test wielokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne z Podstaw okulistyki i pielęgniarstwa okulistycznego składający się z 20 pytań.

Skala ocen

Bardzo dobry – 19-20 punktów.

Dobry plus – 18-17 punktów

Dobry – 16-15 punktów.

Dostateczny plus – 14-13 punktów

Dostateczny – 12-11 punktów.

Niedostateczny - 10 lub mniej punktów

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych:

- przestrzeganie regulaminu ćwiczeń klinicznych
- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
- zaliczenie tematyki ćwiczeń klinicznych
- zaliczenie umiejętności praktycznych przewidzianych programem nauczania
- ocena końcowa z ćwiczeń klinicznych

Na ocenę końcową składa się:

30% oceny wiedzy + 45% oceny umiejętności + 25% oceny procesu pielęgnowania

Ocena końcowa:

5,0 – 4,90 – bardzo dobry

4,89 – 4,50 – plus dobry

4,49 – 4,0 – dobry

3,99 – 3,50 plus dostateczny

3,49 – 3,0 – dostateczny

< 3,0 - niedostateczny

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

- Zajęcia odbywają się w salach WNMiT, budynek nr 3
- Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
- Ćwiczenia kliniczne odbywają się w KCSKJ
- Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT
- Ćwiczenia kliniczne odbywają się w WCSKJ w Jeleniej Górze, oddział okulistyczny

28.1.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	JĘZYK MIGOWY
Nazwa angielska:	Sign language
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne, II-go stopnia magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	mgr Teresa Gola
Status przedmiotu	do wyboru

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3		45				45	4

II CEL PRZEDMIOTU

- C1 - Poznanie kultury społecznościowej osób Głuchych oraz Polskiego Języka Migowego
 C2 - Znajomość podstawowych metod komunikacji z osobami z uszkodzonym narządem słuchu, w tym: Polskiego Języka Migowego, Alfabetu palcowego języka migowego oraz Systemu Językowo-Migowego
 C3 - Znajomość elementarnych znaków języka migowego, pozwalających na komunikację z osobą głuchą
 C4 – Przeprowadzenie wywiadów dotyczących stanu chorego oraz przekazywanie niezbędnych wskazówek i zaleceń
 C5 - Umiejętność komunikowania się z osobą głuchą na poziomie podstawowym

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

brak

IV OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- B.W.57** wyjaśnia przyczyny zaburzeń słuchu i mowy w kontekście porozumiewania się i rozumie znaczenie wczesnego ich wykrywania
B.W.58 rozróżnia sposoby i środki komunikowania się osób z uszkodzeniem słuchu
B.W.59 zna zasady komunikacji z pacjentem niesłyszącym
B.W.60 Zna zasady porozumiewania się za pomocą znaków daktylograficznych, ideograficznych (statycznych i dynamicznych) w zakresie gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- B.U.65** nawiązuje kontakt z osobą słabo słyszącą i niesłyszącą
B.U.66 posługuje się znakami języka migowego w opiece nad pacjentem głuchoniemym w celu przygotowania do świadomego uczestnictwa w procedurach medyczno-opiekuńczych
B.U.67 posługuje się językiem migowym w zakresie terminologii sytuacyjnej: udzielanie pierwszej pomocy, przekazywanie informacji rodzinie
B.U.68 porozumiewa się za pomocą języka migowego w sytuacjach codziennych i w sytuacjach związanych z chorobą

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

- K.S.4** rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;

V TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Semestr 3		
Ćwicz. 1	Wybrane zagadnienia rehabilitacji niesłyszących, wpływ głuchoty na mowę	2
Ćwicz. 2	Prawidła przekazywania palcowego	2
Ćwicz. 3	Przekazywanie i odbiór znaków daktylograficznych	2
Ćwicz. 4	Przekazywanie i odbiór znaków określających liczby	2
Ćwicz. 5	Łączenie poznanych znaków w zdaniach	3
Ćwicz. 6	Poznanie znaków grzecznościowych i zastosowanie w zdaniach	4
Ćwicz. 7, Ćwicz. 8, Ćwicz. 9	Poznanie znaków określających zawody, miejsca pracy oraz miejsca zamieszkania.	8
Ćwicz. 10, Ćwicz. 11, Ćwicz. 12	Poznanie znaków określających badania, sposobów leczenia i rehabilitacji oraz zastosowanie ich w zdaniach	10
Ćwicz. 13, Ćwicz. 14	Zastosowanie znaków słownictwa podstawowego i specjalistycznego w kontakcie z osobą głuchą.	10
Ćwicz. 15	Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych uzyskanych podczas kursu	2
Suma godzin		45
VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1.	Podręczniki, słownik języka migowego i teksty przedmiotowo-metodyczne.	
2.	Prezentacje multimedialne, filmy, foliogramy. Rzutnik multimedialny, rzutnik pisma	
3.	Karty kalamburów, karty dialogów. Scenariusze scenek rodzajowych	
VII METODY DYDAKTYCZNE		
1	Pogadanka	
2	Ćwiczenia	
3	Gry dydaktyczne	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Realizacja prostego scenariusza	
F2	Indywidualne większe formy wypowiedzi w języku migowym.	
P1	Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę . Realizacja rozbudowanego scenariusza	
IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		
Wykłady		
Ćwiczenia		
Ćwiczenia kliniczne		45
Seminaria		
Zajęcia praktyczne		
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)		
Praktyka zawodowa		
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji		

Przygotowanie do zajęć	30
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	25
SUMA GODZIN	100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	4

X LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

- B. Szczepankowski, D. Koncewicz: "Język migowy w terapii", książka + płyta, WSP w Łodzi 2014
 B. Szczepankowski: "Język migowy pierwsza pomoc", Warszawa CEM 1996"
 O. Kosiba, P. Grenda: "Leksykon języka migowego", Silentium Bogatynia 2011

Literatura uzupełniająca:

- Hendzel j. K.: „Słownik polskiego języka migowego”. Olsztyn W S i P 1995.
  - Hoffman B.: „Surdopedagogika Zarys problematyki.”. Warszawa W S i P 1987.
  - Pietrzak K.W.: „Język migowy dla pedagogów”. Warszawa W S i P 1992.
  - Szczepankowski B.: „Język migany w szkole. Cz. I, II, III”. Warszawa W S i P 2000
- Szczepankowski B.: „Język migowy w zakładzie pracy”. Warszawa W S i P 1992.

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W.57	C1,C2	Ćw. 1, Ćw. 2, Ćw. 3, Ćw. 4, Ćw. 5, Ćw. 6, Ćw. 7, Ćw. 8, Ćw.9, Ćw. 10, Ćw. 11, Ćw. 12, Ćw. 13, Ćw. 14	1, 2	1,2,3	F1
B.W.58	C2,C3,C4	Ćw. 1, Ćw. 2, Ćw. 3, Ćw. 4, Ćw. 5, Ćw. 6, Ćw. 7, Ćw. 8, Ćw.9, Ćw. 10, Ćw. 11, Ćw. 12, Ćw. 13, Ćw. 14	1,2	1,2,3	F1
B.W.59	C2,C3,C4	Ćw. 1, Ćw. 2, Ćw. 3, Ćw. 4, Ćw. 5, Ćw. 6, Ćw. 7, Ćw. 8, Ćw.9, Ćw. 10, Ćw. 11, Ćw. 12, Ćw. 13, Ćw. 14	1,2	1,2,3	F1
B.W.60	C2,C3,C4	Ćw. 1, Ćw. 2, Ćw. 3, Ćw. 4, Ćw. 5, Ćw. 6, Ćw. 7, Ćw. 8, Ćw.9, Ćw. 10, Ćw. 11, Ćw. 12, Ćw. 13, Ćw. 14	1,2	1,2,3	F1
B.U.65	C1, C2	Ćw. 2, Ćw. 4,	2,3	2,3	F2
B.U.66	C3, C4	Ćw. 3, Ćw. 4, Ćw. 5, Ćw. 6, Ćw. 7, Ćw.8, Ćw. 9	2,3	2,3	F2 P1
B.U.67	C5	Ćw.7,8,9,10,11,12,13,14	1,2,3	1,2,3	F2
B.U.68		Ćw.7,8,9,10,11,12,13,14			

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCEN

Ocena osiągnięcia założonych efektów w zakresie wiedzy i umiejętności:

Karta oceny nr1-zdania z kolejnych lekcji-**załącznik 1**

Karta oceny nr2-gra dydaktyczna -**załącznik 2**

Karta oceny nr3-dialogi-**załącznik 3**

Punktacja” Karty oceny”;

23-22-bdb

21-20 db plus

19-18-db

17-16-dst plus

15-14-dst

13 i mniej ndst

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

- W ramach przedmiotu przewiduje się zapraszanie gości, np. takich jak: tłumacza języka migowego lub osobę głuchą, celem sprawdzenia swojej wiedzy oraz zastosowania języka migowego w praktyce.
- Tematyka samokształcenia do uzgodnienia z prowadzącym
- Zajęcia odbywają się w sali 102 WNMiT piętro I, budynek nr 3
- Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
- Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

28,2**KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa przedmiotu/modułu:	JĘZYK MIGOWY ZAAWANSOWANY
Nazwa angielska:	Sign language - advanced level
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/ II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	mgr Teresa Gola
Status przedmiotu	do wyboru

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3		45				45	4
Razem		45				45	4

II CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Przeprowadzenie wywiadów dotyczących stanu chorego oraz przekazywanie niezbędnych wskazówek i zaleceń
 C 2 - Zastosowanie zasad komunikowania się z chorym niesłyszącym

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Umiejętności posługiwania się językiem migowym w zakresie podstawowym.

IV OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ**W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**

B.W.60 zna zasady porozumiewania się za pomocą znaków daktylograficznych, idieograficznych (statycznych i dynamicznych) w zakresie gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.U.67 Posługuje się językiem migowym w zakresie terminologii sytuacyjnej: udzielanie pierwszej pomocy, przekazywanie informacji rodzinie

B.U.68 Porozumiewa się za pomocą języka migowego w sytuacjach codziennych i w sytuacjach związanych z chorobą

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.4 rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań

V TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Semestr 3		
Ćwicz. 1	Informacje dotyczące warunków zaliczenia. Wskazanie literatury. Zapoznanie z programem ćwiczeń, przypomnienie wiadomości dotyczących wpływu głuchoty na mowę	3
Ćwicz. 2	Poznanie nowych znaków określających zawody, miejsca pracy oraz miejsca zamieszkania i płynny ich przekaz	6
Ćwicz. 3	Poznanie nowych znaków określających badania, sposobów leczenia i rehabilitacji oraz płynne zastosowanie ich w zdaniach	14
Ćwicz. 4	Zastosowanie znaków słownictwa specjalistycznego w kontakcie z osobą głuchą.	20
Ćwicz. 5	Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych uzyskanych podczas zajęć.	2
Suma godzin		45
VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Podręczniki, słownik języka migowego , prezentacje multimedialne, filmy, foliogramy.	
2	Scenariusze scenek rodzajowych	
3	Karty kalamburów, karty dialogów	
VII METODY DYDAKTYCZNE		
1	Pogadanka	
2	Ćwiczenia	
3	Gry dydaktyczne	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Realizacja prostego scenariusza	
F2.	Decyzyjna gra dydaktyczna	
P1.	Realizacja rozbudowanego scenariusza.	
IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		
Wykłady		
Ćwiczenia		
Ćwiczenia kliniczne		45
Seminaria		
Zajęcia praktyczne		
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)		
Praktyka zawodowa		
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji		
Przygotowanie do zajęć		30
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu		25
SUMA GODZIN		100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU		4

X LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. B. Szczepankowski, D. Koncewicz: „Język migowy w terapii”, książka + płyta, WSP w Łodzi 2014
2. B. Szczepankowski: „Język migowy pierwsza pomoc”, Warszawa CEM 1996”
3. O. Kosiba, P. Grenda: „Leksykon języka migowego”, Silentium Bogatynia 2011

Literatura uzupełniająca:

1. Hendzel J. K.: „Słownik polskiego języka migowego”. Olsztyn W S i P 1995.
2. Hoffman B.: „Surdopedagogika Zarys problematyki”. Warszawa W S i P 1987.
3. Pietrzak K.W.: „Język migowy dla pedagogów”. Warszawa W S i P 1992.
4. Szczepankowski B.: „Język migowy w szkole. Cz. I, II, III”. Warszawa W S i P 2000
5. Szczepankowski B.: „Język migowy w zakładzie pracy”. Warszawa W S i P 1992.

I TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
BW60	C1, C2	Ćw1, Ćw2	1	1	F1
BU67	C1, C2	Ćw2, Ćw3, Ćw4	1,3	2,3	F1, F2
BU68	C1, C2	Ćw2, Ćw3, Ćw4	1,2	2,3	F3

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Ocena osiągnięcia założonych efektów w zakresie wiedzy i umiejętności:

Karta oceny nr1-zdania z kolejnych lekcji-**załącznik 1**

Karta oceny nr2-gra dydaktyczna -**załącznik 2**

Karta oceny nr3-dialogi-**załącznik 3**

Punktacja” Karty oceny”;

23-22-bdb

21-20 db plus

19-18-db

17-16-dst plus

15-14-dst

13 i mniej ndst

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

W ramach przedmiotu przewiduje się zapraszanie gości, np. takich jak: tłumacza języka migowego lub osobę głuchą, celem sprawdzenia swojej wiedzy oraz zastosowania języka migowego w praktyce.

Tematyka samokształcenia do uzgodnienia z prowadzącym

Zajęcia odbywają się w sali 102 WNMiT piętro I, budynek nr 3

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	BADANIA NAUKOWE W PIELEŃNIARSTWIE
Nazwa angielska:	Scientific research in nursing
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Tryb/Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr n. med. Jolanta Pietras
Status przedmiotu:	obowiązkowy

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka Zawodowa	Łącznie	ECTS
1	10	20		-	-	30	3
2	-	15		-	-	15	3
Razem	20	35		-	-	55	6

II CEL PRZEDMIOTU:

- C1 - Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności z zakresu metodologii pracy naukowej;
 C2 – Wyposażenie studentów w umiejętności opracowania pracy naukowej, referatów i artykułów naukowych.

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI:

Znajomość zagadnień z podstaw pielęgniarstwa.

IV OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA:

W zakresie wiedzy zna i rozumie:

- C.W 1 – kierunki, zakres i rodzaj badań naukowych w pielęgniarstwie;
 C.W 2 – reguły dobrych praktyk w badaniach naukowych;
 C.W 3 - metody i techniki badawcze stosowane w badaniach naukowych w pielęgniarstwie

W zakresie umiejętności potrafi:

- C.U 1 – wskazywać kierunki i zakres badań naukowych w pielęgniarstwie
 C.U 2 - zaplanować badanie naukowe i omówić jego cel oraz spodziewane wyniki
 C.U 3 - przeprowadzić badanie naukowe, zaprezentować i zinterpretować jego wyniki oraz odnieść je do aktualnego stanu wiedzy

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

- z K.S.3 okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową;

V TREŚCI PROGRAMOWE:		
Forma zajęć: wykłady – semestr 1		Liczba godzin
W.I.1	Rola, cele, wyzwania i znaczenie badań naukowych w pielęgniarstwie	1
W.I.2	Rodzaje, specyfika, kierunki i zakres badań w pielęgniarstwie z uwzględnieniem zasad dobrych praktyk w badaniach naukowych.	2
W.I.3	Źródła dowodów naukowych w praktyce pielęgniarstwiej	2
W.I.4	Paradygmaty badań naukowych w pielęgniarstwie	2
W.I.5	Najważniejsze metody i techniki badań naukowych stosowane w pielęgniarstwie wynikające z jego specyfiki.	2
W.I.6	Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych uzyskanych podczas kursu. (P1)	1
Suma godzin		10
Forma zajęć: ćwiczenia semestr 1		Liczba godzin
Ćw.I.1	Badania ilościowe w pielęgniarstwie – rodzaje badań ilościowych (metody z uwzględnieniem stosownych technik), zasady i etapy	3
Ćw.I.2	Etap koncepcyjny – podstawowe kroki	3
Ćw.I.3	Etap projektowania i planowania- (organizacji badań)	3
Ćw.I.4	Etap empiryczny – prowadzenie badań (zbieranie danych)	3
Ćw.I.5	Etap analityczny – analiza zebranych danych	3
Ćw.I.6	Etap rozpowszechniania - charakterystyka poszczególnych kroków	3
Ćw.I.7	Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych uzyskanych podczas kursu	2
Suma godzin		20
Forma zajęć: ćwiczenia semestr 2		Liczba godzin
Ćw.II.1	Badania jakościowe i zasady prowadzenia badań jakościowych w pielęgniarstwie	3
Ćw.II.2	Fazy badania jakościowego	3
Ćw.II.3	Schemat projektu badania jakościowego	3
Ćw.II.4	Przykłady badań	3
Ćw.II.5	Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych uzyskanych podczas kursu	3
Suma godzin		15
VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE:		
1.	Prezentacje multimedialne	
2.	Teksty źródłowe	
3.	Przykładowe prace magisterskie	
VII METODY DYDAKTYCZNE		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykład klasyczny, konwersatoryjny.. 2. Dyskusja. 3. Projekt. 		
VIII SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Ocena aktywności.	
F2	Uczestnictwo w dyskusji	
P1.	Test jednokrotnego wyboru i uzupełnień.	
P2.	Sprawdzian praktyczny – artykuł naukowy.	
P3	Przedstawienie pracy naukowej	

IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA					
Forma aktywności					Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Semestr 1					
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)					30
Przygotowanie do zajęć: analiza literatury przedmiotu, przygotowanie narzędzi do pracy badawczej, przygotowanie wstępnego projektu pracy naukowej					60
SUMA					90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU/SEMESTR					3
Semestr 2					
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)					15
Przygotowanie do zajęć: analiza literatury przedmiotu, weryfikacja narzędzi do pracy badawczej, weryfikacja hipotez, przygotowanie całościowe pracy badawczej					60
SUMA					75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU/SEMESTR					3
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU/OGÓLEM					6
X LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA					
Literatura podstawowa:					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Uchmanowicz I., Badania naukowe w pielęgniarstwie i położnictwie tom 1, tom 2, Wyd. Continuo, 2014 2. Lenartowicz H., Kózka M., Metodologia badań naukowych w pielęgniarstwie, PZWL, Warszawa 2010. 3. Zenderowski R. Technika pisania prac magisterskich i licencjackich: dyplom: poradnik, CeDeWu, Warszawa 2015. 					
Literatura uzupełniająca:					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Watala C. i wsp. Badania i publikacje w naukach biomedycznych Tom 1-2, Wyd. Alfa Medica Press, 2011 2. Różańska J., Waligóra M., Badania naukowe z udziałem ludzi w biomedycynie. Standardy międzynarodowe. Wyd. Wolters Kluwer Polska, 2012 3. Moczko J.A., Bręborowicz G.H., Tadeusiewicz R., Statystyka w badaniach medycznych. PWN, 1998 4. Radomski D., Grzanka A., Metodologia badań naukowych w medycynie. AM Poznań, 2011 5. Jędrychowski J., Zasady planowania i prowadzenia badań naukowych w medycynie. Kraków 2004 					
XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI					
Efekty uczenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób ocen
C.W 1,	C 1, C2	W.I.1, W.I 2 W.I 5	1, 2, 3	1,2	F1, F2,
C.W 2	C 1, C 2	W.I 2	1,2	1	F1, F 2
C.W 3	C 1, C 2	W.I 2, W.I 3., W.I 4, W.I 5	1, 2, 3	1, 3	F1, F2
C.U 1	C1, C2	W.I.2	1, 2	1, 2, 3,	F1, F2,
C.U 2,	C1, C2	Ćw.I. 1 - 6 W.II od 1 - 4 Ćw. II 1 - 4	1, 2, 3	1, 2, 3,	F1, F2,
C.U 3	C1, C2	Ćw. I 1- 6 W.II 1 - 4	1, 2, 3	1, 2, 3,	F1, F2,
C.W 1, C.W 2, C.W 3	C1, C 2	W. I 6	1, 2, 3	1, 2	P1
C.W1,C.W 2. C.W 3, C.U1, C.U 2, C.U3,	C1, C2	Ćw. I 7	2,3	3	P2
C.W1, C.W 2, C.W 3, C.U1, C.U 2, C.U3,	C1, C2	Ćw. II 5	2,3	3	P2
C.W1, C.W 2, C.W 3, C.U1, C.U 2, C.U3,	C1, C2	W. II5	1, 2,3	1,2	P1, P3

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Zaliczenie wykładów

Kurs kończy się zaliczeniem na ocenę.

Ocena formująca: frekwencja na zajęciach, ocena aktywności, uczestnictwo w dyskusji.

Ocena podsumowująca P1 – semestr 1: rozwiąże test sprawdzający składający się z 30 pytań (zamkniętych i otwartych) obejmujący problematykę: znajomość zasad przygotowywania publikacji do pielęgniarskich czasopism naukowych, cele, paradygmaty, strukturę pracy naukowej, zagadnienia prawne, zagadnienia opracowania danych statystycznych w ujęciu ilościowym i jakościowym. (Efekty: C.W1, C.W 2, C.W 3)

Ocena podsumowująca P1 – semestr 2: rozwiąże test sprawdzający składający się z 30 pytań (zamkniętych i otwartych) obejmujący problematykę: zasady formułowania i rozwijania problemów badawczych oraz hipotez, cena problemów badawczych, hipotezy badawcze i ich funkcje w badaniu jakościowych i ilościowym, formułowanie i testowanie hipotez (Efekty: C.W1, C.W 2, C.W 3)

Kryteria oceny:

30 – 28 punktów – bardzo dobry

27 – 25 – dobry plus

24 – 22 punktów – dobry

21 – 19 dostateczny plus

18 – 16 punktów – dostateczny

15 i poniżej punktów – niedostateczny

Obowiązuje 100% obecność na zajęciach. Dopuszczalna jest 1 nieobecność usprawiedliwiona, którą student winien odrobić w ramach konsultacji z prowadzącym zajęcia.

Zaliczenie ĆWICZEŃ (semestr 1)

Kurs kończy się zaliczeniem na ocenę.

Ocena formująca: student scharakteryzuje etapy postępowania badawczego, opíše metody i techniki badań, określi zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania, przedstawi podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej, uczestniczy w realizacji projektu badawczego, krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych, wykorzystuje wyniki badań naukowych w zapewnianiu wysokiej jakości opieki nad pacjentem, uczestniczy w kształceniu zawodowym studentów, analizuje i opracowuje raporty z badań naukowych (np. artykuły naukowe), postępuje zgodnie z zasadami etyki badań naukowych i ochrony własności intelektualnej, systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu, przestrzega praw pacjenta, przestrzega tajemnicy zawodowej, ocena aktywności – uczestnictwo w dyskusji, frekwencja na zajęciach. (Efekty: C.W1, C.W 2, C.W 3. C.U1, C.U2, C.U3).

Ocena podsumowująca: multimedialne przedstawienie schematu własnego projektu badawczego w ramach badań o charakterze ilościowym (Efekty: C.W1, C.W 2, C.W 3, C.U1, C.U2, C.U3).

Kryteria oceny

Obowiązuje 100% frekwencja na zajęciach, ewentualna 1 nieobecność usprawiedliwiona winna być odpracowana w ramach indywidualnych konsultacji z prowadzącym zajęcia.

Bardzo dobry – wykaże się znakomitą wiedzą i umiejętnością w zakresie zasad pisania pracy naukowej, samodzielnie skonstruuje narzędzia badawcze i dokona interpretacji zebranych danych badawczych przestrzegając praw pacjenta i tajemnicy zawodowej.

Dobry plus - wykaże się bardzo dobrą wiedzą i umiejętnością w zakresie zasad pisania pracy naukowej, z niewielką pomocą skonstruuje narzędzia badawcze i dokona interpretacji zebranych danych badawczych przestrzegając praw pacjenta i tajemnicy zawodowej.

Dobry – wykaże się dobrą wiedzą i umiejętnością w zakresie zasad pisania pracy naukowej, z pomocą prowadzącego skonstruuje narzędzia badawcze i dokona interpretacji zebranych danych badawczych przestrzegając praw pacjenta i tajemnicy zawodowej.

Dostateczny plus - popełnia niewielkie błędy w zakresie konstruowania narzędzi badawczych, wymaga naprowadzenia w zakresie wnioskowania.

Dostateczny – wymaga znacznego ukierunkowania w zakresie umiejętności sporządzania własnego projektu badawczego o charakterze jakościowym, wykazuje niedostatki wiedzy teoretycznej, które jednak nie uniemożliwiają sporządzenia pracy o charakterze naukowym.

Niedostateczny – wykazuje znaczne niedostatki wiedzy teoretycznej, które mimo ukierunkowania uniemożliwiają sporządzenie własnego projektu badawczego. Nie przestrzega zasady 100% frekwencji na zajęciach dydaktycznych, nie bierze udziału w dyskusji.

Zaliczenie ćwiczeń (semestr 2)

Kurs kończy się zaliczeniem na ocenę.

Ocena formująca: student scharakteryzuje etapy postępowania badawczego, opíše metody i techniki badań, określi zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania, przedstawi podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej, uczestniczy w realizacji projektu badawczego, krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych, wykorzystuje wyniki badań naukowych w zapewnianiu wysokiej jakości opieki nad pacjentem, uczestniczy w kształceniu zawodowym studentów, analizuje i opracowuje raporty z badań naukowych (np. artykuły naukowe), postępuje zgodnie z zasadami etyki badań naukowych i ochrony własności intelektualnej, systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu, przestrzega praw pacjenta, przestrzega tajemnicy zawodowej, ocena aktywności – uczestnictwo w dyskusji, frekwencja na zajęciach. (Efekty: C.W1, C.W 2, C.W 3, C.U1, C.U2, C.U3).

Ocena podsumowująca: przedstawienie własnej pracy badawczej.
(Efekty: C.U1, C.U2, C.U3).

Kryteria oceny

Obowiązuje 100% frekwencja na zajęciach, ewentualna 1 nieobecność usprawiedliwiona winna być odpracowana w ramach indywidualnych konsultacji z prowadzącym zajęcia.

Bardzo dobry – wykaże się znakomitą wiedzą i umiejętnością w zakresie zasad pisania pracy naukowej, samodzielnie skonstruuje narzędzia badawcze i dokona interpretacji zebranych danych badawczych przestrzegając praw pacjenta i tajemnicy zawodowej w realizowanym projekcie – praca dyplomowa.

Dobry plus - wykaże się bardzo dobrą wiedzą i umiejętnością w zakresie zasad pisania pracy naukowej, z niewielką pomocą prowadzącego skonstruuje narzędzia badawcze i dokona interpretacji zebranych danych badawczych przestrzegając praw pacjenta i tajemnicy zawodowej w realizowanym projekcie – praca dyplomowa.

Dobry – wykaże się dobrą wiedzą i umiejętnością w zakresie zasad pisania pracy naukowej, z pomocą prowadzącego skonstruuje narzędzia badawcze i dokona interpretacji zebranych danych badawczych przestrzegając praw pacjenta i tajemnicy zawodowej w realizowanym projekcie – praca dyplomowa.

Dostateczny plus - popelnia niewielkie błędy w zakresie konstruowania narzędzi badawczych, wymaga naprowadzenia w zakresie wnioskowania. Przestrzega regulaminu pisania pracy dyplomowej oraz dostosowuje się do tempa pisania pracy nadanego przez prowadzącego.

Dostateczny – wymaga znacznego ukierunkowania w zakresie umiejętności sporządzania własnego projektu badawczego o charakterze jakościowym, wykazuje niedostatki wiedzy teoretycznej, które jednak nie uniemożliwiają sporządzenia pracy o charakterze naukowym. Przestrzega regulaminu pisania pracy dyplomowej, nie zawsze dostosowuje się do tempa pisania pracy nadanego przez prowadzącego.

Niedostateczny – wykazuje znaczne niedostatki wiedzy teoretycznej, które mimo ukierunkowania uniemożliwiają sporządzenie własnego projektu badawczego. Nie przestrzega zasady 100% frekwencji na zajęciach dydaktycznych, nie bierze udziału w dyskusji. Wykazuje problemy w przestrzeganiu regulaminu pisania pracy dyplomowej, nie dostosowuje się do tempa pisania pracy nadanego przez prowadzącego. Nie przestrzega zasady 100% frekwencji na zajęciach seminaryjnych.

X III DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Język wykładowy - polski
2. Przedmiot obowiązkowy

30**KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa przedmiotu/modułu:	STATYSTYKA MEDYCZNA
Nazwa angielska:	Medical Statistics
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/ II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	Dr Zygmunt Bobowski
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I Formy zajęć, liczba godzin z planu nauczania

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
2	10	20				30	3
Razem						30	3

II CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Zapoznanie z podstawową wiedzą o statystyce i jej roli w działalności badawczej; zagadnieniami ze statystycznymi metodami opisu, analizy i interpretacji danych ilościowych jak również metodami wyciągania wniosków statystycznych.

C 2 – Kształtowanie umiejętności korzystania z dostępnych technik obliczeniowych i narzędzi statystycznych niezbędnych przy statystycznym opracowywaniu wyników badań oraz w rozwiązywaniu problemów statystycznych z dziedziny nauk medycznych, w tym z arkusza kalkulacyjnego oraz interpretowania otrzymanych wyników

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Znajomość matematyki na poziomie szkoły średniej. Podstawowa znajomość arkusza kalkulacyjnego.

IV OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ**W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**

C.W4. zasady przygotowywania baz danych do analiz statystycznych;
 C.W5. narzędzia informatyczne, testy statystyczne i zasady opracowywania wyników badań naukowych; ~~zasady~~

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

C.U4. przygotowywać bazę danych do obliczeń statystycznych,
 C.U5. stosować testy parametryczne i nieparametryczne dla zmiennych zależnych i niezależnych

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.5 ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne

V TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr		
Wykl.1	Cele, treści, efekty kształcenia oraz warunki uzyskania zaliczenia. Statystyka w naukach medycznych. Podstawowe pojęcia w statystyce. Prezentacja materiału statystycznego i graficzna prezentacja danych statystycznych.	1
Wykl.2	Metody opisu statystycznego. Opis parametryczny i klasyfikacja parametrów statystycznych.	1
Wykl.3	Miary średnie, miary rozproszenia i miary skośności	2
Wykl.4	Metody badania współzależności cech. Parametryczne i nieparametryczne miary zależności. Pojęcie i rodzaje korelacji, wykresy korelacyjne. Współczynnik korelacji, współczynnik zależności	2
Wykl.5	Testowanie hipotez: Pojęcia podstawowe. Hipotezy statystyczne i ich rodzaje. Weryfikacja hipotez parametrycznych. Poziom istotności i testy istotności. Procedury weryfikacji hipotez	2
Wykl.6	Testowanie hipotez: Weryfikacja hipotez nieparametrycznych, testy zgodności. Procedury weryfikacji hipotez.	1
Wykl.7	Test sprawdzający – wykorzystanie metod statystycznych w zagadnieniach medycznych	1
Suma godzin		10
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Semestr 1		
Ćwicz. 1	Gromadzenie materiału statystycznego i metody jego prezentacji	2
Ćwicz. 2	Obliczanie wskaźników struktury, natężenia z wykorzystaniem arkusza kalkulacyjnego	2
Ćwicz. 3	Obliczanie miar średnich przy wykorzystaniu arkusza kalkulacyjnego EXCEL, interpretacja wyników badań	2
Ćwicz. 4	Obliczanie miar rozproszenia i skośności przy wykorzystaniu arkusza kalkulacyjnego EXCEL, prezentacja wyników badań	2
Ćwicz. 5	Test sprawdzający – opis parametryczny w zagadnieniach medycznych	2
Ćwicz. 5	Metody badania korelacji. Nieparametryczne miary zależności	2
Ćwicz. 6	Metody badania korelacji. Parametryczne miary zależności.	2
Ćwicz. 7	Parametryczne testy istotności	2
Ćwicz. 8	Testy nieparametryczne	2
Ćwicz. 9	Sprawdzian końcowy: badanie zależności i testowanie hipotez w zagadnieniach medycznych	2
Suma godzin		20
VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik i prezentacje multimedialne, tablice	
2	pokazy przykładów analiz statystycznych	
4	komputery z oprogramowaniem statystycznym	
VII METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład z elementami dyskusji.	
2	Dyskusja nad prezentowanymi przykładami.	
3	Ćwiczenia praktyczne z wykorzystaniem komputerów	
4	Pokazy przykładowych rozwiązań zadań.	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)		
F1.	Aktywność w czasie zajęć	
P1	Test sprawdzający wiedzę (z wykładów i laboratorium) złożony z 2 – 3 zadań	
P2	Praktyczne umiejętności analizy danych i interpretacji wyników wykonanie określonych zadań na stanowisku komputerowym	

IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA					
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)					
Wykłady	10				
Ćwiczenia Ćwiczenia kliniczne	20				
Seminaria	-				
Zajęcia praktyczne	-				
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)					
Praktyka zawodowa	-				
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji	-				
Przygotowanie do zajęć	15				
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	15				
SUMA GODZIN	60				
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	3				
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA					
Literatura podstawowa					
1. Stanisz A.: Biostatystyka. Podręcznik dla studentów medycyny i lekarzy. Wyd. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2005					
2. Stanisz A., Przystępny kurs statystyki w oparciu o program STATISTICA PL na przykładach z medycyny, tom I, StatSoft Polska, Kraków 2000					
3. Watała C., Biostatystyka – wykorzystanie metod statystycznych w naukach biomedycznych, A-medica Press, 2002					
4. Gondko R., Zgirski A., Adamska M., Biostatystyka w zadaniach, Wyd. UŁ 2001					
Literatura uzupełniająca					
1. Łuszniewicz A., Słaby T., Beck C.H.: Statystyka z pakietem komputerowym STATISTICA PL. 2006					
2. Roterman-Konieczna Irena: Statystyka na receptę. Wprowadzenie do statystyki medycznej. Uniwersytet Jagielloński, Kraków 2010					
XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI					
Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
C.W4.	C1	Wykł.1 Ćwicz.1	1	1, 2	P1, P2
C.W5.	C1, C2	Wykł. 2 – 6 Ćwicz. 2 - 9			P1,P2
C.U4.	C1, C2	Wykł. 2 – 4 Ćwicz. 2 - 6	1, 2, 3, 4	1, 2, 3, 4	F1, P1, P2
C.U5.	C1, C2	Wykł. 5 i 6, ćwic. 7 - 9	2, 3, 4	1, 2, 3, 4	F1, P1
XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCEN					
<p>W celu pełnej orientacji studenta, co do stawianych mu wymagań oraz zakresu sprawdzania opanowanych przez niego wiadomości i umiejętności, na pierwszych zajęciach przedstawiane są przez prowadzącego zajęcia szczegółowe informacje precyzyjne, jaką ocenę można otrzymać w zależności od stopnia opanowania danego efektu</p> <p>Z uwagi na konieczność zaliczenia zarówno wykładów jak i laboratoriów „na ocenę” zostaną przeprowadzone dwa kolokwia składające się z 2 – 3 zadań, które zostaną ocenione według tradycyjnej skali ocen. Pozytywne zaliczenie przedmiotu wymaga uzyskania pozytywnych ocen zarówno z wykładów jak i laboratoriów.</p>					

Ocena	Procent maksymalnej liczby punktów
Niedostateczny	Poniżej 50
Dostateczny	51 - 60
Dostateczny plus	61 - 70
Dobry	71 - 80
Dobry plus	81 - 90
Bardzo dobry	91 - 100

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina/sala) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	INFORMACJA NAUKOWA
Nazwa angielska	Research information
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/ Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
2		20	-	-	-	20	2

II CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Zaznajomienie studenta ze źródłami informacji naukowej.

C 2 – Przygotowanie studenta do samodzielnego korzystania ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej, naukowych baz danych oraz informacji międzynarodowych organizacji i stowarzyszeń pielęgniarskich.

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza z zakresu przedmiotu „Badania naukowe w pielęgniarstwie”.

IV OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy:

C.W 6 Zna źródła naukowej informacji medycznej.

C.W 7 Zna sposoby wyszukiwania informacji naukowej w bazach danych.

W zakresie umiejętności potrafi:

C.U 6 Korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej, naukowych baz danych oraz informacji i danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarskie.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S1 dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych

V TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć: Ćwiczenia		Liczba godzin
Semestr 2		
Ćw.1	Źródła informacji naukowej. Hierarchia źródeł naukowych.	3
Ćw.2	Czasopisma naukowe w pielęgniarstwie – krajowe i zagraniczne. Systemy oceny jakości czasopism (KBN, IC, IF).	4

	Wskaźniki oceny publikacji autora. Czasopisma naukowe, a zwykle – różnice.	
Ćw.3	- Bazy danych w naukach medycznych i pielęgniarstwie (m.in. katalog Głównej Biblioteki Lekarskiej, PubMed, Medline, Cochrane, Adisalert, Adisinsight, Nursing Reference Center, Cinahl with Full Text i in.). - Zasady dostępu i korzystania z baz piśmiennictwa naukowego. Ćwiczenia z użyciem komputera.	8
Ćw.4	Wykorzystywanie wyników badań. Zasady etyczne w prowadzeniu, wykorzystywaniu i upowszechnianiu wyników badań.	2
Ćw.5	Polskie i międzynarodowe stowarzyszenia i organizacje pielęgniarskie.	2
Ćw. 6	Podsumowanie materiału. Test (P1)	1
Suma godzin		20

VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne
2	Komputer, Internet
3	Wybrane czasopisma

VII METODY DYDAKTYCZNE

1	Wykład
2.	Dyskusja dydaktyczna
3	Praca indywidualna i/lub praca w grupach

VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)

F1	Aktywność, dyskusja.
P1.	Zaliczenie na ocenę. Test jednokrotnego wyboru i uzupełnień.

IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na realizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
Wykłady	-
Ćwiczenia	20
Przygotowanie do zajęć: analiza literatury przedmiotu, analiza czasopism, praca z komputerem (Internetem) przegląd baz danych.	40
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	2

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa

Dymmel A., Kotuła S.A. (red.): Czytelnicy – zasoby informacji i wiedzy. Tradycja i przemiany w czasach kultury cyfrowej; Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2017

Literatura uzupełniająca:

Kwerenda czasopism medycznych i pielęgniarstwach.

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
C.W 6	C 1, C 2	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5, Ćw6	1, 2	1, 2,	F1, P1

C.W 7	C 1. C 2	Ćw.3	1, 2	1, 3	F1
C.U 6	C1, C 2	Ćw1, Ćw2, Ćw3, Ćw4, Ćw5	1, 2	1, 2, 3	F1

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

W ramach zajęć studenci wykażą się aktywnością, dokonają przeglądu czasopism i samodzielnego przeglądu baz danych, a także będą brać czynny udział w dyskusji na tematy podane na zajęciach F1.

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę (w formie testu) P1.

Student rozwiąże test jednokrotnego wyboru i uzupełnień obejmujący zagadnienia teoretyczne z przedmiotu **INFORMACJA NAUKOWA** składający się z 30 pytań.

Skala ocen

Bardzo dobry – 30 – 28 punktów.

Dobry plus – 27 – 25 punktów.

Dobry – 24 – 22 punktów

Dostateczny plus – 21 – 19 punktów.

Dostateczny - 18 – 16 punktów

Niedostateczny – 15 lub mniej punktów.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach WNMiT, budynek nr 3

Terminy konsultacji podawane są na stronie internetowej.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

32.**KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa przedmiotu/modułu:	Praktyka pielęgniarska oparta na dowodach naukowych
Nazwa angielska:	Nursing practice based on scientific evidence
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Medyczo - Techniczny, Zakład Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr n. med. Jolanta Pietras
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I Formy zajęć, liczba godzin z planu nauczania

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
1	10	15	-	-	-	25	2
Razem	10	15	-	-	-	25	2

II Cel przedmiotu

C 1 – przygotowanie studenta w zakresie znajomości zagadnień teoretycznych dotyczących praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (evidence based medicine) i w pielęgniarstwie (evidence based nursing practice) oraz umiejętności praktycznych przygotowania rekomendacji w zakresie opieki pielęgniarskiej w oparciu o dowody naukowe.

III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji

Znajomość zagadnień z podstaw pielęgniarstwa oraz badań naukowych w pielęgniarstwie.

IV Oczekiwane efekty uczenia się**W zakresie wiedzy student zna:**

C.W8 – zasady praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (*evidence based medicine*) i w pielęgniarstwie (*evidence based nursing practice*);

W zakresie umiejętności potrafi:

C.U 6 – korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej, naukowych baz danych oraz informacji i danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarskie.

C.U.7 – przygotowywać rekomendacje w zakresie opieki pielęgniarskiej w oparciu o dowody naukowe.

W zakresie kompetencji społecznych gotów jest:

KS 1- do dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych.

KS 2- formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.

KS 4 – rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań.

KS 5 – ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne.

V Treści programowe		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
W.1	Podstawowe pojęcia (EBM, EBP, EBNP, EBCP) – wyjaśnienie skrótów, charakterystyka i ich elementy składowe.	2
W.2	- Źródła dowodów naukowych w pielęgniarstwie (tradycja, autorytet, doświadczenie kliniczne- metody prób i błędów, intuicja, rozumowanie logiczne – indukcyjne – dedukcyjne, łączenie informacji, badania naukowe). - Bazy danych w medycynie i pielęgniarstwie.	2
W.3	Rodzaje badań naukowych w naukach medycznych (retrospektywne, prospektywne, obserwacyjne, interwencyjne [eksperymentalne]) i hierarchia (wiarygodność) źródeł naukowych (aktualne podręczniki zgodne z EBM i wytyczne towarzystw naukowych, metaanalizy badań z randomizacją i przeglądy systematyczne, badania z randomizacją, badania eksperymentalne z grupą kontrolną, przeglądy systematyczne, badania kohortowe, kliniczno-kontrolne, przekrojowe, opisy przypadków i opinie ekspertów).	3
W.4	Etapy postępowania – 7 kroków skutecznej realizacji Praktyki Opartej na Dowodach Naukowych (Format PICO) .	2
W.5	Podsumowanie wykładów.	1
Suma godzin		10
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Ćw.1	- Badania naukowe (uzasadnienie i argumenty za koniecznością ich prowadzenia). - Rola i kierunki badań w pielęgniarstwie.	3
Ćw.2	- Świadomość społeczna odnośnie badań pielęgniarstwie. - Znaczenie replikacji badań pod kątem ustalania nowych wytycznych postępowania.	2
Ćw.3	Formy zaangażowania pielęgniarek w badania naukowe – podstawowe role: konsumenci badań naukowych → funkcje pośrednie → producenci badań naukowych.	2
Ćw. 4	EBP/ EBNP – w praktyce (opracowanie postępowania w odniesieniu do wskazanego przypadku w oparciu o metodę 7 kroków i schemat PICO).	5
Ćw.5	Podsumowanie ćwiczeń.	2
Suma godzin		15
VI Narzędzia dydaktyczne		
1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne.	
2	Teksty źródłowe	
3	Opisy wybranych przypadków klinicznych.	
VII Metody dydaktyczne		
1	Wykład informacyjny	
2	Dyskusja	
3	Projekt/raport w zakresie EBP w oparciu o analizę wskazanego przypadku	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Ocena aktywności	
F2	Uczestnictwo w dyskusji	
P1	Odpowiedź ustna.	
P2	Opracowanie i przedstawienie projektu/raportu w zakresie EBP w oparciu o analizę wskazanego przypadku.	

IX Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	25
Samokształcenie	10
SUMA GODZIN	35
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	2

X. Literatura podstawowa i uzupełniająca

Literatura podstawowa:

- Gajewski P., Jaeschke R., Brożek J.: *Podstawy EBM, czyli medycyny opartej na danych naukowych dla lekarzy i studentów*; Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2008
- Stodolak A.: *Metodologia badań w pielęgniarstwie*; Wyższa Szkoła Medyczna w Legnicy, Legnica 2011

Literatura uzupełniająca:

Kwerenda naukowych czasopism medycznych i pielęgniarstkich (np. Medycyna Praktyczna, Pielęgniarstwo Polskie i in.).

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
C.W.8	C1	W1 do W4 W5	1,2	1,2	F1, F2 P1
C.U.6	C1	W.2, W 3, Ćw. 3, Ćw. 4 W5, Ćw. 5	1,2	1,2,3	F1, F2 P1, P2
C.U.7	C1	Ćw.1 do Ćw 4 Ćw. 5	1,2,3	1,2,3	F1, F2 P2
KS 1, 2, 4, 5	C1	Ćw.1 do Ćw. 5	1,2,3	1,2,3	F1, F2 P1, P2

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCEN

Zaliczenie wykładów i ćwiczeń

Kurs kończy się zaliczeniem na ocenę.

Wykłady – ocena formująca (F1, F2):

Ocena aktywności – uczestnictwo w dyskusji, frekwencja na zajęciach.

Ocena podsumowująca wykłady (P1): odpowiedź ustna z zakresu omawianej tematyki.

Student zna podstawowe pojęcia (EBM, EBP, EBNP, EBCP) - wyjaśni skróty, scharakteryzuje pojęcia i omówi ich elementy składowe. Przedstawi źródła dowodów naukowych w pielęgniarstwie. Wskaże bazy danych w medycynie i pielęgniarstwie. Omówi rodzaje badań naukowych w naukach medycznych oraz hierarchię źródeł naukowych. Zaprezentuje etapy EBP – 7 kroków skutecznej realizacji Praktyki Opartej na Dowodach Naukowych i Format PICO. Zna rolę oraz kierunki badań w pielęgniarstwie, a także znaczenie świadomości społecznej odnośnie badań pielęgniarstkich. Zna znaczenie replikacji badań pod kątem ustalania nowych wytycznych postępowania. Omówi formy zaangażowania pielęgniarek w badania naukowe.

Ćwiczenia – ocena formująca (F1,F2):

Student wyszuka źródła dowodów naukowych adekwatnych do wskazanego przypadku oraz opracuje projekt/raport w oparciu o zasady EBP.

Rozumie znaczenie badań naukowych w zapewnianiu wysokiej jakości opieki nad pacjentem, uczestniczy w kształceniu zawodowym, analizie i opracowaniu raportów z badań naukowych (np. artykuły naukowe), postępuje zgodnie z zasadami etyki badań i ochrony własności intelektualnej, systematycznie wzbogaca wiedzę i kształtuje umiejętności, dąży do profesjonalizmu, przestrzegania praw pacjenta oraz tajemnicy zawodowej.

Ocena aktywności – uczestnictwo w dyskusji, frekwencja na zajęciach.

Ocena podsumowująca ćwiczenia (P2): przedstawienie własnego projektu/raportu w oparciu o zasady EBP.

Kryteria oceny

Obowiązuje 100% frekwencja na zajęciach, ewentualna 1 nieobecność usprawiedliwiona winna być odpracowana w ramach indywidualnych konsultacji z prowadzącym zajęcia.

Bardzo dobry – wykaże się znakomitą wiedzą i umiejętnością w zakresie tematyki EBP, samodzielnie wyszuka adekwatne do wskazanego przypadku źródła dowodów naukowych i opracuje projekt/raport oparty o EBP. Bardzo często uczestniczy w dyskusji/wyraża własną opinię. Przestrzega 100% frekwencji na zajęciach.

Dobry plus - wykaże się bardzo dobrą wiedzą i umiejętnością w zakresie tematyki EBP, z niewielką pomocą prowadzącego wyszuka adekwatne do wskazanego przypadku źródła dowodów naukowych i opracuje projekt/raport oparty o EBP. Często uczestniczy w dyskusji. Przestrzega frekwencji na zajęciach.

Dobry – wykaże się dobrą wiedzą i umiejętnością w zakresie tematyki EBP, z pomocą prowadzącego wyszuka adekwatne do wskazanego przypadku źródła dowodów naukowych i opracuje projekt/raport oparty o EBP. Uczestniczy w dyskusji. Przestrzega frekwencji na zajęciach.

Dostateczny plus – posiada umiarkowaną wiedzę w zakresie prezentowanych zagadnień. Ma trudności w znalezieniu adekwatnych źródeł dowodów naukowych, popełnia niewielkie błędy w zakresie konstruowania projektu/raportu postępowania opartego o EBP. Wymaga naprowadzenia w zakresie wnioskowania. Umiarkowanie uczestniczy w dyskusji. Przestrzega frekwencji na zajęciach.

Dostateczny – wykazuje niedostatki wiedzy teoretycznej, które jednak nie uniemożliwiają zupełnie sporządzenia projektu/raportu opartego o EBP. Wymaga znacznego ukierunkowania w tym zakresie oraz znaczącej pomocy w wyszukaniu adekwatnych źródeł dowodów naukowych. Rzadko uczestniczy w dyskusji. Nie przestrzega 100% frekwencji na zajęciach.

Niedostateczny – wykazuje znaczne niedostatki wiedzy teoretycznej, które mimo ukierunkowania uniemożliwiają sporządzenie własnego projektu/raportu opartego o EBP, nie umie wyszukać adekwatnych źródeł dowodów naukowych. Nie przestrzega zasady frekwencji na zajęciach dydaktycznych, nie bierze udziału w dyskusji.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia teoretyczne odbywają się w salach WMT, budynek nr 3

Terminy konsultacji podawane są na zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WPT

Język wykładowy - polski

Przedmiot obowiązkowy

Nazwa przedmiotu/modułu:	PIELĘGNIARSTWO W PERSPEKTYWIE MIĘDZYNARODOWEJ
Nazwa angielska:	Nursing in an international perspective
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Tryb/Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Przyrodniczo - Techniczny, Zakład Pielęgniarstwa
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu:	obowiązkowy

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka Zawodowa	Łącznie	ECTS
3	10	10		-	-	20	2
Razem	10	10		-	-	20	2

II CEL PRZEDMIOTU:

C1 – Opanowanie przez studenta przepisów prawnych dotyczących zawodu pielęgniarki w Polsce, Europie i na świecie oraz poznanie systemów kształcenia zawodu pielęgniarki w Unii Europejskiej i wybranych krajach świata.

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI:

Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu podstaw pielęgniarstwa, teorii pielęgniarstwa, zarządzania w pielęgniarstwie, dydaktyki medycznej.

IV OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

C.W.9.	systemy kształcenia przeddyplomowego i podyplomowego pielęgniarek w wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
C.W.10.	procedurę uznawania kwalifikacji zawodowych pielęgniarek w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej
C.W.11.	systemy opieki pielęgniarskiej oraz współczesne kierunki rozwoju opieki pielęgniarskiej
C.W.12.	zasady dostępu obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej do świadczeń zdrowotnych w świetle Unii Europejskiej
C.W.13.	rolę i priorytety polityki zdrowotnej Światowej Organizacji Zdrowia oraz Komisji Europejskiej

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

C.U. 6. Korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej, naukowych baz danych i informacji oraz danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarskie.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.1 dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych

V TREŚCI PROGRAMOWE:		
Forma zajęć: wykłady – semestr 3		Liczba godzin
W. 1	Rozwój pielęgniarstwa na przestrzeni wieków. Struktura i zasoby pielęgniarstwa europejskiego.	2
W. 2	Regulacje prawne dotyczące zawodu pielęgniarki w Polsce oraz krajach wspólnoty europejskiej (dyrektywy europejskie).	2
W. 3	Standardy kształcenia i kwalifikacji zawodowych pielęgniarek w Unii Europejskiej.	2
W. 4	Procedura uznawania kwalifikacji zawodowych pielęgniarek w Polsce i państwach członkowskich Unii Europejskiej	2
W. 5	Systemy opieki pielęgniarstwa oraz współczesne kierunki rozwoju opieki pielęgniarstwa.	2
W. 6	Zasady dostępu obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej do świadczeń zdrowotnych w świetle prawa europejskiego	2
W. 7	Rola i priorytety polityki zdrowotnej Światowej Organizacji Zdrowia oraz Komisji Europejskiej	2
W. 8	Podsumowanie przedmiotu. Test (P1).	1
Suma godzin		15
Forma zajęć: ćwiczenia semestr 3		Liczba godzin
Ćw. 1	Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej	2
Ćw. 2	Polskie i międzynarodowe stowarzyszenia i organizacje pielęgniarskie.	2
Ćw. 3	Kształcenie przed- i podyplomowe pielęgniarek w poszczególnych krajach Unii Europejskiej.	3
Ćw. 4	Stan pielęgniarstwa europejskiego na tle pielęgniarstwa światowego.	2
Ćw. 5	Pielęgniarstwo polskie na tle porównawczym Europy.	2
Ćw. 6	Role zawodowe pielęgniarek w krajach Europy Zachodniej a w Polsce.	2
Ćw. 7	Opieka pielęgniarska w różnych krajach i kulturach	2
Suma godzin		15
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1.	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne.	
2.	Plansze, tablica.	
VII METODY DYDAKTYCZNE		
1. Wykład informacyjny, problemowy.		
2. Praca z podręcznikiem, praca zbiorowa		
3. Dyskusja dydaktyczna		
VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)		
F1	Aktywność studenta- udział w dyskusji/odpowiedź ustna.	
F2	Przygotowanie raportu lub prezentacji multimedialnej.	
P	Student rozwiąże test wielokrotnego wyboru obejmujący zagadnienia teoretyczne z zakresu wykładów i ćwiczeń.	
IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Semestr 3		
Godziny kontaktowe z nauczycielem (wykład, ćwiczenia)		W15 + Ćw15 = 30
Przygotowanie do zajęć: analiza literatury,		10
przygotowanie raportu/projektu/ prezentacji lub dyskusji.		10
Przygotowanie do zaliczenia.		10
SUMA		60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU/SEMESTR		2

X LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. Wrońska I., Krajewska- Kułak E. (red.): **Wybrane zagadnienia z pielęgniarstwa Europejskiego**. Lublin, Czelej 2007.
2. Majda A., Zalewska- Puchała J., Ogórek- Tęcza B. (red.): **Pielęgniarstwo transkulturowe**. Warszawa, PZWL 2010.
3. Ustawa o zawodach pielęgniarki i położnej z dnia 15 lipca 2011.

Literatura uzupełniająca:

1. Damant M., Martin C., Openshaw S.: **Pielęgniarstwo w praktyce ogólnej**. Warszawa, Sanmedica 1997.
2. Tuning Educational Structure In Europe. Bruksela 2003.
3. Wrońska I.: **Rola społeczno-zawodowa pielęgniarki. Studium Współczesnego pielęgniarstwa**. Warszawa, CEM 1997.
4. Ustawa o samorządzie pielęgniarek i położnych z dnia 1 lipca 2011.
5. Dyrektywy Europejskie

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób ocen
C.W 9	C 1,	W 3, , Ćw 1, Ćw. 3 W8	1, 2	1,2, 3	F1, F2, P
C.W 10	C1,	W 1, W 2, W 4 W8	1, 2	1, 3,	F1, P
C.W 11	C1,	W 5, Ćw 4, Ćw 5, Ćw 6, Ćw.7 W8	1, 2	1, 2, 3,	F1, F2, P
C.W 12	C1,	W 6 W8	1, 2	1, 3,	F1, P
C. W 13	C1,	W 7 W8	1, 2	3	F1, P
C. U 6	C1,	Ćw.2 W8	1, 2	2,3	F1, F2, P

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Zaliczenie wykładów i ćwiczeń:

Kurs kończy się zaliczeniem na ocenę.

Ocena formująca: frekwencja na zajęciach, aktywność - uczestnictwo w dyskusji, odpowiedź ustna. W ramach ćwiczeń przygotowuje prezentację multimedialną lub raport.

Ocena podsumowująca P: Student rozwiąże test wielokrotnego wyboru [1pyt. (wszystkie poprawne odpowiedzi) =1pkt.] z zakresu zagadnień przewidzianych programem składający się z 50 pytań.

Skala ocen

Bardzo dobry – 50 – 46 punktów.

Dobry plus – 45 – 40 punktów

Dobry – 39 - 35 punktów.

Dostateczny plus – 34 - 30 punktów

Dostateczny - 29 – 25 punktów.

Niedostateczny - 24 lub mniej punktów

Obowiązuje 100% obecność na zajęciach. Dopuszczalna jest 1 nieobecność usprawiedliwiona, którą student winien odrobić w ramach konsultacji z prowadzącym zajęcia.

X III DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Język wykładowy - polski
2. Przedmiot obowiązkowy
3. Zajęcia odbywają się w salach WNMiT, budynek nr 3
4. Terminy konsultacji podawane są na stronie internetowej.
5. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	SEMINARIUM DYPLOMOWE
Nazwa angielska:	Master's seminar
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	Dr n. med. Izabela Wróblewska
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	-	-	15	-	-	15	1
4	-	-	15	-	-	15	2
Razem	-	-	30	-	-	30	3

II CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności posługiwania się literaturą naukową, interpretacji badań w naukach medycznych w zakresie podstawowym oraz skuteczne przygotowanie do samodzielnego pisania referatów, artykułów, prac seminaryjnych i pracy dyplomowej.

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Znajomość zagadnień z podstaw pielęgniarstwa.

IV OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

C.W2 –reguły dobrych praktyk w badaniach naukowych;

C.W6 –źródła naukowej informacji medycznej;

C.W8 –zasady praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (*evidence based medicine*) i w pielęgniarstwie (*evidence based nursing practice*);

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

C.U.2 –zaplanować badanie naukowe i omówić jego cel oraz spodziewane wyniki;

C.U.3 - przeprowadzić badanie naukowe, zaprezentować i zinterpretować jego wyniki oraz odnieść je do aktualnego stanu wiedzy;

C.U.6 –korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej, naukowych baz danych oraz informacji i danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarckie;

C.U.7 –przygotowywać rekomendacje w zakresie opieki pielęgniarckiej w oparciu o dowody naukowe.

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.4 rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;

K.S.5 ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne

V TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: SEMINARIUM		Liczba godzin
Semestr 3		
S.I.1	Schematy wybranych publikacji medycznych: praca naukowo – badawcza, kliniczna, kazuistyczna – zasady pisania, metody i techniki badawcze, zasady wnioskowania.	4
S.I.2	Schematy wybranych publikacji medycznych: praca pogładowa, kompendium, skrypt, monografia, esej – zasady pisania, metody i techniki badawcze, zasady wnioskowania.	4
S.I.3	Konstruowanie narzędzi badawczych. Badania ankietowe, sondaż, metoda analizy indywidualnych przypadków, metoda monograficzna. Dane o respondencie.	4
S.I.4	Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych uzyskanych podczas kursu.	3
Suma godzin		15
Forma zajęć: SEMINARIUM		Liczba godzin
Semestr 4		
S.II.1	Schemat pracy magisterskiej. Formułowanie celu pracy. Dobór technik badawczych.	4
S.II.2	Korzystanie z literatury fachowej. Dobór piśmiennictwa. Krytyczne czytanie literatury.	4
S.II.3	Planowanie projektu badawczego zgodnie z procedurą badawczą.	4
S.II.4	Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych uzyskanych podczas kursu.	3
Suma godzin		15
VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne.	
2	Teksty źródłowe	
VII METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład informacyjny	
2	Seminarium	
3	Dyskusja	
4	Projekt	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)		
F1.	Ocena aktywności	
F2	Uczestnictwo w dyskusji	
P1	Projekt badawczy	
IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		30
Samokształcenie		30
SUMA GODZIN		80
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU		3

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. Uchmanowicz I., Badania naukowe w pielęgniarstwie i położnictwie tom 1, tom 2, Wyd. Continuo, 2014
2. Różańska J., Waligóra M., Badania naukowe z udziałem ludzi w biomedycynie. Standardy międzynarodowe. Wyd. Wolters Kluwer Polska, 2012
3. Lenartowicz H., Kózka M., Metodologia badań naukowych w pielęgniarstwie, PZWL, Warszawa 2010

Literatura uzupełniająca:

1. Watała C. i wsp. Badania i publikacje w naukach biomedycznych Tom 1-2, Wyd. Alfa Medica Press, 2011
2. Brzeziński J., Metodologia badań psychologicznych. PWN. Warszawa, 2006
3. Jędrzychowski J., Zasady planowania i prowadzenia badań naukowych w medycynie. Kraków 2004
4. Radomski D., Grzanka A., Metodologia badań naukowych w medycynie. AM Poznań, 2011

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
C.W.2	C1	S.I.1.-S.I.4; SII.1-S.II.4	1,2	1,2,3,4	F1, F2
C.W.6	C1	S.I.1.-S.I.4; SII.1-S.II.4	1,2	1,2,3,4	F1, F2
C.W.8	C1	S.I.1.-S.I.4; SII.1-S.II.4	1,2	1,2,3,4	F1, F2
C.U.2	C1	S.I.1.-S.I.4; SII.1-S.II.4	1,2	1,2,3,4	P1
C.U.3	C1	S.I.1.-S.I.4; SII.1-S.II.4	1,2	1,2,3,4	P1
C.U.6	C1	S.I.1.-S.I.4; SII.1-S.II.4	1,2	1,2,3,4	P1
C.U.7	C1	S.I.1.-S.I.4; SII.1-S.II.4	1,2	1,2,3,4	P1

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCEN

Zaliczenie seminariów (semestr 6)

Kurs kończy się zaliczeniem na ocenę.

Ocena formująca: student scharakteryzuje etapy postępowania badawczego, opiszemy metody i techniki badań, określi zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania, przedstawi podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej, uczestniczy w realizacji projektu badawczego, krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych, wykorzystuje wyniki badań naukowych w zapewnianiu wysokiej jakości opieki nad pacjentem, uczestniczy w kształceniu zawodowym studentów, analizuje i opracowuje raporty z badań naukowych (np. artykuły naukowe), postępuje zgodnie z zasadami etyki badań naukowych i ochrony własności intelektualnej, systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu, przestrzega praw pacjenta, przestrzega tajemnicy zawodowej, ocena aktywności – uczestnictwo w dyskusji, frekwencja na zajęciach.

Ocena podsumowująca: multimedialne przedstawienie własnego projektu badawczego.

Kryteria oceny

Obowiązuje 100% frekwencja na zajęciach, ewentualna 1 nieobecność usprawiedliwiona winna być odpracowana w ramach indywidualnych konsultacji z prowadzącym zajęcia.

Bardzo dobry – wykaże się znakomitą wiedzą i umiejętnością w zakresie zasad pisania pracy naukowej, samodzielnie skonstruuje narzędzia badawcze i dokona interpretacji zebranych danych badawczych przestrzegając praw pacjenta i tajemnicy zawodowej w realizowanym projekcie – praca dyplomowa.

Dobry plus - wykaże się bardzo dobrą wiedzą i umiejętnością w zakresie zasad pisania pracy naukowej, z niewielką pomocą prowadzącego skonstruuje narzędzia badawcze i dokona interpretacji zebranych danych badawczych przestrzegając praw pacjenta i tajemnicy zawodowej w realizowanym projekcie – praca dyplomowa.

Dobry – wykaże się dobrą wiedzą i umiejętnością w zakresie zasad pisania pracy naukowej, z pomocą prowadzącego skonstruuje narzędzia badawcze i dokona interpretacji zebranych danych badawczych przestrzegając praw pacjenta i tajemnicy zawodowej w realizowanym projekcie – praca dyplomowa.

Dostateczny plus - popełnia niewielkie błędy w zakresie konstruowania narzędzi badawczych, wymaga naprowadzenia w zakresie wnioskowania. Przestrzega regulaminu pisania pracy dyplomowej oraz dostosowuje się do tempa pisania pracy nadanego przez prowadzącego.

Dostateczny – wymaga znacznego ukierunkowania w zakresie umiejętności sporządzania własnego projektu badawczego o charakterze jakościowym, wykazuje niedostatki wiedzy teoretycznej, które jednak nie uniemożliwiają sporządzenia pracy o charakterze naukowym. Przestrzega regulaminu pisania pracy dyplomowej, nie zawsze dostosowuje się do tempa pisania pracy nadanego przez prowadzącego.

Niedostateczny – wykazuje znaczne niedostatki wiedzy teoretycznej, które mimo ukierunkowania uniemożliwiają sporządzenie własnego projektu badawczego. Nie przestrzega zasady 100% frekwencji na zajęciach dydaktycznych, nie bierze udziału w dyskusji. Wykazuje problemy w przestrzeganiu regulaminu pisania pracy dyplomowej, nie dostosowuje się do tempa pisania pracy nadanego przez prowadzącego. Nie przestrzega zasady 100% frekwencji na zajęciach seminaryjnych.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

- Zajęcia teoretyczne odbywają się w salach WNMiT, budynek nr 3
- Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
- Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT
- Język wykładowy - polski
- Przedmiot obowiązkowy

Nazwa przedmiotu/modułu:	EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W CHOROBYCH PRZEWLEKŁYCH
Nazwa angielska:	Therapeutic Education in Chronic Diseases
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Tryb/Poziom studiów:	Stacjonarne/ Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu:	obowiązkowy

I. Formy zajęć, liczba godzin z planu nauczania

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Samokształcenie	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Łącznie	ECTS
4	-	-	-	-	40	40	2

II. CEL PRZEDMIOTU

- C1** Wykorzystanie w praktyce wiedzy i umiejętności dotyczących rozpoznawania sytuacji zdrowotnej i życiowej pacjentów przewlekle chorych
C2 Zastosowanie w praktyce nowoczesnych metod prowadzenia edukacji pacjenta i jego rodziny / opiekuna/ w przebiegu wybranych schorzeń przewlekłych

III. WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstw specjalistycznych i psychologii w zakresie programu studiów I stopnia.
Wiedza i umiejętności z zakresu promocji zdrowia

IV. OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- B.W26 patomechanizm, objawy, diagnostykę i postępowanie pielęgniarckie w przewlekłej niewydolności oddechowej
B.W27 technikę badania spirometrycznego
B.W32 zasady i metody prowadzenia edukacji pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji w cukrzycy, astmie i przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc;
B.W35 zasady leczenia i opieki nad pacjentem z chorobą nowotworową, w tym terapii spersonalizowanej
B.W36 zasady i sposoby pielęgnowania pacjenta po radioterapii i chemioterapii
B.W37 metody rozpoznawania reakcji pacjenta na chorobę i leczenie onkologiczne;
B.W39 nowoczesne metody terapii oraz rolę hiperbarii tlenowej i terapii podciśnieniowej w procesie leczenia najczęściej występujących ran przewlekłych, w szczególności owrzodzeń żylnych, owrzodzeń niedokrwiennych, odleżyn, odmrożeń, zespołu stopy cukrzycowej;
B.W40 zasady doboru opatrunków w leczeniu ran przewlekłych
B.W41 zasady przygotowania pacjenta i jego rodziny w zakresie profilaktyki występowania ran i ich powikłań
B.W44 metody oceny bólu w różnych sytuacjach klinicznych i farmakologiczne oraz nefarmakologiczne metody jego leczenia;
B.W45 zasady współpracy z zespołem żywieniowym w planowaniu i realizacji metod, technik oraz rodzajów żywienia dojelitowego i pozajelitowego w ramach profilaktyki powikłań;

<p>B.W46 zasady stosowania nowoczesnych metod tlenoterapii, monitorowania stanu pacjenta leczonego tlenem i toksyczności tlenu</p> <p>B.W47 wskazania i zasady stosowania wentylacji mechanicznej inwazyjnej i nieinwazyjnej oraz możliwe powikłania jej zastosowania;</p> <p><u>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</u></p> <p>B.U22 dostosowywać do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych dostępne programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej</p> <p>B.U24 stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej</p> <p>B.U34 wykorzystywać aktualną wiedzę w celu zapewnienia wysokiego poziomu edukacji terapeutycznej pacjentów chorych na cukrzycę, ich rodzin i opiekunów</p> <p>B.U35 planować i koordynować opiekę nad pacjentem chorym na cukrzycę;</p> <p>B.U36 motywować pacjenta chorego na cukrzycę do radzenia sobie z chorobą i do współpracy w procesie leczenia</p> <p>B.U37 planować opiekę nad pacjentami z wybranymi chorobami nowotworowymi leczonymi systemowo</p> <p>B.U38 stosować metody i środki łagodzące skutki uboczne chemioterapii i radioterapii</p> <p>B.U39 rozpoznawać sytuację psychologiczną pacjenta i jego reakcje na chorobę oraz proces leczenia, a także udzielać mu wsparcia motywacyjno-edukacyjnego;</p> <p>B.U40 oceniać i klasyfikować rany przewlekłe</p> <p>B.U41 dobierać opatrunki z uwzględnieniem rodzaju i stanu rany</p> <p>B.U42 przygotowywać pacjenta i jego rodzinę do profilaktyki, samokontroli i pielęgnacji rany</p> <p>B.U45 oceniać natężenie bólu według skal z uwzględnieniem wieku pacjenta i jego stanu klinicznego</p> <p>B.U46 dobierać i stosować metody leczenia farmakologicznego bólu oraz stosować metody niefarmakologicznego leczenia bólu w zależności od stanu klinicznego pacjenta;</p> <p>B.U48 prowadzić edukację pacjenta w zakresie samokontroli i samopielęgnacji w terapii bólu</p> <p>B.U49 wykorzystywać standaryzowane narzędzia w przeprowadzaniu oceny stanu odżywienia pacjenta</p> <p>B.U50 monitorować stan ogólny pacjenta w czasie leczenia żywieniowego</p> <p>B.U51 prowadzić żywienie dojelitowe z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy perystaltycznej i żywienia pozajelitowego drogą żył centralnych i obwodowych</p> <p>B.U53 obsługiwać respirator w trybie wentylacji nieinwazyjnej</p> <p>B.U54 przygotowywać i stosować sprzęt do prowadzenia wentylacji nieinwazyjnej;</p> <p>B.U55 zapewniać pacjentowi wentylovanemu mechanicznie w sposób inwazyjny kompleksową opiekę pielęgniarską;</p> <p>B.U56 komunikować się z pacjentem wentylovanym mechanicznie z wykorzystaniem alternatywnych metod komunikacji</p> <p><u>W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:</u></p> <p>K.S.1 dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;</p>		
V. Treści programowe		
Forma zajęć: PRAKTYKA ZAWODOWA		
PZ.1	<p>Diagnozowanie potrzeb osób z cukrzycą w zakresie edukacji zdrowotnej i planowania programu, z wykorzystaniem wiarygodnych źródeł informacji (programy autorskie lub wybór istniejących programów).</p> <p>Motywowanie pacjentów do troski o zdrowie do skutecznej i sprawnej samokontroli i samoopieki i wspierania ich w tych działaniach</p> <p>Dieta jako integralna część terapii. Planowanie diety.</p>	10
PZ.2	<p>Edukacja podopiecznych i ich rodzin w zakresie samoopieki i samo pielęgnacji; rozpoznawanie sytuacji niebezpiecznych dla pacjenta oraz stanów zagrożenia życia w przewlekłych schorzeniach układu oddechowego.</p> <p>Problemy edukacyjne pacjentów z POCHP i astmą oskrzelową.</p> <p>Domowe leczenie tlenem, inwazyjna i nieinwazyjna wentylacja mechaniczna, koncentratory tlenowe, obsługa edukacja chorego ,rodziny</p>	10
PZ.3	<p>Diagnozowanie potrzeb pacjenta w różnych fazach choroby nowotworowej z uwzględnieniem wszystkich objawów i problemów chorego.</p> <p>Udział pielęgniarki w żywieniu osób w wieku podeszłym, farmakoterapii, dietoterapii i rehabilitacji pacjentów . Nawiązanie kontaktu terapeutycznego z pacjentem i jego otoczeniem.</p> <p>Ocena deficytu samoopieki pacjenta, planowanie działań pielęgnacyjno – opiekuńczych z uwzględnieniem zespołu terapeutycznego i rodziny.</p> <p>Obserwacja i leczenie bólu.</p>	10

PZ.4	Edukacja zdrowotna w zakresie kompleksowej, specjalistycznej opieki nad chorymi z ranami przewlekłymi. Klasyfikacja i ocena odleżyn, profilaktyka, powikłania odleżyn; opieka nad pacjentem Inne rodzaje ran: owrzodzenia kończyn dolnych, rany oparzeniowe, odmrożenia, rany pooperacyjne, rany urazowe, stopa cukrzycowa; opieka nad pacjentem Metody leczenia ran przewlekłych; Charakterystyka i zastosowanie specjalistycznych nowoczesnych opatrunków; Udział pielęgniarki w leczeniu ran przewlekłych	10
Suma godzin		10
VI. NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1.	Dokumentacja placówki medycznej, programy zdrowotne,	
2.	Konspekt do zajęć	
VII. METODY DYDAKTYCZNE		
1.	samodzielne dochodzenie do wiedzy,	
2.	analiza literatury	
3.	projekt	
4.	Studium przypadku	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Konspekt do przeprowadzenia zajęć w ramach promocji zdrowia	
F2	Przeprowadzenie edukacji zdrowotnej wobec pacjenta i jego rodziny	
P	ZALICZENIE NA OCENĘ	
IX. OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Praktyka zawodowa		40
Analiza przypadku		10
Przygotowanie konspektu do zajęć		10
SUMA GODZIN		60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		2
X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA		
<u>Literatura podstawowa:</u>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tatoń J., Czech A., Bernas M.: Diabetologia kliniczna. PZWL, Warszawa, 2008 2. Tatoń J., Czech A., Idaszak D.: Żywność w cukrzycy. PZWL, Warszawa 2007. 3. Tatoń J., Czech A.: Podręcznik samokontroli cukrzycy. PZWL, Warszawa, 2008 4. Gabriel Khan, J.P. Lynch, Droszcz W. (red. wyd. pol.): Choroby płuc. Diagnostyka i terapia. Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, 2000 5. G. Currie red. wyd. pol. Anna Brzecka: ABC przewlekłej obturacyjnej choroby płuc. Wyd. Górnicki Wydawnictwo Medyczne Wrocław 2013 6. W. Droszcz: Astma. Wyd PZWL Warszawa 2007 7. De Walden-Gałaszko K. (red.), Podstawy opieki paliatywnej, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2005. 8. Wordliczek J., Dobrogowski J., Leczenie bólu, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011. 9. Adamczyk A., Buczkowski K., Krajnik M., Rogiewicz M., Opieka paliatywna, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010. 10. Dariusz Baziński, Zbigniew Banaszkiewicz, Aleksander Berwecki, Leczenie ran przewlekłych, Wyd. PZWL Warszawa 2013 11. Joanna Rosińczuk, Izabella Uchmanowicz, Odleżyny – profilaktyka i leczenie, Wyd. Continuo Wrocław 2014 12. Maria Szewczyk T., Arkadiusz Jawień, Leczenie ran przewlekłych, Wyd. PZWL Warszawa 2012 13. Borzucka-Sitkiewicz K. Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna, Wyd. IMPULS, 2012 14. Kiwerski J., Praktyka i teoria promocji zdrowia, Wyd. CeDeWu Warszawa 2011 15. Woynarowska B. Edukacja zdrowia. Podręcznik akademicki, Wyd. PWN Warszawa 2007 		
<u>Literatura uzupełniająca:</u>		
<ol style="list-style-type: none"> 16. Brodawko B., Mosiewicz J., Czepło C.: Przewlekłe powikłania cukrzycy i świadomość osób z cukrzycą odnosząca się do problemów ich choroby. Medycyna Metaboliczna. 2005, 2, 90-94. 		

17. Krajewska-Kułak E., Rolka H., Jankowiak B. (red.): Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia. WL PZWL, Warszawa 2009
18. Kinghorn S., Gaines S. (red.), red. wyd. pol. De Walden-Gałuszko K., Gaworska-Krzemińska A., Opieka paliatywna, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2012.
19. De Walden-Gałuszko K., Psychoonkologia w praktyce klinicznej, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011.
20. Nguyen Tom C., Abilez Oscar J. Opieka nad pacjentem leczonym chirurgicznie, Wyd. Edra Urban& Partner 2013
21. Walewska E., Ścisło L (red.): Procedury pielęgniarskie w chirurgii, PZWL, Warszawa, 2012.
22. Alex Benson, Dean Boyce, William Dickson Leczenie ran w praktyce, Wyd PZWL Warszawa 2015
23. Grzegorz Krasowski, Marek Kruk, Leczenie odleżyn i ran przewlekłych, Wyd. PZWL Warszawa 2008
24. Trott Alexander T., Rany i obrażenia. Zaopatrzenie i pielęgnacja w stanach nagłych, Wyd. PZWL Warszawa 2013

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.W27	C1,C2	PZ	Dokumentacja placówki medycznej, programy zdrowotne,	1,2,3,4	F1,F2,P
B.W28					
B.W33					
B.W36					
B.W37					
B.W38					
B.W40					
B.W41					
B.W42					
B.W45					
B.W46					
B.W47					
B.W48					
B.U22					
B.U24					
B.U32					
B.U34					
B.U35					
B.U36					
B.U37	C1,C2	PZ	Dokumentacja placówki medycznej, programy zdrowotne,	1,2,3,4	F1,F2,P
B.U38					
B.U39					
B.U40					
B.U41					
B.U42					
B.U45					
B.U46					
B.U47					
B.U48					
B.U49					
B.U50					
B.U51					
B.U52					
B.U53					
B.U54					
B.U55					
B.U56					

Zasady weryfikacji

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Ocena końcowa	
5,0 – 4,8	bardzo dobry
4,79 – 4,4	+dobry
4,39 – 3,9	dobry
3,85 – 3,4	+dostateczny
3,39 – 3,0	dostateczny
< 3,0	niedostateczny

Na ocenę końcową składa się :

40 % oceny z przygotowania i opracowania konspektu do edukacji zdrowotnej dla wybranej grupy pacjentów.

60 % oceny za przeprowadzenie edukacji zdrowotnej wobec pacjenta i jego rodziny / opiekunów/

Student przygotowuje konspekt i przeprowadzi zajęcia z zakresu edukacji zdrowotnej w wybranej grupie pacjentów przewlekle chorych

1. Cukrzyca
2. POCHP, Astma oskrzelowa
3. Choroba nowotworowa
4. Rany przewlekłe

Zaliczenie umiejętności praktycznych w „Dzienniczku umiejętności pielęgniarskich” przewidzianych programem nauczania.

XIII. DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

- Informacje na temat miejsca odbywania się zajęć – oddziały szpitalne, hospicja,
- Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT
- Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce) – informacja w tablicy informacyjnej i na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	OPIEKA ONKOLOGICZNA
Nazwa angielska:	Basics of clinical oncology
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/ Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	-	-	-	-	40	40	2

II CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Objęcie profesjonalną opieką pielęgniarską pacjenta z chorobą nowotworową i jego rodzinę.

C 2 – Wykazanie znaczenia oceny jakości życia pacjentów onkologicznych dla planowania opieki pielęgniarskiej oraz samoopieki.

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Sprawne posługiwanie się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami z zakresu programu studiów I stopnia, w zakresie przedmiotów: patologia, psychologia, opieka paliatywna, edukacja zdrowotna.

IV OCZEKIWANE EFEKTY KSZTAŁCENIA

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W36 zasady i sposoby pielęgnowania pacjenta po radioterapii i chemioterapii;

B.W37 metody rozpoznawania reakcji pacjenta na chorobę i leczenie onkologiczne;

B.W38 metody oceny ran przewlekłych i ich klasyfikację

B.W39 nowoczesne metody terapii oraz rolę hiperbarii tlenowej i terapii podciśnieniowej w procesie leczenia najczęściej występujących ran przewlekłych, w szczególności owrzodzeń żylnych, owrzodzeń niedokrwiennych, odleżyn, odmrożeń, zespołu stopy cukrzycowej;

W zakresie wiedzy absolwent potrafi:

B.U1 dobierać i przygotowywać zapis form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta;

B.U2 interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych

B.U3 ordynować leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne oraz wystawiać na nie recepty lub zlecenia

B.U4 dobierać i zlecać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne w zależności od potrzeb pacjenta

B.U37 planować opiekę nad pacjentami z wybranymi chorobami nowotworowymi leczonymi systemowo

B.U38 i stosować metody i środki łagodzące skutki uboczne chemioterapii i radioterapii

B.U39 rozpoznawać sytuację psychologiczną pacjenta i jego reakcje na chorobę oraz proces leczenia, a także udzielać mu wsparcia motywacyjno-edukacyjnego;

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.4 rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;

V TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: Praktyka zawodowa		Liczba godzin
Semestr 3		
Praktyka zawodowa	Charakterystyka wybranych chorób nowotworowych.	5
Praktyka zawodowa	Rola pielęgniarki w opiece nad pacjentem w różnych etapach choroby – diagnoza, leczenie, wyzdrowienie, opieka terminalna, nawrót choroby.	10
Praktyka zawodowa	Opieka nad pacjentem objętym leczeniem przeciwnowotworowym – leczenie systemowe, radioterapia.	10
Praktyka zawodowa	Opieka nad pacjentem z założonym portem dożylnym.	5
Praktyka zawodowa	Edukacja pacjenta i jego rodziny w zakresie radzenia sobie z chorobą i leczeniem. Udział osób wspierających i jakość życia pacjenta z chorobą nowotworową.	10
Suma godzin		40
VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Rzutnik multimedialny	
2	Prezentacje multimedialne	
3	Plansze	
4	Tablica	
5	Filmy edukacyjne	
6	Dokumentacja medyczna	
VII METODY DYDAKTYCZNE		
1	Wykład informacyjny	
2	Dyskusja związana z wykładem	
3	Studium przypadku	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – FORMUJĄCA, P – PODSUMOWUJĄCA)		
P1.	Egzamin	
IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		
Wykłady		-
Ćwiczenia		-
Ćwiczenia kliniczne		-
Seminaria		-
Praktyka zawodowa		40
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)		
Praktyka zawodowa		
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji		
Przygotowanie do zajęć		5
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu		15
SUMA GODZIN		60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU		1

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa

1. Koper A. (red.): „Pielęgniarstwo onkologiczne”, Warszawa 2011
2. Jeziorski A. „Onkologia”, Warszawa 2009
3. Jeziorski A.(red.): „Onkologia – podręcznik dla pielęgniarek”, PZWL, Warszawa 2005

Literatura uzupełniająca

1. Deptała A. (red.): „Onkologia w praktyce”, PZWL, Warszawa 2006
2. Krasuska M.E., Stanisławek A., Turowski K. „Standardy w pielęgniarstwie onkologicznym i opiece paliatywnej”, Neurocentrum, Lublin 2005
3. Krzakowski M., Herman K., Jassem J. (red): „Zalecenia postępowania diagnostyczno – terapeutycznego w nowotworach złośliwych”, Via Medica, Gdańsk 2007
4. de Walden – Gałuszko K. (red.): „Psychoonkologia w praktyce klinicznej”, PZWL, Warszawa 2011

Czasopisma:

Artykuły w czasopismach medycznych i pielęgniarstkich, np. Współczesna onkologia, Problemy Pielęgniarstwa

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.U1	C1	W2, W3, W4	1, 2, 6	1, 2	P
B.U2	C1, C2	W1, W2, W3, W5	1, 2, 3, 4, 5, 6	1, 2	
B.U3	C1, C2	W1, W2, W3, W5	1, 2, 3, 4, 5, 6	1, 2	
B.U4	C1, C2	W1, W2, W3, W4	1, 2, 3, 4, 5, 6	1, 2	
B.U37	C1, C2	W2, W3, W4, W5	1, 2, 3, 4, 5, 6	1, 2	
B.U38	C1, C2	W2, W3, W4, W5	1, 2, 3, 4, 5, 6	1, 2	
B.U39	C1, C2	W2, W5	1, 2, 3, 4, 5, 6	1, 2	

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCEN

Przedmiot kończy się egzaminem w formie testu jednokrotnego wyboru, składającego się z 20 pytań.

Bardzo dobry –20-19 punktów.

Dobry plus – 18-17 punktów

Dobry – 16-15 punktów.

Dostateczny plus – 14-13 punktów

Dostateczny – 12-11 punktów.

Niedostateczny - 10 lub mniej punktów

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w WCSKJ w Jeleniej Górze

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA (GABINET PIELĘGNIARKI PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ I GABINET LEKARZA PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ)
Nazwa angielska:	Primary healthcare (primary healthcare nurse's office and primary healthcare physician's office)
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/Niestacjonarne II-go stopnia – magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr n. med. dr nauk med. Leszek Malkiewicz
Status przedmiotu	Obowiązkowy

I FORMY ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN Z PLANU NAUCZANIA

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Ćwiczenia kliniczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
1	-	-	-	-	20	20	1

II CEL PRZEDMIOTU

C 1 – Praktyczne przygotowanie do samodzielnego wykonywania zadań z zakresu opieki pielęgniarskiej nad pacjentem i jego rodziną w ramach podstawowej opieki zdrowotnej

III WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

Wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstwa oraz pielęgniarstw specjalistycznych w zakresie programu studiów I stopnia.

IV OCZEKIWANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- B.U11. diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą
- B.U12. oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej
- B.U14. przygotowywać materiały edukacyjne dla pacjenta i jego rodziny w ramach poradnictwa zdrowotnego
- B.U15 wykorzystywać zasoby technologiczne dla potrzeb poradnictwa zdrowotnego
- B.U16. dobierać i stosować metody oceny stanu zdrowia pacjenta w ramach udzielania porad pielęgniarskich
- B.U18 wdrażać działanie terapeutyczne w zależności od oceny stanu pacjenta w ramach posiadanych uprawnień zawodowych

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

- KS.3 okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową;
- K.S.5 ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne.

V TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: ĆWICZENIA KLINICZNE		Liczba godzin
Semestr 1		
1	Organizacja i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej. Metody sporządzania, przechowywania i udostępniania dokumentacji medycznej pacjenta	2
2	Pielęgniarska ocena stanu zdrowia noworodka i niemowlęcia, siatki centylowe	2
3	Pielęgniarka POZ a opieka nad dzieckiem – realizowanie badań profilaktycznych, bilansów zdrowia, szczepień ochronnych. Zgłaszanie NOP.	2
4	Higiena szkolna: pielęgniarska ocena stanu skóry głowy (wszawica), fluoryzacja, mierzenie indeksu masy ciała, analiza i ocena dokumentacji medycznej ucznia	2
5	Wykonywanie świadczeń pielęgnacyjno-higienicznych i zabiegów aseptycznych w opiece doraźnej i długoterminowej w POZ (zmiana opatrunków)	2
6	Realizacja programów profilaktycznych w POZ: Edukacja i nadzór nad pacjentem z cukrzycą i jego rodziną, pomiar poziomu cukru za pomocą glukometru	2
7	Misja edukacyjna pielęgniarski POZ wśród pacjentów w różnych grupach wiekowych, osób zdrowych i z wybranymi problemami zdrowotnymi: wydawanie zaleceń z zakresu prawidłowego odżywiania, edukacja pacjenta w zakresie diet: cukrzycowej, trzustkowo-wątrobowej, kardiologicznej	2
8	Opieka pielęgniarki POZ nad pacjentem kardiologicznym, edukacja pacjenta w zakresie samopielęgnacji, przeprowadzanie badania EKG	2
9	Udzielanie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych: pomiar ciśnienia, płukanie ucha i oka, zakrapianie, usuwanie kleszcza, pobieranie materiału do badań laboratoryjnych	4
Suma godzin		20
VI NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1	Plansze poglądowe, filmy dydaktyczne	
2	Studium przypadku	
3	Metoda sytuacyjna	
VII METODY DYDAKTYCZNE		
1	dyskusja dydaktyczna	
2	Prezentacja czynności	
VIII. SPOSOBY OCENY (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	aktywność na zajęciach	
F2.	Prawidłowe realizowanie zleconych zadań.	
F3.	Odpowiedź ustna sprawdzająca przygotowanie do zajęć	
IX OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		
Wykłady		-
Ćwiczenia		-
Ćwiczenia kliniczne		
Seminaria		-
Zajęcia praktyczne		-
Samodzielna praca studenta (przykładowa forma pracy studenta)		
Praktyka zawodowa		20
Przygotowanie raportu, projektu, dokumentacji, opisu przypadku, prezentacji, dyskusji		5

Przygotowanie do zajęć	5
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	5
SUMA GODZIN	35
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	1

X. LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

Literatura podstawowa:

1. Kilańska D., Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. Tom I. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2008.
2. Brosowska B., Mielczarek-Pankiewicz E.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. Tom II. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2008.

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty kształcenia	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
B.U11. B.U12. B.U14. B.U15 B.U16. B.U18	C1		1,2,3	1,2	F1, F2, F3

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCEN

Warunkiem uzyskania zaliczenia przedmiotu jest prawidłowe realizowanie zleconych zadań.

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach
- aktywność

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Konsultacje możliwe w godzinach pełnionego dyżuru po wcześniejszym uzgodnieniu przez e-mail: leszek.malkiewicz@wp.pl
 Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT